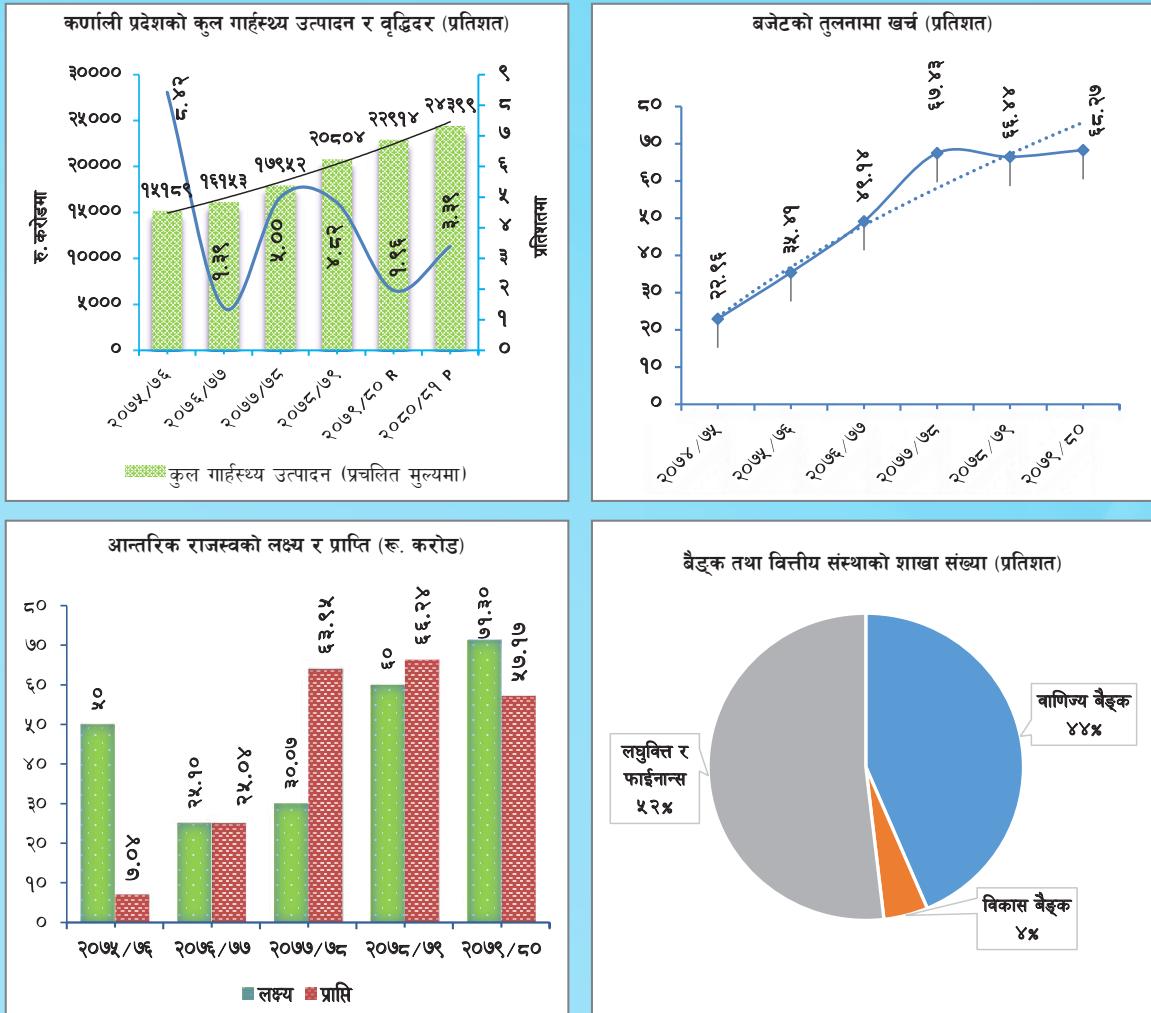
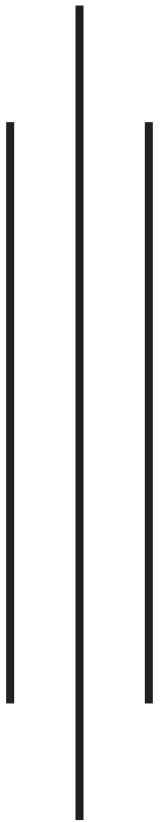

आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१

कर्णाली प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१

कर्णाली प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
वीरेन्द्रनगर, सुखेत

कर्णाली प्रदेश

पत्र-संख्या :
चलानी नम्बर :

कर्णाली प्रदेश सरकार

फोन नं.: ०१३-४२२५७०
फैक्स नं.: ०१३-४२४६३६

मा. महेन्द्र के.सी.
मन्त्री
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
बीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

प्राक्कथन

मुलुकको विद्यमान आर्थिक-सामाजिक अवस्था, कर्णाली प्रदेशको समग्र वित्तीय गतिविधि र वर्तमान स्थिति एवम् राजशब्द र खर्चको अवस्था लगायतका सूचकहरू, राष्ट्रिय तथ्याइक कार्यालय, राष्ट्रिय जनगणना २०७८, नेपाल चौथो जीवनस्तर सर्वेक्षण (२०७९/८०), संघीय अर्थ मन्त्रालय, नेपाल राष्ट्रबैंक, विमा समिति लगायतबाट प्रकाशित एवम् प्रदेशस्थित विभिन्न मन्त्रालय एवम् निकायहरूबाट प्राप्त तथ्याइकलाई समावेश गरी कर्णाली प्रदेशको आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१ सार्वजनिक गरेको छु।

यसमा कर्णाली प्रदेशको समग्र आर्थिक तथा सामाजिक स्थिति, सार्वजनिक वित्त, वित्तीय क्षेत्र, गरिबी, रोजगारी, सुशासन तथा सार्वजनिक सेवा, कृषि, वन, भूमि सुधार, उद्योग, वाणिज्य, आपूर्ति र पर्यटनका साथै भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास, यातायात लगायत जलस्रोतरूपका परिसूचकहरूलाई समावेश गरी यो सर्वेक्षण तयार गरिएको छु।

राष्ट्रिय अर्थतन्त्रका अधिकांश सूचक सकारात्मक र उत्साहजनक रहेका देखिन्छ। गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर १.९६ प्रतिशत र राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कर्णाली प्रदेशको अंश ३.९४ प्रतिशत रहेको थियो भने चालु आर्थिक वर्षमा आर्थिक वृद्धिदर बढेर ३.३९ प्रतिशत पुग्ने अनुमान गरिएको छु।

यो सर्वेक्षणले औल्याएका उपलब्धिलाई संस्थागत एवम् सुदृढ बनाउदै लैजान सरकार अग्रसर रहेको छु। यस सर्वेक्षणले औल्याएका विषयलाई सरकारले बजेट तथा कार्यक्रम र विषयगत नीतिमार्फत सम्बोधेन गर्दै जानेछ। आगामी आर्थिक वर्षमा यसलाई थप परिष्कृत बनाउने कार्यमा सबै महानुभावहरूको रचनात्मक सुझावको अपेक्षा गरेको छु। यो आर्थिक सर्वेक्षण प्रदेश सभाका माननीय सदस्य, स्थानीय तहका पदाधिकारी, राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, शोधकर्ता, बुद्धिजीवी, पेशावाद, व्यवसायी तथा उद्यमी, व्यापारी, शिक्षक, विद्यार्थी, सञ्चारकर्मी एवम् अर्थतन्त्रका बारेमा अभिस्वित राख्ने सबैलाई उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु।

अन्त्यमा, आर्थिक सर्वेक्षण तयार गर्ने कार्यमा सङ्गलग्न आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयका कर्मचारीहरू, तथ्याइक उपलब्ध गराई सहयोग पुऱ्याउने राष्ट्रिय तथ्याइक कार्यालय, प्रदेशभित्रका विषयगत मन्त्रालय, निकाय तथा कार्यालयका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहान्छु।

असार, २०८०

मा. महेन्द्र के.सी.
मन्त्री

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय

मा. महेन्द्र के.सी.
मन्त्री

तालिका सूची

- तालिका १.१: राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको समग्र आर्थिक स्थिति
- तालिका १.२: कर्णाली प्रदेशको ६ आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा, रु. दश लाखमा)
- तालिका १.३: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (क्षेत्रगत, आधारभूत मूल्यमा, रु. दश लाखमा)
- तालिका २.१: विगत सात वर्षमा कर्णाली प्रदेशको वार्षिक बजेट (रु. करोडमा)
- तालिका २.२: कर्णाली प्रदेशको दुई आर्थिक वर्षको पहिलो ८ महिनामा खर्चको तुलनात्मक विवरण (रु. करोडमा)
- तालिका २.३: ६ आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेटको तुलनामा खर्च (प्रतिशतमा)
- तालिका २.४: कर्णाली प्रदेशमा राजस्व परिचालनको अवस्था (रु. करोडमा)
- तालिका २.५: आन्तरिक राजस्वको तुलनात्मक विवरण (रु. हजारमा)
- तालिका २.६: खर्च र राजस्वको अवस्था (प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)
- तालिका २.७: चार आर्थिक वर्षमा सङ्घीय सरकारबाट अनुदान प्राप्ति र खर्चको विवरण (रु. हजारमा)
- तालिका २.८: कर्णाली प्रदेश सरकारबाट ६ आर्थिक वर्षमा स्थानीय तहको लागि विनियोजन गरिएको अनुदान सम्बन्धी विवरण (रु. हजारमा)
- तालिका २.९: आ.व. २०७९/८० मा प्रदेशगत सञ्चित कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको विवरण (रु. करोडमा)
- तालिका २.१०: कर्णाली प्रदेशमा लैडिंगक उत्तरदायी बजेटको अवस्था (प्रतिशतमा)
- तालिका २.११: कर्णाली प्रदेशमा जलवायु परिवर्तन बजेटको अवस्था (प्रतिशतमा)
- तालिका ३.१: कर्णाली प्रदेशमा बैड्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या
- तालिका ३.२: कर्णाली प्रदेशमा बैड्क तथा वित्तीय संस्थाको बैकिड सेवाको अवस्था
- तालिका ३.३: कर्णाली प्रदेशमा निक्षेप सङ्कलनको अवस्था
- तालिका ३.४: कर्णाली प्रदेशमा रहेका विमक सम्बन्धी विवरण
- तालिका ४.१: प्रदेशगत गरिबीको अवस्था (प्रतिशतमा)
- तालिका ४.२: पञ्चम सम्पन्नता सूचक अनुसार परिवारको विवरण

- तालिका ४.३: कर्णाली प्रदेशका जिल्लामा आर्थिकरूपले सक्रिय जनसङ्ख्याको विवरण
- तालिका ५.१: कर्णाली प्रदेशमा तरकारी, फलफूल, मासु र अन्य उत्पादन सम्बन्धी विवरण (मेट्रिक टनमा)
- तालिका ५.२: कर्णाली प्रदेशमा खेतीयोग्य, सिंचित र बाँझो जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टरमा)
- तालिका ५.३: आ.व. २०७९/८० मा प्रदेश बाहिर कृषि उत्पादनको निर्यात सम्बन्धी विवरण
- तालिका ५.४: कर्णाली प्रदेशमा वन क्षेत्रको स्थिति
- तालिका ६.१: लगत कट्टा गरी अद्यावधिक गरिएको लघु, घेरेलु तथा साना उद्योगको सङ्ख्या
- तालिका ६.२: प्रदेशगत लघु, घेरेलु तथा साना उद्योगहरूको कुल लगानी तथा रोजगार विवरण
- तालिका ६.३: लघु, घेरेलु तथा साना उद्योगको नाम दर्ता विवरण
- तालिका ७.१: स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक पहुँचको अवस्था)
- तालिका ७.२: कर्णाली प्रदेशमा दर्ता भएका सवारी साधन सम्बन्धी विवरण
- तालिका ७.३: कर्णाली प्रदेशमा भएको उडान सङ्ख्या र यात्रु उडानको विवरण
- तालिका ७.४: प्रदेशगत विद्युत उत्पादन क्षमता
- तालिका ७.५: प्रदेशगत पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता
- तालिका ८.१: कर्णाली प्रदेशको स्वास्थ्य क्षेत्रका केही प्रमुख सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था
- तालिका ८.२: कर्णाली प्रदेशको शिक्षा क्षेत्रका केही प्रमुख सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था
- तालिका ८.३: मातृ मृत्युदर सम्बन्धी विवरण
- तालिका ८.४: प्रदेशगत ग्रामीण तथा सहरी श्रेणीको वर्गीकरण
- तालिका ८.५: भुकम्पबाट पूर्ण र आंशिक क्षति भएका घरको विवरण
- तालिका ९.१: विभिन्न पदमा पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण

चार्ट सूची

- चार्ट १.१: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र वृद्धिदर
- चार्ट १.२: प्रदेशगत जनसङ्ख्या, जि.डि.पि. र क्षेत्रफलको हिस्सा (प्रतिशतमा)
- चार्ट १.३: आ.व. २०८०/८१ मा जि.डि.पि.को प्रदेशगत हिस्सा (प्रतिशतमा)
- चार्ट १.४: राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत अंश (प्रतिशतमा)
- चार्ट १.५: तीन आर्थिक वर्षको प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)
- चार्ट १.६: आ.व. २०८०/८१ मा प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान (प्रतिशतमा)
- चार्ट १.७: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत वृद्धिदर (प्रतिशतमा)
- चार्ट १.८: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रगत योगदान (प्रतिशतमा)
- चार्ट १.९: कर्णाली प्रदेशको कुल अभिवृद्धिमा कृषि र गैर कृषि क्षेत्रको योगदान (प्रतिशतमा)
- चार्ट १.१०: आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रगत योगदान (प्रतिशतमा)
- चार्ट १.११: आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)
- चार्ट १.१२: कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय उत्पादन (अमेरिकी डलरमा)
- चार्ट २.१: आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०८०/८१ बैशाखसम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्वको अनुमान र प्राप्ति (रु. हजारमा)
- चार्ट २.२: आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०८०/८१ बैशाखसम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको कुल बजेट र राजस्व प्राप्ति सम्बन्धी तुलनात्मक विवरण (रु. करोड, प्रतिशतमा)
- चार्ट २.३: आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०७९/८० सम्म सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त सम्पूरक, विशेष र सर्त अनुदानको खर्च सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)
- चार्ट २.४: कर्णाली प्रदेश सरकारबाट आ.व. २०७५/७६ देखि २०८०/८१ को फागुनसम्म स्थानीय तहमा सुरु विनियोजनको तुलनामा हस्तान्तरण गरिएको अनुदान सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

- चार्ट ३.१: बैड्क तथा वित्तीय संस्थाबाट कर्जा प्रवाहको अवस्था (रु. दश लाखमा)
- चार्ट ३.२: कर्णाली प्रदेशमा रहेका बिमको शाखा र उपशाखा सङ्ख्या
- चार्ट ४.१: प्रदेशगतरूपमा गरिबीको दर, गरिबीको विषमता र गरिबीको गहनता (प्रतिशतमा)
- चार्ट ४.२: प्रदेशगतरूपमा गरिबीको अनुपात (प्रतिशतमा)
- चार्ट ४.३: प्रदेशगत बहुआयामिक गरिबीको अवस्था (प्रतिशतमा)
- चार्ट ५.१: जिल्लागत रूपमा सहकारी सम्बन्धी विवरण
- चार्ट ६.१: कर्णाली प्रदेशभित्रका राष्ट्रिय निकुञ्जमा भ्रमण गर्ने विदेशी पर्यटक सम्बन्धी विवरण
- चार्ट ८.१: प्रदेशगत औषतआयु सम्बन्धी विवरण
- चार्ट ८.२: प्रदेशगत मातृ मृत्युदरको अवस्था
- चार्ट ८.३: प्रदेशगत पाँच वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्मदर्ताको अवस्था (प्रतिशतमा)
- चार्ट ८.४: प्रदेशगत गाउँपालिका र नगरपालिकाको जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)
- चार्ट ८.५: सबैभन्दा बढी र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या भएका स्थानीय तह सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)
- चार्ट ८.६: जिल्लागत साक्षरताको अवस्था (प्रतिशतमा)
- चार्ट ८.७: सबैभन्दा बढी र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या वृद्धिदर भएका स्थानीय तह सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)
- चार्ट ८.८: जिल्लागतरूपमा ०-१४, १५-५९ र ६० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेर समुहको जनसङ्ख्या सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)
- चार्ट ८.९: जिल्लागत रूपमा आपाइगता सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)
- चार्ट ९.१: प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट भएको पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण

छोटकरी रूप

C-GAS	:	COMPUTERIZED GOVERNMENT ACCOUNTING SYSTEM
GVA	:	GROSS VALUE ADDED
GDP	:	GROSS DOMESTIC PRODUCT
LMBIS	:	LINE MINISTRY BUDGET INFORMATION SYSTEM
PAMS	:	PUBLIC ASSET MANAGEMENT SYSTEM
PLMBIS	:	PROVINCIAL LINE MINISTRY BUDGET INFORMATION SYSTEM
RMIS	:	REVENUE MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM
SUTRA	:	SUB-NATIONAL TREASURY REGULATORY APPLICATION
TSA	:	TREASURY SINGLE ACCOUNT
कि.मी.	:	किलोमिटर
गा.पा.	:	गाउँपालिका
न.पा.	:	नगरपालिका
मे.वा.	:	मेगावाट

कार्यकारी सारांश

१. विश्व अर्थतन्त्रमा सुधार हुँदै गएको छ। कृषि, यातायात तथा भण्डारण, आवास तथा भोजन, वित्तीय तथा बिमा र पेशागत वैज्ञानिक क्षेत्रमा भएको वृद्धिका कारण चालु आर्थिक वर्षमा नेपालको आर्थिक वृद्धि ३.८७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धि १.९५ प्रतिशत रहेको थियो।
२. नेपालमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म औसत उपभोक्ता मुद्रास्फीति ६.५ प्रतिशत रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको फागुनसम्म यस्तो मुद्रास्फीति ७.९३ प्रतिशत रहेको थियो।
३. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा) रु. ५७ खर्ब ४ अर्ब ८४ करोड हुने अनुमान रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. ५३ खर्ब ४८ अर्ब ५३ करोड रहेको थियो।
४. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा) रु. २ खर्ब ४४ अर्ब रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. २ खर्ब २९ अर्ब १५ करोड रहेको थियो।
५. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेपालको आर्थिक वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) ३.८७ प्रतिशत हुने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षमा सबै प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर तुलनात्मक रूपमा बढ्ने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षमा कर्णाली प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) ३.३९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षको आर्थिक वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) १.९६ प्रतिशत रहेको थियो।
६. विगत ५ वर्षमा कर्णाली प्रदेशको औसत आर्थिक वृद्धिदर रहेको ४.३२ रहेको छ।
७. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कर्णाली प्रदेशको अंश ३.९४ प्रतिशत रहेको थियो भने चालु आर्थिक वर्षमा यो अंश बढेर ४.२८ प्रतिशत पुगेको छ।
८. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः २९.५ प्रतिशत, ९.७ प्रतिशत र ६०.८ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान क्रमशः २९.३ प्रतिशत, १०.२ प्रतिशत र ६०.५ प्रतिशत रहेको थियो।
९. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेपालमा कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर ३.० प्रतिशत रहने अनुमान छ, भने गैर कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर ३.७५ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आ.व. मा यस्तो वृद्धिदर क्रमशः २.७६ र २.१३ प्रतिशत रहेको थियो।

१०. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशमा कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर २.९७ प्रतिशत र गैर कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर ३.६७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ०.५८ र ३.५० प्रतिशत रहेको थियो।
११. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक, द्वितीयक र सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः २.२ प्रतिशत, ०.३ प्रतिशत र ४.७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ०.६ प्रतिशत, ०.३ प्रतिशत र ४.५ प्रतिशत रहेको थियो।
१२. प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन बढ्दै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेपालको प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय उत्पादन १ हजार ४ सय ३४ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ भने कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ६६ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ।
१३. जनगणना २०८८ अनुसार नेपालीको औषत आयु ६६.६ वर्ष रहेको थियो भने जनगणना २०७८ अनुसार नेपालीको औषत आयु ७१.३ वर्ष रहेको छ। पुरुष र महिलाको औषत आयु क्रमशः ६८.२ र ७३.८ वर्ष रहेको छ।
१४. सबैभन्दा बढी औषत आयु भएको प्रदेश कर्णाली (७२.५ वर्ष) रहेको छ भने सबैभन्दा कम औषत आयु भएको प्रदेश लुम्बिनी (६९.५ वर्ष) रहेको छ।
१५. कर्णाली प्रदेशमा पुरुष र महिलाको औषत आयु क्रमशः ६९.२ र ७५.५ वर्ष रहेको छ।
१६. नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण चौथो (२०७९/०८०) अनुसार नेपालमा निरपेक्ष गरिबीको रेखामुनी रहेको जनसङ्ख्या २०.२७ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा गरिबीको रेखामुनी रहेको जनसङ्ख्या २६.६९ प्रतिशत रहेको छ।
१७. सबैभन्दा कम गरिबी गण्डकी प्रदेशमा (११.८८ प्रतिशत) रहेको छ भने सबैभन्दा बढी गरिबी सुदूरपश्चिम प्रदेशमा (३४.१६ प्रतिशत) रहेको छ।
१८. नेपालमा गरिबीको विषमता ४.५२ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा गरिबीको विषमता ६.२५ प्रतिशत रहेको छ।
१९. नेपालमा गरिबीको गहनता दर १.४८ रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा गरिबीको गहनता दर २.१६ रहेको छ।
२०. कर्णाली प्रदेशको शहरी क्षेत्रमा गरिबीको दर २३.२६ प्रतिशत रहेको छ भने ग्रामीण क्षेत्रमा गरिबीको दर ३०.८६ प्रतिशत रहेको छ।
२१. बहुआयामिक गरिबी दर राष्ट्रिय औषतमा १७.४० प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको बहुआयामिक गरिबी दर ३९.५ प्रतिशत छ।
२२. कर्णाली प्रदेश सरकारको आ.व. २०७४/७५ देखि २०७९/८० सम्म कुल बजेट १ खर्ब ६६ अर्ब ५६ करोड प्रस्तुत भएको थियो। बजेटको संरचना हेर्दा चालुतर्फ ३७.४६

प्रतिशत र पुँजीगततर्फ ६२.५४ प्रतिशत विनियोजन भएको थियो। विनियोजन गरिएको चालु र पुँजीगततर्फको जम्मा बजेटमध्ये क्रमशः ६२.७१ र ५५.०१ प्रतिशत खर्च भइ समग्रमा ५७.९० प्रतिशत खर्च भएको थियो।

२३. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बैशाखसम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको खर्च रु. १० अर्ब ३० करोड ३६ लाख भएको छ जुन सुरु विनियोजनको ३१ प्रतिशत हुन आउँछ।
२४. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०७९/८० सम्म सङ्घीय सरकारबाट ससर्त, समपूरक र विशेष अनुदानको रूपमा जम्मा रु. २७ अर्ब ५२ करोड प्राप्त भएकोमा सो प्राप्तिको ७१.७४ प्रतिशत खर्च भएको छ।
२५. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखि २०७९/८० सम्म कर्णाली प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहलाई ससर्त, समपूरक र विशेष अनुदानको रूपमा सुरु विनियोजन रु. ९ अर्ब ८१ करोड २१ लाख गरिएकोमा सो विनियोजनको ८७.९४ प्रतिशत हस्तान्तरण गरिएको थियो।
२६. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेश खर्चको अनुपात १२.४० प्रतिशत रहेको छ। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा चालु र पुँजीगत खर्चको अनुपात क्रमशः ५.२९ र ७.१२ प्रतिशत रहेको छ।
२७. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल राजस्वको अनुपात ४.२७ प्रतिशत रहेको छ। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व र आन्तरिक राजस्वको अनुपात क्रमशः ३.९५ प्रतिशत र ०.३२ प्रतिशत रहेको छ।
२८. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्वको लक्ष्य रु. ८३ करोड ६२ लाख रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षको बैशाखसम्म रु. ५८ करोड ५० लाख राजस्व प्राप्ति भएको छ, जुन कुल राजस्व लक्ष्यको ७० प्रतिशत हो।
२९. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०७९/८० सम्म प्रदेशको कुल राजस्व परिचालन रु. ३५ अर्ब ७० करोड ९३ लाखमध्ये सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त रु. ३३ अर्ब ४१ करोड २९ लाख र आन्तरिक स्रोतबाट प्राप्त रु. २ अर्ब १९करोड ४४ लाख रहेको थियो।
३०. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०७९/८० सम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको कुल आन्तरिक राजस्वको लक्ष्य रु. २ अर्ब ३६ करोड ४७ लाख अनुमान गरिएकोमा आ.व. २०७९/८० सम्म रु. २ अर्ब १९ करोड ४४ लाख प्राप्ति भएको छ, जुन कुल लक्ष्यको ९२.८ प्रतिशत हुन आउँछ।
३१. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशमा ५३.६ प्रतिशत प्रत्यक्ष लैडिगक उत्तरदायी बजेट विनियोजन भएको छ भने गत आर्थिक वर्ष ३९.०० प्रतिशत प्रत्यक्ष लैडिगक उत्तरदायी बजेट विनियोजन भएको थियो।

३२. कर्णाली प्रदेशका सबै स्थानीय तहमा वाणिज्य बैड्कको शाखा पुगेको छ।
३३. बैड्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सञ्जाल विस्तार, विद्युतीय माध्यमबाट कारोबार र वित्तीय साक्षरता प्रवर्द्धनका कारण वित्तीय पहुँचमा सुधार भएको छ। २०८० फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा वाणिज्य बैड्कको सङ्ख्या २०८, विकास बैड्कको सङ्ख्या २१, वित्त कम्पनीका ३ तथा लघुवित्त संस्थाका २३७ गरी कुल ४६९ बैड्क तथा वित्तीय संस्थाका शाखा पुगेका छन्। गत आर्थिक वर्ष बैड्क तथा वित्तीय संस्थाका कुल शाखा ४६३ रहेको थियो।
३४. २०८० फागुनसम्म कर्णाली प्रदेश अन्तर्गतका बैड्क तथा वित्तीय संस्थाले प्रति शाखा सेवा प्रवाह गरेको जनसङ्ख्या ३ हजार ६ सय रहेको छ जुन गत वर्षको सोही अवधिमा ३ हजार ६ सय ४७ रहेको थियो।
३५. २०८० फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा जीवन तथा निर्जीवन विमकको शाखा सङ्ख्या १६७ रहेको छ जसमध्ये जीवन विमकको शाखा सङ्ख्या ११९ र निर्जीवन विमकको शाखा सङ्ख्या ४८ रहेको छ।
३६. राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालको जनसङ्ख्या २ करोड ९१ लाख ६४ हजार ५ सय ७८ रहेको छ भने दश वर्षको अवधिमा नेपालको जनसङ्ख्या १०.०८ प्रतिशतले बढेको छ। नेपालको जनसङ्ख्याको वार्षिक औषत वृद्धिदर ०.९२ प्रतिशत रहेको छ।
३७. नेपालको कुल जनसङ्ख्यामा १ करोड ४२ लाख ५३ हजार ५ सय ५१ अर्थात ४८.८७ प्रतिशत पुरुष र १ करोड ४९ लाख ११ हजार २७ अर्थात ५१.१३ प्रतिशत महिला रहेको छ भने लैडिंगक अनुपात ९५.५९ रहेको छ।
३८. कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या १६ लाख ८८ हजार ४ सय १२ रहेको छ भने दश वर्षको अवधिमा कर्णाली प्रदेशको जनसङ्ख्या ७.५१ प्रतिशतले बढेको छ। यस प्रदेशको वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर ०.७० प्रतिशत रहेको छ।
३९. कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्यामा ८ लाख २३ हजार ७ सय ६१ अर्थात ४८.७९ प्रतिशत पुरुष र ८ लाख ६४ हजार ६ सय ५१ अर्थात ५१.२१ प्रतिशत महिला रहेको छ भने लैडिंगक अनुपात ९५.२७ रहेको छ।
४०. कर्णाली प्रदेशका जिल्लाहरू मध्ये सबैभन्दा बढी लैडिंगक अनुपात हुम्ला जिल्लामा १०१.३७ र सबैभन्दा कम दैलेख जिल्लामा ९१.८२ रहेको छ।
४१. कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लाहरू मध्ये सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या सुर्खेतमा र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या डोल्पामा रहेको छ। विगत १० वर्षमा सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या वृद्धि सुर्खेत जिल्लामा भएको छ भने दैलेख र सल्यानमा जनसङ्ख्या घटेको छ।
४२. कर्णाली प्रदेशमा परिवारको सङ्ख्या ३ लाख ६६ हजार २ सय ५५ रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०८८ अनुसार कर्णाली प्रदेशमा परिवारको सङ्ख्या २ लाख ९८ हजार ३ सय ५९ रहेको थियो।

४३. नेपालको कुल जनसङ्ख्या मध्ये ६६.२ प्रतिशत सहरी जनसङ्ख्या र ३३.८ प्रतिशत ग्रामीण जनसङ्ख्या रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या मध्ये सहरी जनसङ्ख्या ५२.१ प्रतिशत र ग्रामीण जनसङ्ख्या ४७.९ प्रतिशत रहेको छ।
४४. कर्णाली प्रदेशका २५ वटा नगरपालिका मध्ये सबैभन्दा बढी वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा १ लाख ५३ हजार ८ सय ६३ र सबैभन्दा कम ठुलीभेरी नगरपालिकामा ९ हजार ८ सय ६१ जनसङ्ख्या रहेको छ।
४५. नेपालमा महिला परिवारमूली भएका परिवार ३१.५५ प्रतिशत रहेको छ, भने कर्णाली प्रदेशमा महिला परिवार मूली भएका परिवार ३२.०७ प्रतिशत रहेको छ।
४६. नेपालमा घरको छाना खर/पराल/छवाली भएको परिवार ३.९ प्रतिशत रहेको छ, भने कर्णाली प्रदेशमा घरको छाना खर/पराल/छवाली भएको परिवार ६.५ प्रतिशत रहेको छ।
४७. नेपालमा खाना पकाउन इन्धनको रूपमा अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ५१.० प्रतिशत रहेको छ, भने कर्णाली प्रदेशमा खाना पकाउन इन्धनकोरूपमा अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ८२.२ प्रतिशत रहेको छ।
४८. नेपालमा बत्ती बाल्न अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ९२.२ प्रतिशत रहेको छ, भने कर्णाली प्रदेशमा बत्ती बाल्न अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ४९.६ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा बत्ती बाल्न अक्सर सोलार/सौर्य उर्जा प्रयोग गर्ने परिवार ४७.९ प्रतिशत रहेको छ।
४९. नेपालमा मोबाइल फोन (साधारण) प्रयोग गर्ने परिवार ७३.२ प्रतिशत रहेको छ, भने कर्णाली प्रदेशमा मोबाइल फोन (साधारण) प्रयोग गर्ने परिवार ८२.२ प्रतिशत रहेको छ।
५०. नेपालमा अन्य लिङ्गी (यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक) को सङ्ख्या २९.२८ रहेको छ, जुन कुल जनसङ्ख्याको ०.०१ प्रतिशत हुन आउँछ। कर्णाली प्रदेशमा अन्य लिङ्गीको सङ्ख्या ८१ (२.८ प्रतिशत) रहेको छ।
५१. नेपालको (५ वर्ष वा सो भन्दा माथि) कुल साक्षरता दर ७६.२ प्रतिशत रहेको छ। जसमा पुरुष साक्षरता दर ८३.६ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेको छ।
५२. कर्णाली प्रदेशको (५ वर्ष वा सो भन्दा माथि) कुल साक्षरता दर ७६.१ प्रतिशत रहेको छ। जसमा पुरुष साक्षरता दर ८३.३ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेको छ।
५३. कर्णाली प्रदेशका १० जिल्ला मध्ये सबैभन्दा बढी साक्षरता दर भएको जिल्ला सुर्खेत (८२.७ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम साक्षरता दर भएको जिल्ला हुम्ला (६३.८४ प्रतिशत) रहेको छ।

५४. कर्णाली प्रदेशका ७९ वटा स्थानीय तहहरू मध्ये सबैभन्दा बढी साक्षरता दर भएको स्थानीय तह वीरेन्द्रनगर नगरपालिका (८७.१६ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम साक्षरता दर भएको स्थानीय तह शो-फोकशुण्डो गाउँपालिका (४५.०३ प्रतिशत) रहेको छ।
५५. विगत १० वर्षमा कर्णाली प्रदेशका ७९ स्थानीय तह मध्ये ५५ स्थानीय तहको जनसङ्ख्या बढेको छ भने २४ स्थानीय तहको जनसङ्ख्या घटेको छ।
५६. कर्णाली प्रदेशका ७९ स्थानीय तहमध्ये सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या वृद्धिदर भएको स्थानीय तह वीरेन्द्रनगर नगरपालिका (वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर ४.०९ प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या घटेको स्थानीय तह भैरवी गाउँपालिका (वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर- १.१८ प्रतिशत) रहेको छ।
५७. नेपालमा मातृमृत्यु दर (प्रति लाखमा) १५१ रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको मातृ मृत्युदर १७२ रहेको छ।
५८. नेपालमा ५ वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको सङ्ख्या ३० लाख ७ हजार ६ सय ४८ रहेकोमा ७४.० प्रतिशतले जन्म दर्ता गरेका छन्। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा ५ वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको सङ्ख्या २ लाख ४ हजार ६ सय ३८ रहेकोमा ८७.३ प्रतिशतले जन्म दर्ता गरेका छन्।
५९. कर्णाली प्रदेशका १० जिल्ला मध्ये सबैभन्दा बढी जन्मदर्ता भएको जिल्ला कालिकोट (९४.४ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम जन्मदर्ता भएको जिल्ला सुखेत (७६.८ प्रतिशत) रहेको छ।
६०. नेपालको कुल जनसङ्ख्या मध्ये २.२२ प्रतिशतमा कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या मध्ये ३.१२ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता हरेको छ।
६१. कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लामध्ये सबैभन्दा बढी अपाङ्गता भएको जिल्ला जाजरकोट (४.९४ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम अपाङ्गता भएको जिल्ला जुम्ला (२.२९ प्रतिशत) रहेको छ।

विषय सूची

प्राक्कथन

तालिका सूची

चार्ट सूची

छोटकरी रूप

कार्यकारी सारांश

१.	राष्ट्रिय अर्थतन्त्र तथा प्रादेशिक आर्थिक स्थिति	१
२.	सार्वजनिक वित्त	११
३.	बैड़क तथा वित्तीय संस्था	२०
४.	गरिबी निवारण र रोजगारी	२४
५.	कृषि, वन तथा भूमिसुधार	२९
६.	उद्योग र पर्यटन	३४
७.	भौतिक पूर्वाधार, यातायात र उर्जा	३७
८.	सामाजिक क्षेत्र	४१
९.	सार्वजनिक सेवा र सुशासन	५३

अनुसूचीहरू

१. औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल मूल्य अभिवृद्धि (GVA) (प्रचलित मूल्यमा)
२. औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना
३. औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रतिशतमा, प्रचलित मूल्यमा)
४. कर्णाली प्रदेश सरकारको अनुदानको प्रकार अनुसार बजेट सम्बन्धी विवरण
५. कर्णाली प्रदेश सरकारको मन्त्रालयगत बजेट सम्बन्धी विवरण
६. कर्णाली प्रदेश सरकारको चालु र पुँजीगत खर्चको विवरण (रु. हजारमा)
७. कर्णाली प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्वको लक्ष्य र प्राप्ति (रु. हजारमा)
८. कर्णाली प्रदेश सरकारको ६ आर्थिक वर्षको कुल विनियोजन र खर्चको अवस्था (रु. हजारमा)
९. कर्णाली प्रदेश सरकारबाट आ. व. २०७५/७६ देखि २०८०/८१ को फागुनसम्म स्थानीय तहमा सुरु विनियोजनको तुलनामा हस्तान्तरण गरिएको अनुदान सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)
१०. कर्णाली प्रदेशको जनसङ्ख्या/लैटिगक अनुपात/परिवारको आकार/जनघनत्व
११. कर्णाली प्रदेशमा घर र जग्गामा महिलाको स्वामित्वको अवस्था
१२. कर्णाली प्रदेशमा अनुपस्थित, अपाइगता भएको र पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्या सम्बन्धी विवरण
१३. कर्णाली प्रदेशमा खानेपानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण
१४. कर्णाली प्रदेशमा अक्सर खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण
१५. कर्णाली प्रदेशमा अक्सर बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण
१६. कर्णाली प्रदेशमा शौचालयको प्रयोग सम्बन्धी विवरण
१७. कर्णाली प्रदेशमा उमेरगत जनसंख्याको विवरण
१८. कर्णाली प्रदेशमा उमेरगत जनसंख्याको विवरण (प्रतिशतमा)
१९. कर्णाली प्रदेशको नियमन क्षेत्राधिकारभित्र रहेका सहकारी संस्थाको क्षेत्रगत विवरण
२०. कर्णाली प्रदेश सरकार अन्तर्गत रहेका मन्त्रालय/कार्यालय सम्बन्धी विवरण

१. राष्ट्रिय अर्थतन्त्र तथा प्रादेशिक आर्थिक स्थिति

- १.१ राष्ट्रिय अर्थतन्त्रका अधिकांश सूचक सकारात्मक र उत्साहजनक रहेका छन्। नेपालको अर्थतन्त्रमा कृषि र सेवा क्षेत्रको उत्पादन बढ्ने र उद्योग क्षेत्रको उत्पादनमा सङ्कुचन आउने देखिन्छ।
- १.२ कृषि, यातायात तथा भण्डारण, आवास तथा भोजन, वित्तीय तथा बिमा र पेशागत वैज्ञानिक क्षेत्रमा भएको वृद्धिका कारण आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) ३.८७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो आर्थिक वृद्धि १.९५ प्रतिशत रहेको थियो।
- १.३ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा आधारभूत मूल्यमा आर्थिक वृद्धिदर ३.५४ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा आर्थिक वृद्धि २.३१ प्रतिशतले विस्तार भएको थियो।
- १.४ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा) रु. ५७ खर्ब ४ अर्ब ८४ करोड रहने अनुमान छ भने आर्थिक वर्ष २०८१/८० मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. ५३ खर्ब ४८ अर्ब ५३ करोड रहेको थियो।

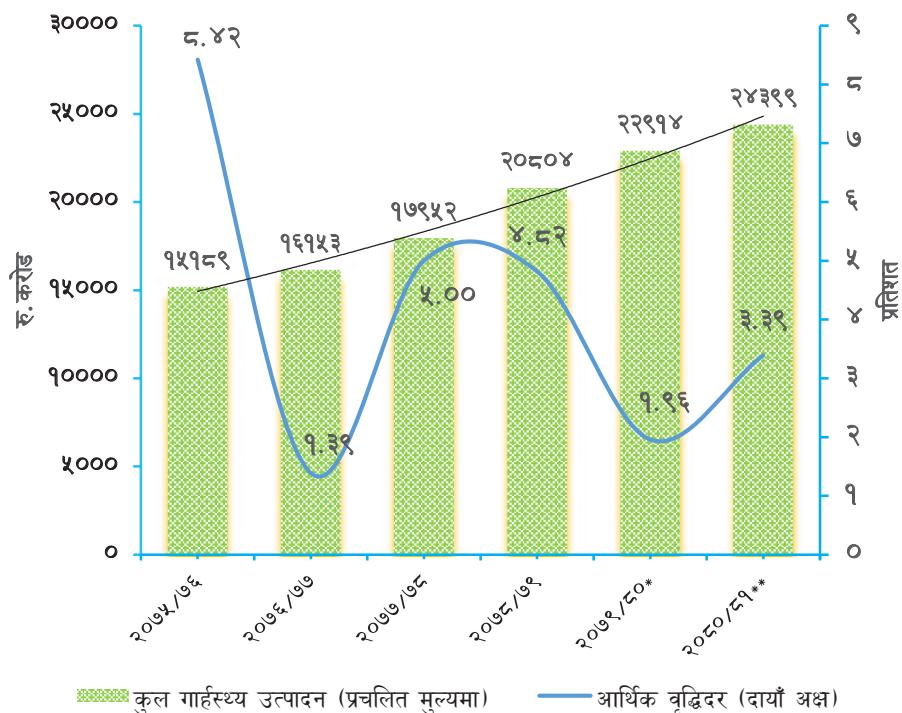
तालिका १.१: राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको समग्र आर्थिक स्थिति

विवरण	इकाई	२०८५/८६	२०८६/८७	२०८७/८८	२०८८/८९	२०८९/८०*	२०८०/८१**
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा)	रु.अर्बमा	३८५८.९३	३८८८.७०	४३५२.५५	४९७६.५६	५३४८.५३	५७०४.८४
आर्थिक वृद्धिदर (उत्पादको मूल्यमा)	प्रतिशत	६.७	-२.४	४.८	५.६	१.९५	३.८७
आर्थिक वृद्धिदर (आधारभूत मूल्यमा)	प्रतिशत	६.४	-२.४	४.५	५.३	२.३१	३.५४
कृषि	प्रतिशत	५.२	२.४	२.८	२.४	२.८	३.०
उद्योग	प्रतिशत	७.४	-४.०	६.९	१०.७	१.४	१.३
सेवा	प्रतिशत	६.८	-४.५	४.७	५.३	२.४	४.५
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा)	अमेरिकी डलर	१२०४	११६७	१२७७	१४११	१३८९	१४३४
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय	अमेरिकी डलर	१२१६	११८०	१२८४	१४१९	१४०५	१४५६
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आमदानी	अमेरिकी डलर	१५२७	१४७५	१५९८	१७३६	१७५५	१८४३
औपत उपभोक्ता मुद्रासंकेत दर	प्रतिशत	४.६४	६.१५	३.६०	६.३२	७.७४	६.०८
कुल स्थिर पुँजी लगानी	जि.डि.पि.को अनुपातमा	३३.८२	३०.४७	२९.३४	२९.०	२५.१०	२४.५

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय, २०८१, *संशोधित, **प्रारम्भिक

- १.५ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. २ खर्ब ४३ अर्ब ९९ करोड रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. २ खर्ब २९ अर्ब १४ करोड रहेको थियो। कोभिड-१९ महामारीको कारणले आर्थिक गतिविधिमा आएको कमीसँगै आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा समग्र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा सङ्कुचन आएकोमा कोभिड-१९ महामारीको बाबजुद कर्णाली प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर १.३९ प्रतिशत रहेको थियो।
- १.६ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) ३.३९ प्रतिशत हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर १.९६ प्रतिशत रहेको थियो।
- १.७ विगत ५ वर्षमा कर्णाली प्रदेशको औषत आर्थिक वृद्धिदर ४.३ प्रतिशत रहेको छ।

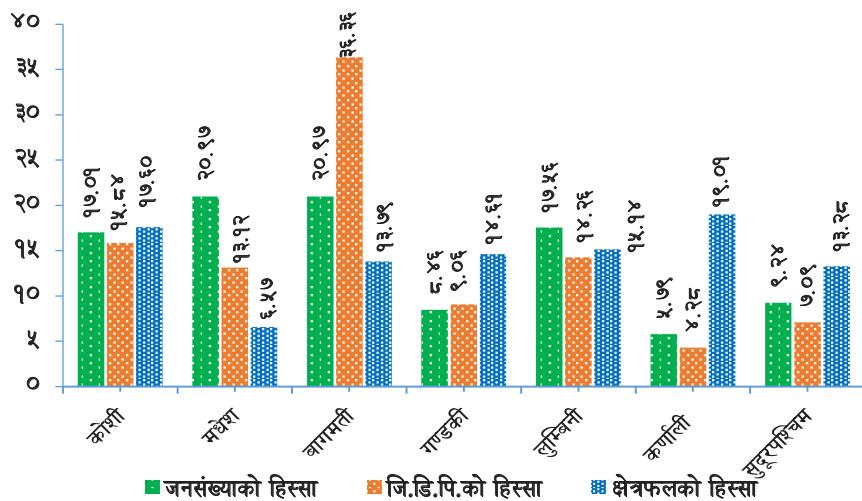
चार्ट १.१: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र वृद्धिदर

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०, *संशोधित, **प्रारम्भिक

- १.८ प्रदेशगत रूपमा जनसङ्ख्याको वितरण हेर्दा सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या बागमती प्रदेशमा रहेको छ भने जि.डि.पि.को हिस्सा पनि सोही प्रदेशमा बढी रहेको छ।

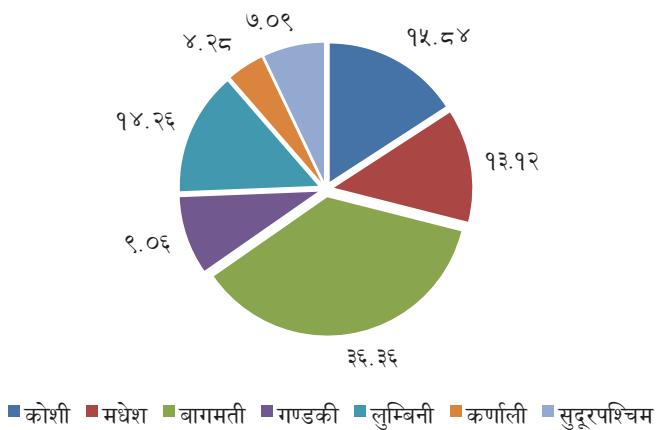
चार्ट १.२: प्रदेशगत जनसङ्ख्या, जि.डि.पि. र क्षेत्रफलको हिस्सा (प्रतिशतमा)

स्रोत: सूचना तथा प्रसारण विभाग, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

१.९ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बागमती प्रदेशको सबैभन्दा बढी ३६.३६ प्रतिशत अंश रहने अनुमान छ, भने कर्णाली प्रदेशको सबैभन्दा कम ४.२८ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

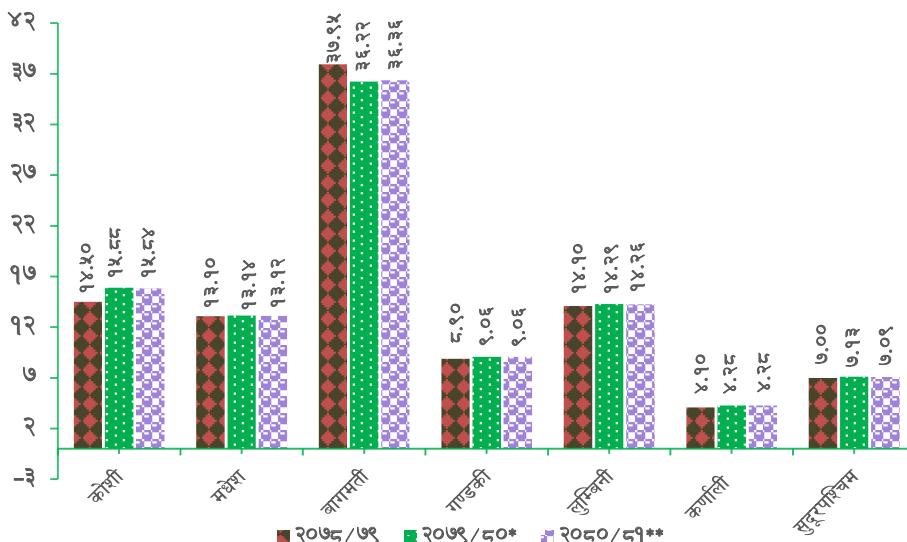
चार्ट १.३: आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा जि.डि.पि.को प्रदेशगत हिस्सा (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

१.१० आर्थिक वर्ष २०७८/७९ देखि २०८०/८१ सम्म प्रदेशगत रूपमा हेर्दा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अंशमा खासै परिवर्तन भएको देखिदैन।

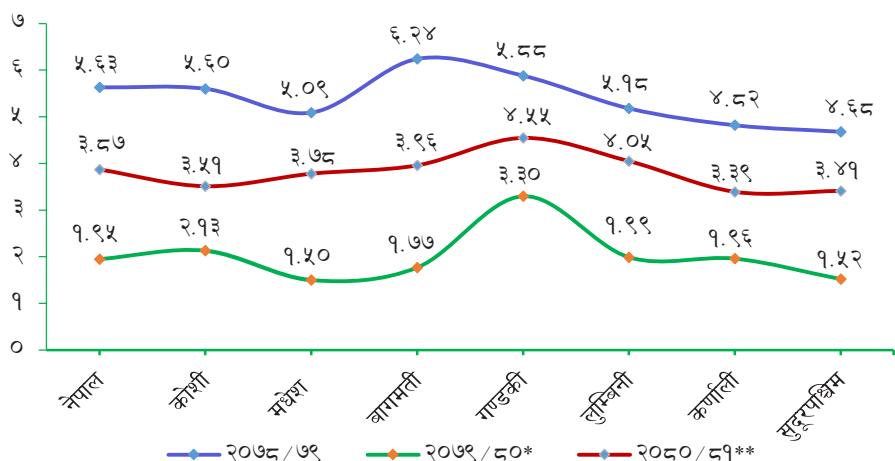
चार्ट १.४: राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत अंश (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०, *संशोधित, **प्रारम्भिक

१.११ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा गण्डकी प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर सबैभन्दा बढी ४.५५ प्रतिशत र कर्णाली प्रदेशको वृद्धिदर सबैभन्दा कम ३.३९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा पनि गण्डकी प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर सबैभन्दा बढी ३.३० प्रतिशत र मध्येश प्रदेशको वृद्धिदर सबैभन्दा कम १.५० प्रतिशत रहेको थिए।

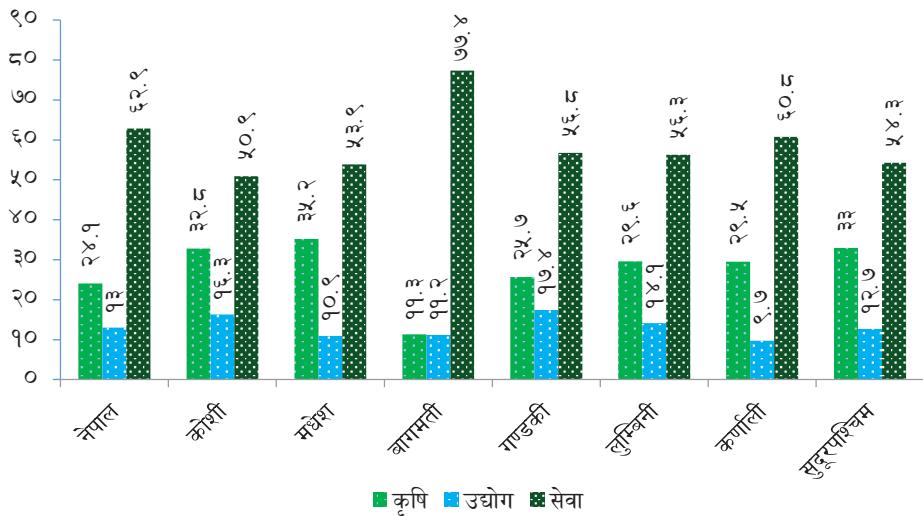
चार्ट १.५: तीन आर्थिक वर्षको प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, *संशोधित, **प्रारम्भिक

१.१२ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको हिस्सा २९.५ प्रतिशत रहेको छ भने उद्योग र सेवा क्षेत्रमा क्रमशः ९.७ र ६०.८ प्रतिशत रहेको छ ।

चार्ट १.६: आ.व. २०८०/८१ मा प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

१.१३ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कर्णाली प्रदेशको अंश ३.९४ प्रतिशत रहेको थियो भने चालु आर्थिक वर्षमा यो अंश बढेर ४.२८ प्रतिशत पुगेको छ । यसैगरी गत आर्थिक वर्ष पनि यस्तो अंश ४.२८ प्रतिशत रहेको थियो ।

तालिका १.२: कर्णाली प्रदेशको ६ आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा, रु. दश लाखमा)

विवरण/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०८०/८१**
राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	३८५८९३१	३८८८७०४	४३५२५५०	४९७६५५८	५३४८५३३	५७०४८४८
कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	१५१८९२	१६१५२७	१७९५२१	२०८०४४	२२९१४४	२४३९९३
अंश (प्रतिशत)	३.९४	४.१५	४.१२	४.१८	४.२८	४.२८

स्रोत :राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०, *संशोधित, ** प्रारम्भिक

१.१४ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा) रु. २ खर्ब १६ अर्ब ४ करोडमध्ये प्राथमिक क्षेत्र रु. ६४ अर्ब १० करोड, द्वितीयक क्षेत्र रु. २० अर्ब ६० करोड र सेवा क्षेत्र रु. १ खर्ब ३१ अर्ब ३४ करोड रहने अनुमान छ।

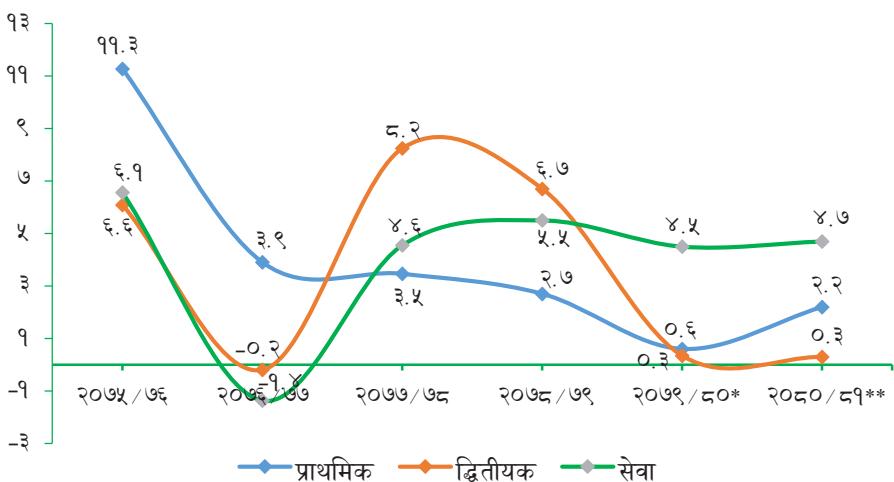
तालिका १.३: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (क्षेत्रगत, आधारभूत मूल्य, रु. दश लाखमा)

क्षेत्र/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०८०/८१**
प्राथमिक	४४७७१	४६१८०	५११००	५६१६७	५९८९३	६४९०५
द्वितीयक	१५९५१	१५३२७	१६४७३	१८८१७	२०४९४	२०६००
तृतीयक	७२२५७	८०८५१	८५४४६	९०२९३७	९२२७४८	९३१३३९
जम्मा	१३२९७९	१४२३५८	१५३११९	१७१९२१	२०३०५४	२१६०४४

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०, *संशोधित, **प्रारम्भिक

१.१५ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्राथमिक, द्वितीयक र सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः २.२ प्रतिशत, ०.३ प्रतिशत र ४.७ प्रतिशत हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ०.६ प्रतिशत, ०.३ प्रतिशत र ४.५ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १.७: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

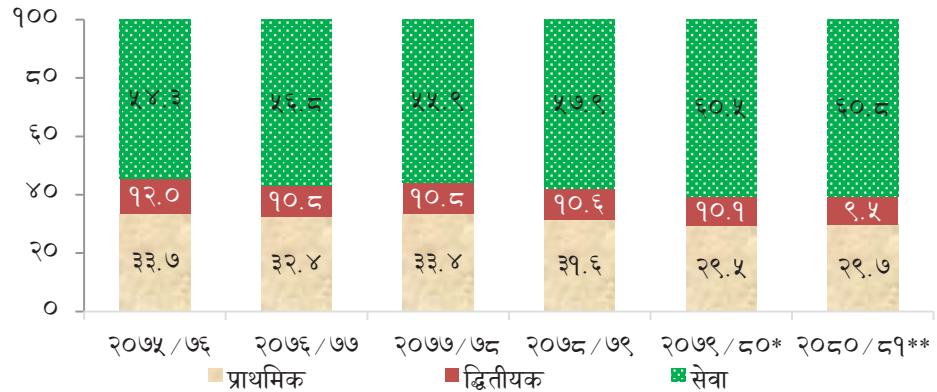

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०, *संशोधित, **प्रारम्भिक

१.१६ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक, द्वितीयक र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः २९.७ प्रतिशत, ९.५ प्रतिशत र ६०.८

प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान क्रमशः २९.५ प्रतिशत, १०.१ प्रतिशत र ६०.५ प्रतिशत रहेको थियो।

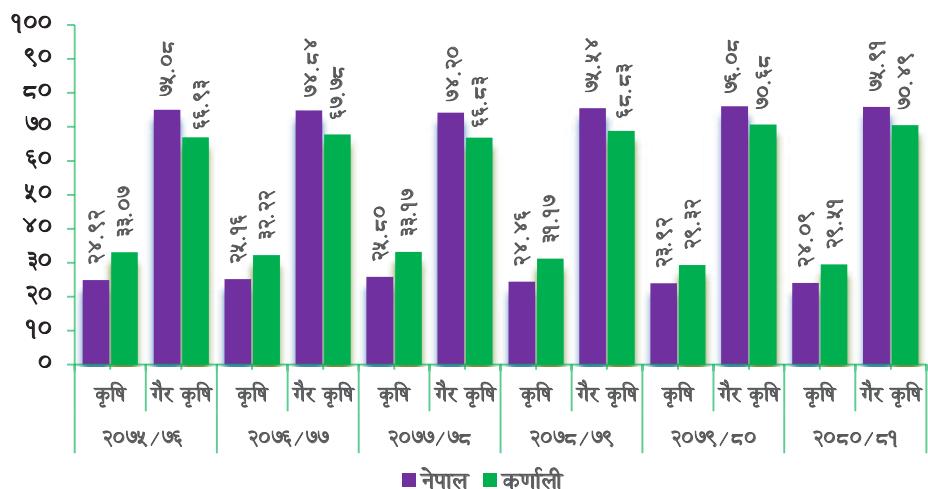
चार्ट १.८: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रगत योगदान (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०, *संशोधित, **प्रारम्भिक

१.१७ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा कृषि क्षेत्रको योगदान २९.५% र गैर कृषि क्षेत्रको योगदान ७०.४% प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान क्रमशः २९.३% र ७०.६% प्रतिशत रहेको थियो।

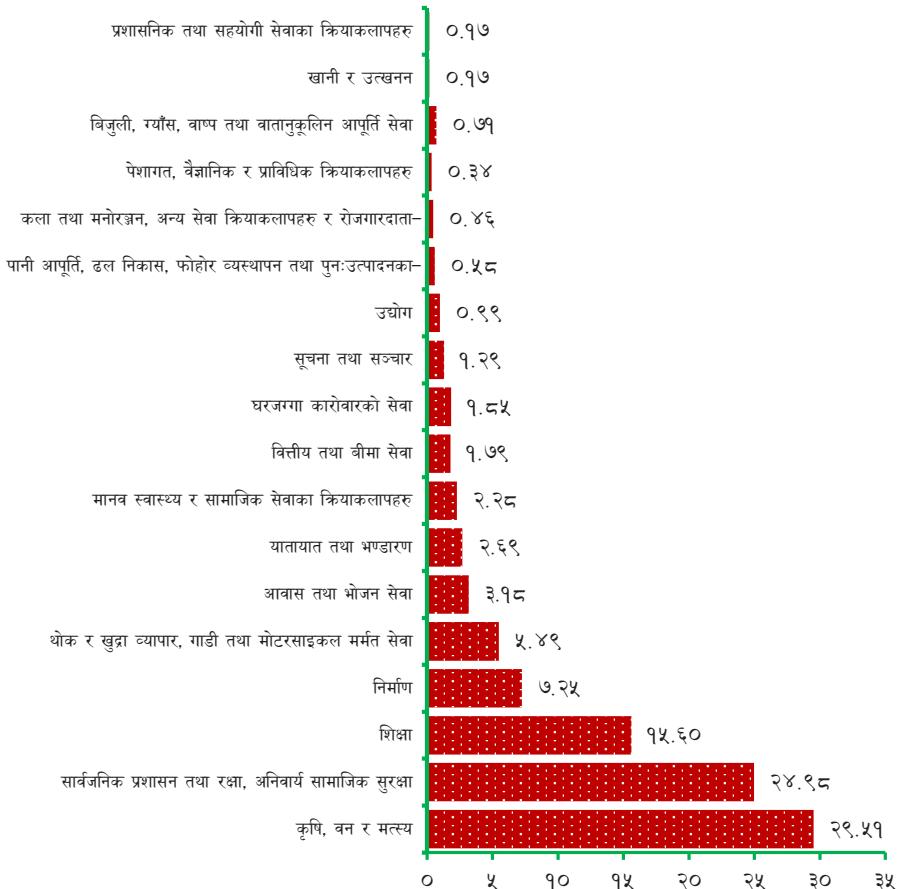
चार्ट १.९: कर्णाली प्रदेशको कुल अभिवृद्धिमा कृषि र गैर कृषि क्षेत्रको योगदान (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

१.१८ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, वन र मत्स्य क्षेत्रको योगदान सबैभन्दा बढी २९.५१ प्रतिशत रहने अनुमान छ भने प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरूको सबैभन्दा कम ०.१७ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

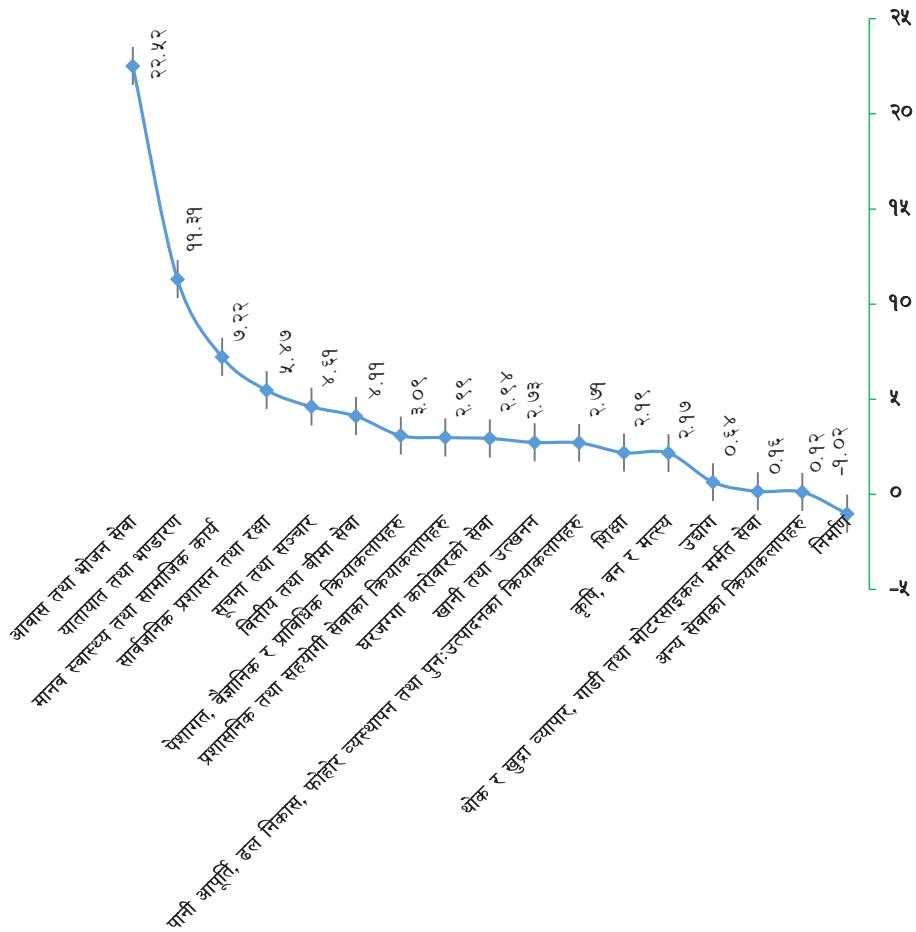
चार्ट १.१०: आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रहरूको योगदान (प्रतिशतमा, प्रारम्भिक)

स्रोत :राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

१.१९ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा आवास तथा भोजन सेवाको वृद्धिदर सबैभन्दा बढी २२.५२ प्रतिशत रहने अनुमान छ भने निर्माण क्षेत्रको वृद्धिदर -१.०२ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चार्ट १.११: आर्थिक वर्ष २०८०/८१ (प्रारम्भिक) मा कर्णाली प्रदेशको आैद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

स्रोत :राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

- १.२० आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेपालको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ४ सय ३४ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ। गत आ.व. नेपालको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ३ सय ८९ अमेरिकी डलर रहेको थियो।
- १.२१ कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ६६ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ। गत आ.व. कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ३१ अमेरिकी डलर रहेको थियो।
- १.२२ राष्ट्रिय प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन भन्दा कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन कम दरले वृद्धि भएको देखिन्छ।

चार्ट १.१२: कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (अमेरिकी डलरमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, *संशोधित, ** प्रारम्भिक

२. सार्वजनिक वित्त

- २.१ सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी, मितव्ययी र नतिजामूलक बनाउन कर्णाली प्रदेश सरकारले कानुनी, नीतिगत, संस्थागत, प्रशासनिक र प्रक्रियागत सुधार गरिरहेको छ। सो कार्यबाट अपेक्षित परिणामहरू देखिन थालेका छन्। बजेट प्रणालीमा क्रमशः सुधार हुँदै गएको छ। सार्वजनिक खर्चको पारदर्शिता र गुणस्तर अभिवृद्धिका साथै वित्तीय सुशासनमा बढोत्तरी हुँदै गएको छ। “सामाजिक न्याय सहित दिगो, फराकिलो र तीव्र विकास” को सोच सहित कर्णाली प्रदेशको प्रथम पञ्चवर्षीय योजना (२०७६/०७७-२०८०/०८१) कार्यान्वयनको अन्तिम चरणमा रहेको छ।
- २.२ वित्तीय सङ्घीयता कार्यान्वयनका लागि आवश्यक संरचनागत व्यवस्था भएका छन्। अधिकांश संरचना तयार भइ सार्वजनिक सेवा प्रवाह चुस्त दुरुस्त रहेको छ। सङ्घीय सरकारबाट यस प्रेदेशलाई चार किसिमका अनुदान प्राप्त हुने गरेको छ। प्रदेश सरकारबाट पनि स्थानीय तहमा चार प्रकारका अनुदानमार्फत् आयोजना तथा कार्यक्रमका लागि वित्तीय हस्तान्तरण गरिएको छ। सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनका लागि प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (PLMBIS), एकल खाता कोष प्रणाली (TSA), C-GAS, PAMS र बेरुजु व्यवस्थापन सूचना प्रणाली कार्यान्वयनमा रहेका छन्।
- २.३ प्रदेशबाट सञ्चालन हुने आयोजनालाई प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले आयोजना बैड्कको स्थापना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा गरिएको छ साथै आयोजना तथा कार्यक्रम छनोट प्रणालीलाई सरलीकृत गर्नका लागि बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५ र कर्णाली प्रदेश योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७५ तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा रहेको छ।

सरकारी वित्त

- २.४ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा रु. ३३ अर्ब ३७ करोड ९७ लाख ७ हजार बजेट विनियोजन भएकोमा चालुतर्फ रु. ९ अर्ब २० लाख २४ हजार र पुँजीगत तर्फ रु. १९ अर्ब ५७ करोड ७२ लाख ४३ हजार र वित्तीय हस्तान्तरणतर्फ रु. ४ अर्ब ८० करोड ४० हजार रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल बजेटमा चालु, पुँजीगत र वित्तीय हस्तान्तरणतर्फ क्रमशः २८.११ प्रतिशत, ५९.५८ प्रतिशत र १२.३१ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षको बजेटमा यस्तो हिस्सा क्रमशः २६.९६ प्रतिशत, ५८.६५ प्रतिशत, र १४.३८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका २.१: विगत ७ वर्षमा कर्णाली प्रदेशको आर्थिक बजेट (रु. करोडमा)

बजेट	आर्थिक वर्ष							
	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	
चालु	४३.८	६६३.९	१३०६	११६७.६	११४९.३	११७	१००.२१	
पुँजीगत	५८.२	२१२४.४	११४९.८	११०६.९	२१६५.४	११४३.१	११५७.७	
वित्तीय हस्तान्तरण		४०	१७९.६	२९९.७	३४०	४०१.६	४८०.०४	
कुल बजेट	१०२.०५	२८२८.२८	३४३५.३४	३३७४.१३	३६५४.६६	३२६१.६१	३३३७.९७	

बजेट	परिवर्तन (प्रतिशतमा)					
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१
चालु	१४१५.७५	९६.७२	-१०.६०	-१.५७	-२०.२१	-१.८३
पुँजीगत	३५५०.१७	-८.२२	-२.२०	१३.५६	-१०.२७	०.७५
वित्तीय हस्तान्तरण		३४९.००	६६.८७	१३.४५	१८.१२	१९.५३
कुल बजेट	२६७।४६	२१.४६	-१.७८	८.३१	-१०.७५	२.३४

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, २०८०

- २.५ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको कुल खर्च रु. ६ अर्ब ५६ करोड ३ लाख रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म यस्तो खर्च रु. ६ अर्ब ८० करोड ४६ लाख रहेको थियो।

तालिका २.२: कर्णाली प्रदेशको दुई आर्थिक वर्षको पहिलो द महिनामा खर्चको तुलनात्मक विवरण (रु. करोडमा)

बजेट	आ.व. २०७९/८०			आ.व. २०८०/८१		
	विनियोजन	खर्च	खर्च (प्रतिशत)	विनियोजन	खर्च	खर्च (प्रतिशतमा)
चालु	१३१८.५६	३५१.६३	२६.६७	१३८०.२५	४०९.७५	२९.९१
पुँजीगत	१९४३.०५	३२८.८३	१६.९२	१९५७.७	२५४.२८	१२.९९
जम्मा	३२६१.६१	६८०.४६	२०.८६	३३३७.९७	६५६.०३	१९.६५

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

- २.६ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को कुल विनियोजित बजेटमध्ये कुल खर्च २२.९६ प्रतिशत भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा यो खर्च बढेर ६८.२७ प्रतिशत भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कुल विनियोजित बजेटमध्ये पुँजीगत खर्च १९.२१ प्रतिशत भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०७९/८० मायस्तो खर्च ६५.५३ प्रतिशत भएको छ।

तालिका २.३: ६ आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेटको तुलनामा खर्च (प्रतिशतमा)

विवरण	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	समग्र खर्च
चालु खर्च (वितीय हस्तान्तरण समेत)	२७.९२	७४.०१	४३.५१	५७.७७	६१.०६	७२.३६	६२.७१
पुँजीगत खर्च (वितीय व्यवस्था समेत)	१९.२१	२४.५४	५६.४९	७४.८६	७०.१४	६५.५३	५५.०१
जम्मा खर्च (प्रतिशत)	२२.९६	३५.४१	४९.१४	६७.४३	६६.४४	६८.२७	५७.९०
स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०							

- २.७ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा प्रदेशको कुल राजस्व परिचालन रु. ६ अर्ब ४१ करोड ३५ लाखमध्ये सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त राजस्व रु. ६ अर्ब ३४ करोड ३१ लाख र आन्तरिक स्रोतबाट प्राप्त राजस्व रु. ७ करोड ४ लाख रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल राजस्व रु. ७ अर्ब ७२ करोड ६५ लाख पुगेको छ। जसमध्ये सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त राजस्व रु. ७ अर्ब ९ करोड ४ लाख र आन्तरिक स्रोतबाट प्राप्त राजस्व रु. ६३ करोड ६१ लाख रहेको छ।

तालिका २.४: कर्णली प्रदेशमा राजस्व परिचालनको अवस्था (रु. करोडमा)

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
सङ्घीय सरकारबाट राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्ति	६३४.३१	५०७.२७	६२७.१३	८६३.५४	७०९.०४
आन्तरिक राजस्वबाट प्राप्ति	७.०४	२५.०४	६३.९५	६६.२४	५७.१७
जम्मा	६४१.३५	५३२.३१	६९१.०८	९२९.९८	७७६.२१
स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०					

- २.८ आन्तरिक राजस्वतर्फ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वैशाखसम्म रु. ५८ करोड ५० लाख सङ्कलन भएको छ।

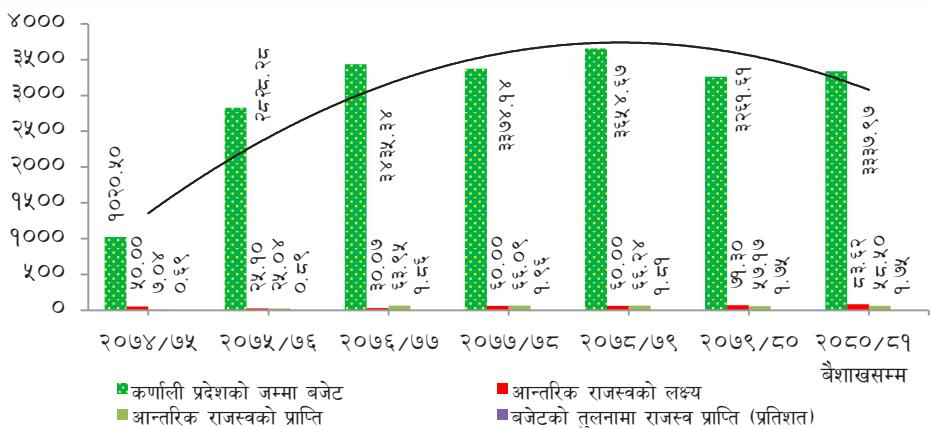
चार्ट २.१: आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०८०/८१ वैशाखसम्म कर्णली प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्वको अनुमान र प्राप्ति (रु. करोडमा)

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

२.९ कर्णाली प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को कुल बजेटको तुलनामा १.७५ प्रतिशत आन्तरिक राजस्व प्राप्त भएको छ।

चार्ट २.२: आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०८०/८१ वैशाखसम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको कुल बजेट र राजस्व प्राप्ति सम्बन्धी तुलनात्मक विवरण (रु. करोडमा, प्रतिशतमा)

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

२.१० आन्तरिक आयमध्ये आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म अनुदान/निकासा फिर्ता, बेरुजु शीर्षकमा सबैभन्दा बढी आय प्राप्ति भएको छ।

तालिका २.५: आन्तरिक राजस्वको तुलनात्मक विवरण (रु. हजारमा)

राजस्व शीर्षक	२०७९/८०	२०८०/८१	परिवर्तन (प्रतिशत)
	फागुनसम्म	फागुनसम्म	
बाँडफाँट भइ प्राप्त घरजग्गा रजिस्ट्रेशन दस्तुर	३०८७३	४२५८४	२७.५०
बाँडफाँट भइ प्राप्त सवारी साधन कर	७८०७४	९६०४४	२३.०२
व्यवसाय रजिस्ट्रेशन दस्तुर	८३७१	९०९८	७.७३
चालक अनुमतिपत्र, सवारी दर्ता किताब (Blue Book)	३४५९७	४३७९१	२६.९
सम्बन्धी दस्तुर			
यातायात क्षेत्रको आमदानी	५३४१	५७१२	६.९५
अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१३६६४	१७५०७	२८.१३
अनुदान/निकासा फिर्ता, बेरुजु	१०६९६१	१४६४०२	३७.९१
विविध आय	१०५१८७	११४९४२	९.२७
जम्मा	३८२१८८	४७६०००	२४.५४

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

राजस्व र खर्चको अवस्था

- २.११ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेश खर्चको अनुपात १२.४० प्रतिशत रहेको छ भने आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो अनुपात १३.५३ प्रतिशत रहेको थियो। यसै गरी आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा चालु र पुँजीगत खर्चको अनुपात क्रमशः ५.२९ र ७.१२ प्रतिशत रहेको छ भने आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो अनुपात क्रमशः ५.०७ र ८.४६ प्रतिशत रहेको थियो।
- २.१२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल राजस्वको अनुपात ४.२७ प्रतिशत रहेको छ भने आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो अनुपात ५.१८ प्रतिशत रहेको थियो। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व र आन्तरिक राजस्वको अनुपात क्रमशः ३.९५ प्रतिशत र ०.३२ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका २.६: खर्च र राजस्वको अवस्था (प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
कुल खर्च	६.५९	१०.४५	१२.६७	१३.५३	१२.४०
चालु खर्च	३.०३	४.५५	४.७२	५.०७	५.२९
पुँजीगत खर्च	३.५७	५.९०	७.९५	८.४६	७.१२
कुल राजस्व	४.२२	३.३०	३.८५	५.१८	४.२७
बाँडफाँटबाट प्राप्त	४.१८	३.१४	३.४९	४.८१	३.९५
राजस्व					
आन्तरिक राजस्व	०.०५	०.१६	०.३६	०.३७	०.३२

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

- २.१३ कर्णाली प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०७९/८० सम्म सङ्घीय सरकारबाट ससर्त, समपूरक र विशेष अनुदानको रूपमा जम्मा रु. २७ अर्ब ५२ करोड ५ लाख ५८ हजार अनुदान प्राप्त भएकोमा ७१.७४ प्रतिशत अनुदान खर्च भएको छ।
- २.१४ सो अवधिमा सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त ससर्त, समपूरक र विशेष अनुदानमध्ये सम्बन्धित आर्थिक वर्षभित्र खर्च हुन नसकी जम्मा रु. ७ अर्ब ७८ करोड सङ्घीय सञ्चित कोषमा फिर्ता भएको छ।

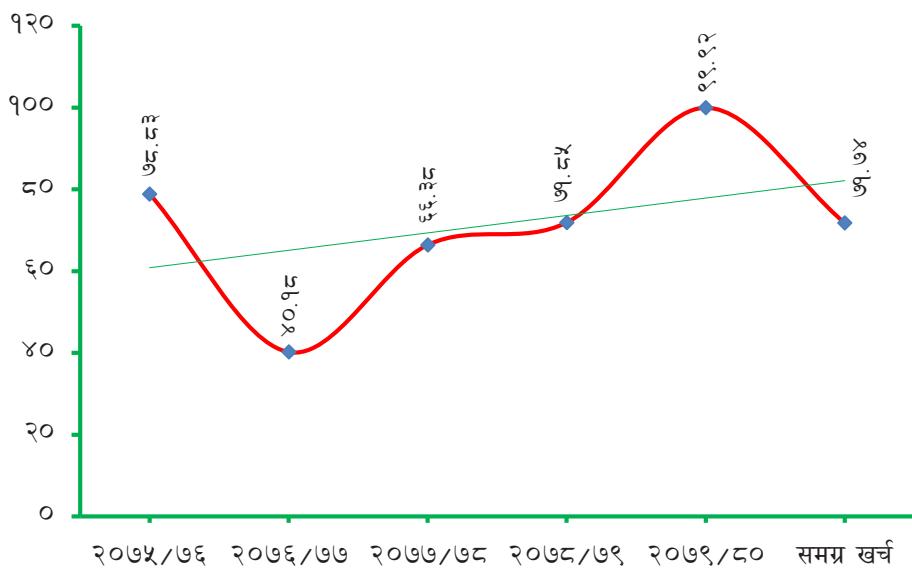
तालिका २.७: पाँच आर्थिक वर्षमा सङ्घीय सरकारबाट अनुदान प्राप्ति र खर्चको विवरण (रु. हजारमा)

क्र. सं.	आ.व./ अनुदान	सम्पूरक		विशेष		ससर्त		जम्मा		
		प्राप्ति	खर्च	प्राप्ति	खर्च	प्राप्ति	खर्च	प्राप्ति	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	२०७५/७६	९२००००	९२००००	९०३७९९	९०३७९९	५६५४७६८	४०३०४३०	७४८८४८८७	५८९८९८९	७८.८३
२	२०७६/७७	४६८९००	३०३५२७	८१००००	५३९६००	३२६६२३८	९८२८८५	४५४५१३८	१८२६०९२	४०.९८
३	२०७७/७८	२५००००	१७७५२	४४००००	११६४९५	४३९८४८३	३०३०२२३	५००८४८३	३३२४३९०	६६.३८
४	२०७८/७९	८१३५००	१५५४९६	६१३०००	३७५५१२	४१२३३८२	४०३१२२८	६३४९८८२	४५६२१५६	७१.८५
५	२०७९/८०	३३८४९९	३२५९६५	४०४७६१	४०३०१३	३३९१३१६	३४०२२३७	४१३४५६८	४१३१२९५	९९.९२
जम्मा		२७६०८९९	१८०६६०	३१७५४८०	२४२२३३९	२१५५४९७	१५५१७०४३	२७५२०५५८	१९७४२०४२	७१.७४
खर्च प्रतिशत			६४.५९		७६.२८		७५.९९			७१.७४

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

२.१५ सङ्घीय सरकारबाट ५ आर्थिक वर्षमा प्राप्त तीन प्रकारका अनुदानमध्ये आ.व. २०७९/८० मा सबैभन्दा बढी खर्च भएको छ।

चार्ट २.३: आ.व. २०७५/७६ देखि २०७९/८० सम्म सङ्घीय सरकारबाट सम्पूरक, विशेष र ससर्त अनुदानको खर्च सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

२.१६ कर्णाली प्रदेश सरकारबाट समानीकरण, सम्पूरक, विशेष तथा ससर्त अनुदानको रूपमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ सम्म १० जिल्लाका ७९ स्थानीय तहमा रु. १८ अर्ब २१ करोड २५ लाख ६९ हजार विनियोजन भएको छ।

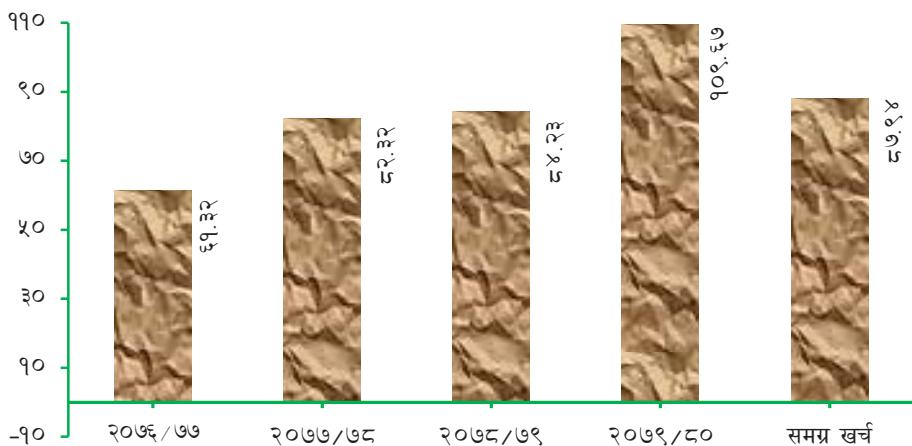
तालिका २.८: कर्णाली प्रदेश सरकारबाट ६ आर्थिक वर्षमा स्थानीय तहको लागि विनियोजन गरिएको अनुदान सम्बन्धी विवरण (रु. हजारमा)

क्र. सं.	अनुदानको प्रकार/ आर्थिक वर्ष	सम्पूरक	विशेष	ससर्त	समानीकरण	जम्मा
१	२०७५/७६				४०००००	४०००००
२	२०७६/७७	१००००००	३०००००	५०००००	८०००००	२६०००००
३	२०७७/७८	१०५८०००	३५२५००	७८६०००	८०००००	२९९६५००
४	२०७८/७९	१००००००	३०००००	१२९९९००	८०००००	३३९९९००
५	२०७९/८०	५१२०००	३०५०००	२३९८७२९	८०००००	४०९५७२९
६	२०८०/८१	८४२५००	२७५५००	२८८२४४०	८०००००	४८०४४०
जम्मा		४४१२५००	१५३३०००	७८६७०६९	४४०००००	१८२१२५६९

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

२.१७ कर्णाली प्रदेश सरकारबाट सम्पूरक, विशेष तथा ससर्त अनुदानकोरूपमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखि २०७९/८० सम्म प्रदेश अन्तर्गतका १० जिल्लाका ७९ स्थानीय तहमा रु. ८ अर्ब ६२ करोड ८४ लाख निकासा भएको छ जुन सुरु विनियोजनको ८७.९४ प्रतिशत हुन आँउछ।

चार्ट २.४: कर्णाली प्रदेश सरकारबाट आ.व. २०७६/७७ देखि २०७९/८० सम्म स्थानीय तहमा सुरु विनियोजनको तुलनामा हस्तान्तरण गरिएको अनुदान (सम्पूरक, विशेष र ससर्त) सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८०

२.१८ आ.व. २०७९/८० को अन्त्यमा कर्णाली प्रदेश सरकारको मौज्दात रु. ७ अर्ब ५३ करोड रहेको थिए ।

तालिका २.९: आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशगत सञ्चित कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको विवरण (रु. करोडमा)

विवरण	कोशी	मध्येश	बागमती	गण्डकी	तुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
राजस्व, अनुदान र प्राप्ति	२८७९	२७९८	४०९७	२२२१	२७५०	२१२०	२११६	१८९८०
राजस्व	१२४८	१३३८	२५९४	१०२७	१३२१	७५१	९२१	९२०१
कर	११३८	१२२१	२१०३	९०६	११७६	७३२	८७९	८१५५
अन्य राजस्व	१११	११७	४९१	१२२	१४५	१९	४२	१०४६
अनुदान (नेपाल सरकार)	१५८२	१३७३	१३५७	१३७७	१३४५	१३५३	१३७७	१३५५
बेरुजु तथा अन्य प्राप्ति	४८	८७	१४६	१७	८४	१६	१७	४९४
वित्तीय व्यवस्थाबाट प्राप्ति	०	०	११	०	०	०	०	११
यस वर्षको खुद प्राप्ति	२८७९	२७९८	४१०८	२२२१	२७५०	२१२०	२११६	१८९९९
भुक्तानी	३०७६	२६८७	४६८६	२३६१	३०२४	२२२७	२४०६	२०४६८
समायोजन	०	०	०	०	०	०	०	०
यस वर्षको भुक्तानी	३०७६	२६८७	४६८६	२३६१	३०२४	२२२७	२४०६	२०४६८
यस व्यवधिको कोषमा भएको थप/घट	-१९७	१११	-५७८	-१४०	-२७५	-१०७	-२९१	-१४७७
आर्थिक वर्षको सुरुवातको मैज्जदात	७६	१४४२	३१९४	४३३	५२७	८६०	७४७	७९१९
आर्थिक वर्षको अन्त्यको मैज्जदात	५२०	१५५२	२६९६	२९३	२५२	७५३	४५६	६४४२

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

- २.१९ महालेखापरीक्षकको एकसटीअौं प्रतिवेदन २०८१ अनुसार आर्थिक वर्ष २०७९/८० को लागि सङ्घीय मन्त्रालय र निकायको बेरुजु १.८९ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशका सरकारी कार्यालय, समिति र अन्य संस्थाको बेरुजु २.५६ प्रतिशत रहेको छ।
- २.२० कर्णाली प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कुल विनियोजित बजेट मध्ये ५३.६० प्रतिशत प्रत्यक्ष लैंडिंगक उत्तरदायी बजेटको हिस्सा रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो हिस्सा ३९.०० प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका २.१०: कर्णाली प्रदेशमा लैंडिंगक उत्तरदायी बजेटको अवस्था (प्रतिशतमा)

आर्थिक वर्ष/सङ्केत	१ प्रत्यक्ष	२ अप्रत्यक्ष	३ तटस्थ	जम्मा
२०७६/७७	३०.१०	२७.४७	४२.४३	१००
२०७७/७८	३६.९०	४०.७७	२२.३३	१००
२०७८/७९	४२.४१	४०.१०	१७.४९	१००
२०७९/८०	३९.००	२८.३२	३२.६८	१००
२०८०/८१	५३.६०	१८.२३	२८.१८	१००

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, २०८०

२.२१ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा जलवायु परिवर्तनमैत्री बजेट सङ्केत अनुसार प्रत्यक्ष लाभतर्फ कुल बजेटको २२.६५ प्रतिशत बजेट विनियोजन भएको छ भने गत आर्थिक वर्ष १९.६६ प्रतिशत बजेट विनियोजन भएको थियो।

तालिका २.११: कर्णाली प्रदेशमा जलवायु परिवर्तन बजेटको अवस्था (प्रतिशतमा)

आर्थिक वर्ष/सङ्केत	१ प्रत्यक्ष लाभ	२ अप्रत्यक्ष लाभ	३ तटस्थ	जम्मा
२०७६/७७	१२.०१	१९.९२	६८.०७	१००
२०७७/७८	२५.९३	२६.३६	४७.७१	१००
२०७८/७९	२७.१४	३२.६	४०.२६	१००
२०७९/८०	१९.६६	३१.१७	४९.१८	१००
२०८०/८१	२२.६५	३५.२१	४२.१४	१००

स्रोत: आर्थिक सामिला तथा योजना मन्त्रालय, २०८०

३. बैड्क तथा वित्तीय संस्था

३.१ मुलुकको शासकीय स्वरूपको रूपान्तरण सँगै कर्णाली प्रदेशभित्र बैड्क तथा वित्तीय संस्थाहरूको विस्तार हुने क्रम जारी छ। बिमा, सहकारी क्षेत्र, पुँजी बजारको विकास तथा सेवाको विस्तार पनि बढ्दो क्रममा रहेको छ। प्रदेशगत रूपमा समेत धितोपत्र दलालका कार्यालयहरू स्थापना भएकाले धितोपत्र कारोबारको समग्र दायरा, कुल कारोबार रकम तथा लगानीकर्ताको सहभागितामा समेत उल्लेखनीय रूपमा वृद्धि भएको छ।

वित्तीय संरचना तथा वित्तीय सेवा

- ३.२ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशका सबै स्थानीय तहमा वाणिज्य बैड्कको शाखा पुगेको छ जसले गर्दा जनताको वित्तीय पहुँच समेत वृद्धि भएको छ।
- ३.३ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा वाणिज्य बैड्कको शाखा सङ्ख्या २०८, विकास शाखा बैड्कको सङ्ख्या २१, वित्त कम्पनीको शाखा सङ्ख्या ३ तथा लघुवित्त संस्थाका शाखा सङ्ख्या २३७ गरी कुल ४६९ वटा शाखा पुगेका छन्। गत आर्थिक वर्ष बैड्क तथा वित्तीय संस्थाका कुल शाखा ४६३ रहेका थिए।

तालिका ३.१: कर्णाली प्रदेशमा बैड्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या

बैड्क तथा वित्तीय संस्थाको सङ्ख्या/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	फागुनसम्म
	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८३/८४	२०८४/८५	२०८५/८६
वाणिज्य बैड्क	१५९	१७७	१९२	१९९	२०६	२०२ २०८
विकास बैड्क	२०	१७	१७	२१	२१	२१ २१
फाईनान्स कम्पनी	४	४	३	३	३	३ ३
लघुवित्त संस्था	१६८	१८६	२००	२३२	२३६	२३७ २३७
जम्मा	३५१	३८४	४१२	४५५	४६६	४६३ ४६९

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैड्क, २०८०

- ३.४ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा बैड्क तथा वित्तीय संस्थाका १०५ एटिएम मेसिन सञ्चालनमा रहेका छन् भने ३ लाख ४ हजार ५ सय ६६ डेविट कार्ड र ३ हजार ६ सय ११ वटा क्रेडिट कार्ड जारी भएका छन्।

तालिका ३.२: कर्णाली प्रदेशमा बैड्क तथा वित्तीय संस्थाको बैड्किङ सेवाको अवस्था

आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	फागुनसम्म	
	२०७९/८०	२०८०/८१					
एटीएम मेशिनको सङ्ख्या	६२	७८	८३	८८	१०१	९४	१०५
क्रेडिट कार्ड लिनेको सङ्ख्या	४८९	६९५	१०३८	११९६	३१८९	२८६०	३६११
डेबिट कार्ड लिनेको सङ्ख्या	१२४४०२	१४२१५६	१७७७१०	२३००२०	२७५७४८	२६६२४७	३०४५६६

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैड्क, २०८०

३.५ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशका बैड्क तथा वित्तीय संस्थामा जम्मा रु. ५८ अर्ब ३२ करोड ६० लाख निक्षेप सङ्कलन भएको छ भने गत वर्षको फागुनसम्म रु. ५६ अर्ब ५ करोड ५ लाख निक्षेप सङ्कलन भएको थियो।

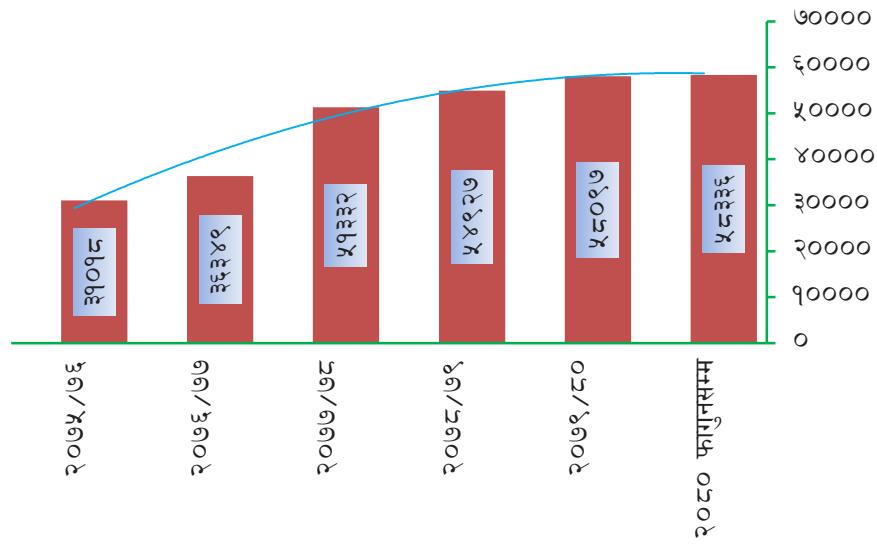
तालिका ३.३: कर्णाली प्रदेशमा निक्षेप सङ्कलनको अवस्था

वित्तीय स्रोत तथा साधन/ आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	फागुनसम्म	
	२०८०/८१	२०८१/८२					
निक्षेप सङ्कलन (रु. दश लाख)	३३११०	४२१०३	५७२२१	६०३१५	६७०१६	५४८५८	६५१२५
कर्जा प्रवाह (रु. दश लाख)	३१०१८	३६३४९	५१३३२	५४९२७	५८०९७	५६०५५	५८३२६

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैड्क, २०८०

३.६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा बैड्क तथा वित्तीय संस्थाबाट रु. ५८ अर्ब ९ करोड ७० लाख कर्जा प्रवाह भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म रु. ५८ अर्ब ३३ करोड ६० लाख कर्जा प्रवाह भएको छ।

चार्ट ३.१: बैड्क तथा वित्तीय संस्थाबाट कर्जा प्रवाहको अवस्था (रु. १० लाखमा)

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८०

- ३.७ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल निर्जीवन विमा शुल्क आर्जनमा कर्णली प्रदेशको हिस्सा १.३२ प्रतिशत रहेको थिए भने आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म १.३७ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ३.४: कर्णली प्रदेशमा रहेका विमक सम्बन्धी विवरण

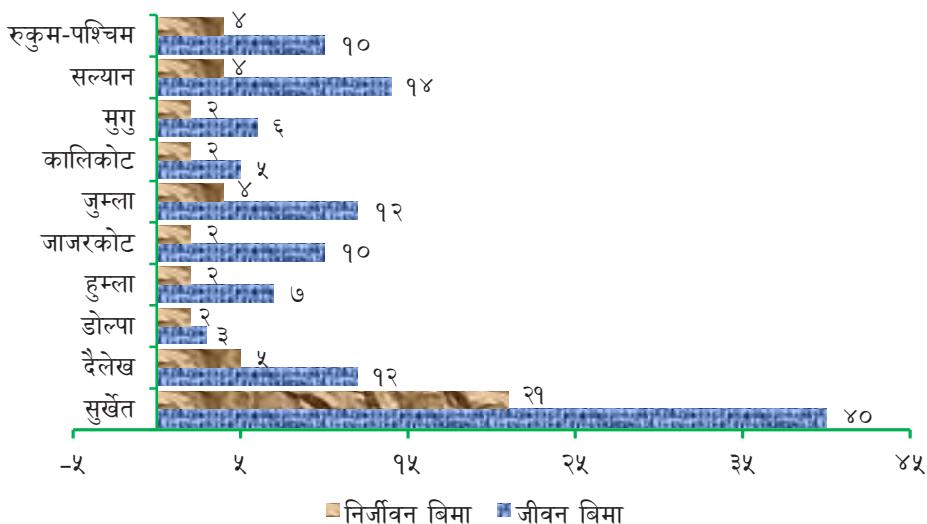
क्र. सं.	विवरण	२०७८/०७९	२०७९/८०	२०७९/०८०	फागुनसम्म २०८०/०८१
१	जम्मा विमा सङ्ख्या	४१	३४	३३	३७
१.१	निर्जीवन विमा सङ्ख्या	१९	१४	१६	१४
१.२	जीवन विमा सङ्ख्या	२०	१४	१५	१४
१.३	लघु जीवन विमा सङ्ख्या		२		४
१.४	लघु निर्जीवन विमा सङ्ख्या		२		३
१.५	पुनर्विमाको कम्पनी सङ्ख्या	२	२	२	२
२	विमा सेवा पुगेको जनसङ्ख्या प्रतिशत	१३.०३	१८.६७	१८.६५	१८.७
३	जीवन विमाको शाखा कार्यालयको सङ्ख्या	१४४	१०५	१२०	११९
४	निर्जीवन विमाको शाखा कार्यालयको सङ्ख्या	४४	४३	४२	४८

क्र. सं.	विवरण	फागुनसम्म			
		२०७५/०७६	२०७९/८०	२०७९/०८०	२०८०/०८१
५	जीवन विमाको शाखा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी सङ्ख्या	३१३	२४१	२९७	२५९
६	निर्जीवन विमाको शाखा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी सङ्ख्या	१३७	१२२	१३०	१२७
७	जीवन विमा शुल्क आर्जन (रु. लाख)	५९२८८	५५३१७	३८२५१.४८	२७१५८.९
८	कुल जीवन विमा शुल्क आर्जनमा कर्णाली प्रदेशको प्रतिशत	४.२८	३.८८	४.०८	२.७६
९	निर्जीवन विमा शुल्क आर्जन (रु. लाख)	४७४१	५३१९	२८०९.३	३६१०.९
१०	कुल निर्जीवन विमा शुल्क आर्जनमा कर्णाली प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	१.२१	१.३२	१.०८	१.३७
११	कुल विमा शुल्क आर्जन (रु. लाख)	६४०२९	६०६३६	४१०६०.८१	३०७६९.८

स्रोत: नेपाल विमा प्राधिकरण, कर्णाली प्रदेश कार्यालय, सुर्खेत

३.८ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा जीवन तथा निर्जीवन विमकको शाखा सङ्ख्या १६७ रहेको छ जसमध्ये जीवन विमकको शाखा सङ्ख्या ११९ र निर्जीवन विमकको शाखा सङ्ख्या ४८ रहेको छ।

चार्ट ३.२: कर्णाली प्रदेशमा रहेका विमकको शाखा तथा उपशाखा सङ्ख्या

स्रोत: नेपाल विमा प्राधिकरण, २०८०

४. गरिबी निवारण र रोजगारी

गरिबी निवारण

- ४.१ कर्णाली प्रदेशका नागरिकहरूको जीवनस्तरमा सुधार ल्याई समृद्ध र विकसित प्रदेशको निर्माण गर्ने सोच अनुरूप प्रदेशको प्रथम पञ्चवर्षीय योजनामा निरपेक्ष गरिबीलाई १८ प्रतिशत र बहुआयामिक गरिबीलाई २५ प्रतिशतमा झार्ने लक्ष्य लिइएको छ। कर्णाली प्रदेशको समग्र आर्थिक, सामाजिक विकासको प्रमुख बाधकको रूपमा गरिबी रहेको छ। प्रदेशमा गरिबी न्यूनीकरणका लागि हालसम्म भएका प्रयासहरूको परिणामस्वरूप उल्लेख्य सफलता हासिल भएको छ।
- ४.२ बहुआयामिक गरिबी दर राष्ट्रिय औषतमा १७.४० प्रतिशत रहेको छ, भने कर्णाली प्रदेशको बहुआयामिक गरिबी दर ३९.५ प्रतिशत छ।

तालिका ४.१: प्रदेशगत गरिबीको अवस्था (प्रतिशतमा)

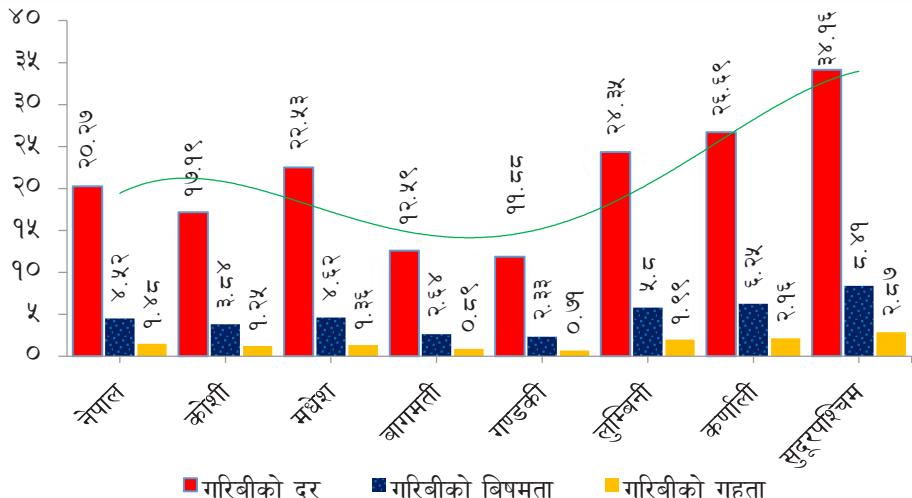
सूचक/क्षेत्र	लौह	फैक्ट्री	भूमि	पूर्वाञ्चल	पश्चिमाञ्चल	पूर्वांचल	पश्चिमांचल	संघर्ष
गरिबीको दर (नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण चौथो)	२०.२७	१७.१९	२२.५३	१२.५९	११.८८	२४.३५	२६.६९	३४.१६
गरिबीको विषमता (नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण चौथो)	४.५२	३.८४	४.६२	२.६४	२.३३	५.८०	६.२५	८.४१
गरिबीको गहनता (नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण चौथो)	१.४८	१.२५	१.३६	०.८९	०.७१	१.९९	२.१६	२.८७
मानव विकास सूचकाङ्क, सन् २०२१	०.६०२	०.५८०	०.५१०	०.६६१	०.६१८	०.५६३	०.५३८	०.५४७
बहुआयामिक गरिबी सूचकाङ्क, सन् २०१४	३०.१	२१.३	४९.१	१४.४	१८.५	३१.२	५०.९	३२.५
बहुआयामिक गरिबी सूचकाङ्क, सन् २०१९	१७.४	१५.९	२४.२	७.०	९.६	१८.२	३९.५	२५.३
लैंगिक विकास सूचकाङ्क	०.९४२	०.९०९	०.७८६	०.९२९	०.८९६	०.९०९	०.९०२	०.९०३
गरिबको सङ्ख्या (हजार), सन् २०१४	करिब ८००	९४८	२७२९	७५५	४७४	१५१५	८०७	८६४
गरिबको सङ्ख्या (हजार), सन् २०१९	५०००	७७३	१२९६	४७०	२२७	९५८	६३६	६३१

श्रोत: राष्ट्रिय योजना आयोग, सन् २०२१, नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण, २०७९/८०

- ४.३ नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण चौथो (२०७९/८०) अनुसार नेपालको गरिबीको दर २०.२७ प्रतिशत रहेको छ, भने कर्णाली प्रदेशको गरिबीको दर २६.६९ प्रतिशत रहेको छ।

४.४ सात प्रदेशमध्ये सबैभन्दा बढी गरिबीको दर सुदूरपश्चिम प्रदेशमा (३४.१६ प्रतिशत) रहेको छ भने सबैभन्दा कम गण्डकी प्रदेशमा (११.८८ प्रतिशत) रहेको छ।

चार्ट ४.१: प्रदेशगत रूपमा गरिबीको दर, गरिबीको विषमता र गरिबीको गहनता (प्रतिशतमा)

स्रोत: नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण, २०७९/८०

४.५ सम्पन्नताको पञ्चम वर्गीकरणले देशका सबै परिवारलाई समान २० प्रतिशतमा विभाजन गर्ने गर्दछ। नेपालमा अति न्यून वर्ग परिवार २०.३ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा यस्तो परिवार ५१.३ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ४.२: पञ्चम सम्पन्नता सूचक अनुसार परिवारको विवरण (प्रतिशतमा, संस्थागत बाहेक), २०२१

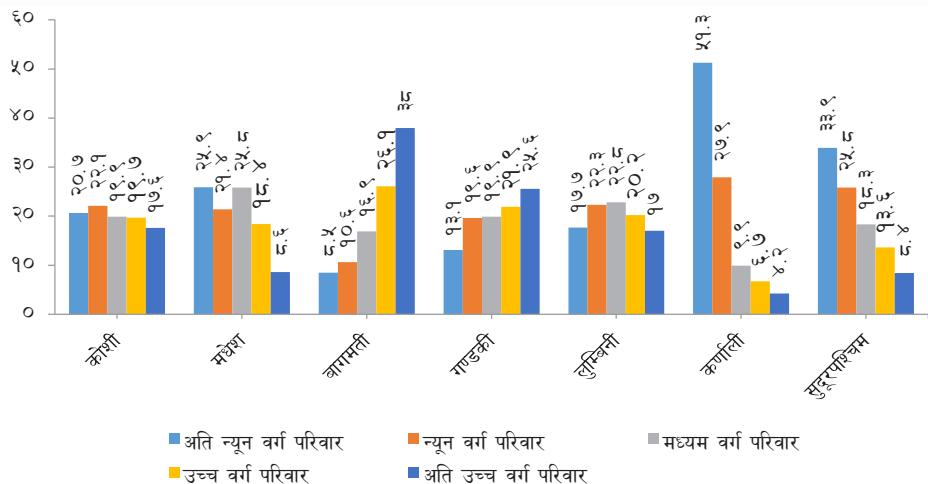
क्षेत्रहरू	अति न्यून वर्ग परिवार	परिवारको पञ्चम सम्पन्नता सूचक (Wealth quintile)				
		न्यून वर्ग परिवार	मध्यम वर्ग परिवार	उच्च वर्ग परिवार	अति उच्च वर्ग परिवार	जम्मा परिवार सङ्ख्या
नेपाल	२०.३	११.७	२०	२०	२०	६६००८४९
प्रदेशहरू						
कोशी	२०.७	२२.१	१९.९	१९.७	१७.६	११९०७५५
मध्येश	२५.९	२१.४	२५.८	१८.४	८.६	११५६३८३
बागमती	८.५	१०.६	१६.९	२६.१	३८	१५६७९९७
गण्डकी	१३.१	१९.६	१९.९	२१.९	२५.६	६६१६३२

क्षेत्रहरू	अति न्यून वर्ग परिवार	परिवारको पञ्चम सम्पन्नता सूचक (Wealth quintile)				
		न्यून वर्ग परिवार	मध्यम वर्ग परिवार	उच्च वर्ग परिवार	अति उच्च वर्ग परिवार	जम्मा परिवार सङ्ख्या
लुम्बिनी	१७.७	२२.३	२२.८	२०.२	१७	११४१३४५
कर्णाली	५१.३	२७.९	९.९	६.७	४.२	३६६०३७
सुदूरपश्चिम	३३.९	२५.८	१८.३	१३.६	८.४	५७६७७२
भौगोलिक क्षेत्र						
हिमाल	४१.६	२८.१	२०.२	७.५	२.७	४०९२६०
पहाड	२०.७	२१.१	१६.३	१८.२	२३.७	२९४५०३०
तराई	१७.३	१७.४	२३.३	२३.२	१८.८	३३०६५५१
गाउँ/नगर पालिका						
गाउँपालिका	३२.८	२९.१	२२.१	११.२	४.८	२१८६१४२
नगरपालिका	१४.१	१५.१	१९	२४.३	२७.४	४४७४६९९

स्रोत: नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण, २०७९/८०

- ४.६ प्रदेशगत रूपमा हेर्दा बागमती र गण्डकीका क्रमशः ३८ र २५.६ प्रतिशत परिवार अति उच्च वर्गमा रहेका छन् भने यो अनुपात कर्णाली, सुदूरपश्चिम र मधेश प्रदेशमा क्रमशः ४.२, ८.४ र ८.६ प्रतिशत छ।
- ४.७ त्यस्तै अति न्यून वर्गका परिवारको अनुपात कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा बढी अर्थात ५१.३ रहेको छ भने सुदूरपश्चिममा ३३.९ प्रतिशत रहेको छ।

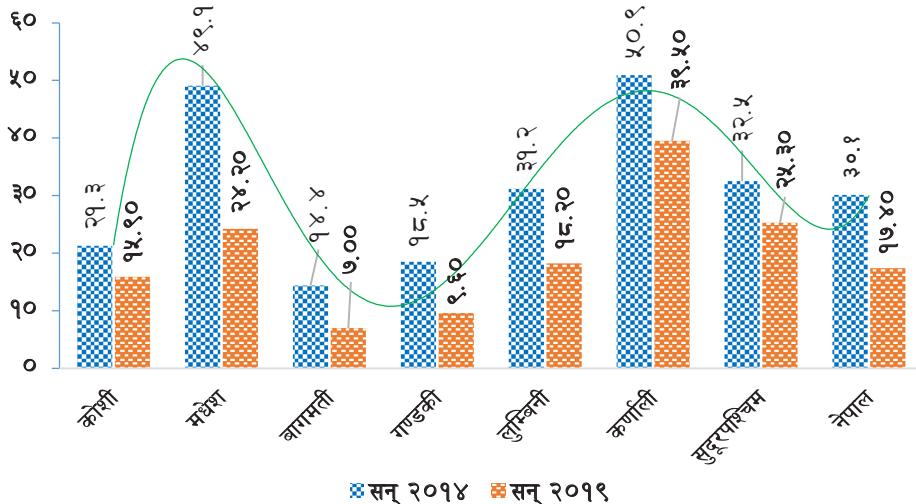
चार्ट ४.२: प्रदेशगत रूपमा गरिबीको अनुपात (प्रतिशतमा)

स्रोत: नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण, २०७९/८०

४.८ प्रदेशगत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा कम बहुआयामिक गरिबी दर बागमती प्रदेशमा ७ प्रतिशत र सबैभन्दा बढी कर्णाली प्रदेशमा ३९.५ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट ४.३: प्रदेशगत बहुआयामिक गरिबीको अवस्था (प्रतिशतमा)

श्रोतु: राष्ट्रिय योजना आयोग, सन् २०२१

४.९ प्रदेशभित्र गरिबी निवारणका लागि उत्पादनशील क्रियाकलापहरूमा वृद्धि तथा रोजगारी र आयआर्जनका अवसरहरू सिर्जना गर्दै अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउने, ज्ञान, सीप, पुँजी, र प्रविधि, आधारभूत भौतिक पूर्वाधार, स्रोत र साधन तथा सूचनामा विपन्न वर्गको पहुँच सुनिश्चित गर्ने, गरिब र धनीबिच, शहर र गाउँबिच विद्यमान असमानता घटाउने, कृषि क्षेत्रको व्यावसायीकरण र यान्त्रिकीकरण गरी उत्पादकत्व बढाई बजारीकरण गर्ने, विपन्न, सीमान्तीकृत तथा पछाडी परेका र पारिएका समुदायका लागि सामाजिक सुरक्षा र गरिबी निवारणका लाक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने चुनौती रहेका छन्।

रोजगारीको अवस्था

४.१० नेपालमा आर्थिक रूपले सक्रिय (उमेर १० वर्ष वा सो भन्दा माथि) जनसङ्ख्या ६५.४९ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या ७१.६५ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्याको अनुपात सबैभन्दा बढी रुकुम-पश्चिममा ८०.११ प्रतिशत र सबैभन्दा कम डोल्पामा ६०.७८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ४.३: कर्णाली प्रदेशका जिल्लामा आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्याको विवरण

१० वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसङ्ख्या

क्षेत्र	पुरुष	महिला	जम्मा	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)
नेपाल	११५१९६२१	१२४३९२४७	२३९५८८६८	१५६८९७७७	६५.४९
कर्णाली	६४१८५८	६९६०३५	१३३७८९३	९५८६४३	७१.६५
डोल्पा	१७१२५	१७२२६	३४३५१	२०८७९	६०.७८
मुगु	२४५७८	२४७६१	४९३३९	३४४२३	६९.७७
हुम्ला	२१३४९	२१२१७	४२५६६	३१३२७	७३.६०
जुम्ला	४७०३२	४८०३६	९५०६८	६४६२५	६७.९८
कालीकोट	५४८४५	५६८३५	१११६८०	७८१५७	६९.९८
दैलेख	९२७७६	१०४९८०	१९७७५६	१३७४७८	६९.५२
जाजरकोट	७१५१३	७३५२१	१४५०३४	११५२५२	७९.४७
रुकुमपश्चिम	६३२७६	६९५०३	१३२७७९	१०६३७४	८०.११
सल्यान	९०८८१	१०११६३	१९२०४४	१४३५०६	७४.७३
सुखेत	१५८४८३	१७८७९३	३३७२७६	२२६६२२	६७.१९

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

५. कृषि, वन तथा भूमिसुधार

कृषि

५.१ कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा २९.५१ प्रतिशत योगदान रहेको कृषि क्षेत्र आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने मूल आधार हो। उच्च र समावेशी आर्थिक वृद्धिमा योगदान पुऱ्याउने क्षेत्र भएकोले यसको वैज्ञानिक ढड्गले सुधार तथा रूपान्तरण गर्ने विगतको प्रयासलाई सघन बनाई उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्नुपर्ने हुन्छ। नेपालमा उपलब्ध स्रोत साधनको पृष्ठभूमिमा दिगो आर्थिक विकास एवम् सबल ग्रामीण अर्थतन्त्रद्वारा गरिबी निवारण गर्ने बलियो आधार कृषि क्षेत्र नै हो। नेपालको संविधानले खाद्यसम्बन्धी अधिकारलाई मौलिक हक्को रूपमा प्रत्याभूत गरेको छ। यसै सन्दर्भमा विभिन्न कारणले उत्पन्न हुन सक्ने खाद्य तथा पोषण सङ्कटको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै प्रमुख खाद्यानन, फलफूल, तरकारी र माछा-मासु उत्पादनमा आत्मनिर्भरताका लागि कृषिमा नीतिगत, संरचनागत र संस्थागत सुधारको आवश्यकता छ।

कर्णाली प्रदेशमा खाद्यानन बालीको उत्पादन स्थिति

५.२ कर्णाली प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा ९ हजार १ सय १५ मेट्रिक टन जुम्ली मार्सी धान उत्पादन भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म ८ हजार ९ सय २२ मेट्रिक टन जुम्ली मार्सी धान उत्पादन भएको छ।

तालिका ५.१: कर्णाली प्रदेशमा तरकारी, मासु, फलफूल र अन्य उत्पादन सम्बन्धी विवरण (मेट्रिक टन)

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८० को फागुनसम्म
कागुनो	-	-	९३६	९०९	९१३	९०७	
जुम्ली मार्सी धान	-	-	९७१४	९९९४	९९९५	८९२२	
स्याउ	१५३८८	२९१८६	-	-	३९९०२	३२३१२	
सिमी	-	-	१११७४	११२८५	६५६०	६५७१	
तरकारी	-	-	-	-	१४९५९९	१५७४२२	
आलु	-	२२११९८	१७१४००	२२१०३२	२२०७९०	२२११२३	
मासुको उत्पादन	-	२७४२९	२२९२८	२६९८५	२४४९२	२४७८९	

स्रोत: भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत

मासु उत्पादन

५.३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा २४ हजार ४ सय ९२ मेट्रिक टन मासु उत्पादन भएको थियो भने चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म २४ हजार ७ सय ८१ मेट्रिक टन उत्पादन भएको छ।

सिंचाइ

५.४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० सम्म कर्णाली प्रदेशमा खेती गरिएको कुल क्षेत्रफलको १९.०६ प्रतिशत क्षेत्रफलमा मात्र वर्षभरी सिंचाइ सुविधा पुगेको छ।

तालिका ५.२: कर्णाली प्रदेशमा खेतीयोग्य, सिंचित र बाँझो जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)

क्र. सं.	जिल्ला	जिल्लाको क्षेत्रफल (हेक्टर)	खेतीयोग्य जमिन (हेक्टर)	बाँझो जमिन (हेक्टर)	खेती गरिएको जमिन (हेक्टर)	सिंचित क्षेत्रफल (हेक्टर)		
१	रुकुमपश्चिम	१२१३००	३३९४६	१०५७८	२३३६७	४४६७	२५५२	७०९९
२	सल्यान	१४६२००	४३७२४	७५२०	३६२०४	५०८०	२३९०	७४७०
३	सुर्खेत	२४५१००	५२४४०	१७४३०	३५०१०	१२३५१	१०४८९	२२८८
४	दैलेख	१५०२००	४१३९६	९३१४	३२०८२	२६१६	७२२९	९८४५
५	जाजरकोट	२२३०००	२४३६९	८८४०	१५५२९	४९९०	२९४९	७९३९
६	डोल्पा	७८८९००	९०२१	३०५१	५९७०	१५७५	२६०	१८३५
७	जुम्ला	२५३१००	३८३०१	१५१५६	२३१४६	३१५४	१५१	३३०५
८	कालीकोट	१७४१००	१७४४४	९४८२	७९६३	२५०९	२८४५	५३३४
९	मुगु	३५३५००	१८७६०	१९९७	१६७६३	१०६९	८६०	१९२९
१०	हुम्ला	५६५५००	८३५९	३७९१	४५६८	४२२	६८२	११०४
जम्मा		३०२०९००	२८७७६१	८७१५९	२००६०२	३८२३३	३०४०७	६८६४०
खेतीयोग्य जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)								२८७७६१
खेतीयोग्य जमिनको (प्रतिशत)								९.५२६
खेती गरिएको जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)								२००६०२
खेतीयोग्य जमिनमध्ये खेती गरिएको जमिन (प्रतिशत)								६९.७१
कुल जमिनको तुलनामा खेती गरिएको जमिन (प्रतिशत)								६.६४
प्रदेशमा रहेको बाँझो जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)								८७१५९
बाँझो जमिन (प्रतिशत)								३०.२९
खेती गरिएको जमिनमध्ये वर्षभरी सिंचित क्षेत्रफल (प्रतिशत)								१९.०६
प्रति व्यक्ति उपलब्ध खेती योग्य जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)								०.१७
प्रति व्यक्ति उपलब्ध खेती गरिएको जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)								०.११
प्रति व्यक्ति उपलब्ध जमिनको क्षेत्रफल (हेक्टर)								१.७८

स्रोत: भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत

५.५ आ.व. २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशबाट रु. १ अर्ब ७८ करोड बराबरको कृषि उपजहरूको निर्यात गरिएको छ।

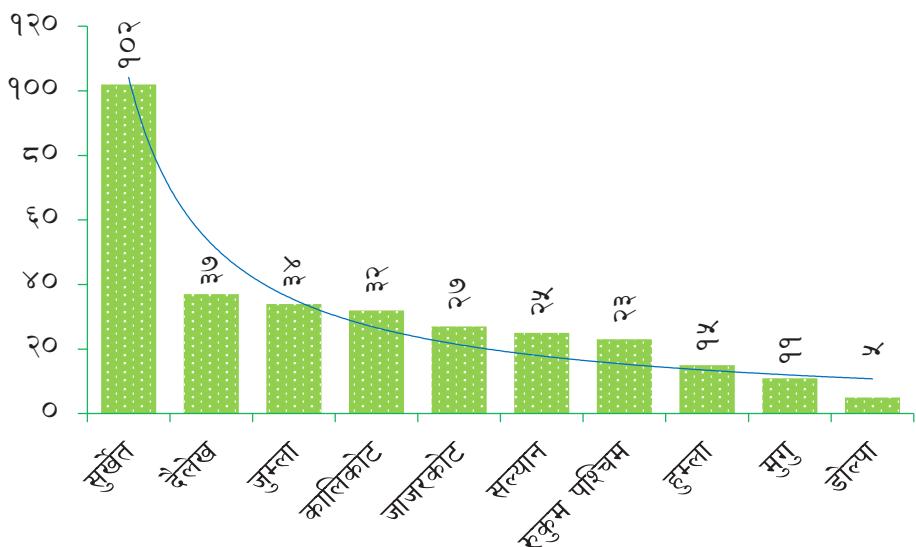
तालिका ५.३: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा प्रदेश बाहिर कृषि उत्पादनको निर्यात सम्बन्धी विवरण

निर्यात गरिएका प्रमुख कृषि उपजहरू	परिमाण (मे. ट.)	रकम (रु. हजार)	निर्यात गरिएको स्थान
खाद्यान्न (मैकै, मार्सी, कोदो चिनो, कागुनो, फापर)	२८२३	१२७०३५	
तरकारी	२३१३५	७४७०९०	
तरकारी बीज	१८३	९४७८४	
सुन्तला	५७२८	३३१५४०	
स्याउ	११८१	७१०६०	
अदुवा	६५८७	१८७५६२	
वेसार	१५२३	३३५०६	
सिमी	१४४	२२९२५	
मह	१०.५	८७६४	
आलु (वर्षे)	१३२५४	१५२४३८	
सुन्तला/कागती बिरुवा (सङ्ख्या)	२२००००	५५००	
जम्मा		१७८२९२५	
निर्यात गरिएका प्रमुख पशुपन्धीजन्य उपजहरू	परिमाण	रकम (रु. हजार)	निर्यात गरिएको स्थान
खसी/बोका (सङ्ख्या)	१२२५६३	१९६१००८	नेपालगञ्ज/बुटवल/चितवन/काठमाडौं/कैलाल/पोखरा/वीरगञ्ज
दुध(मे.ट.)	५२६०	३०३३०९	बुटवल, नेपालगञ्ज, पोखरा र रुकुम पुर्व
स्थानीय कुखुरा (गोटा)	३७०२६	२२३०३	काठमाडौं, रुकुम पुर्व, बाँके
राडीपाखी, खरायोटोपी र पाखो (कोटको कपडा)	एकमुष्ट	३१२९	काठमाडौं तथा पर्यटकहरूबाट खरिद
जम्मा		२२८९७४९	

स्रोत: भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत

५.६ कर्णाली प्रदेशको नियमन क्षेत्राधिकारभित्र रहेका सहकारी संस्थाको सङ्ख्या ३११ रहेको छ, सोमध्ये सबैभन्दा बढी सुर्खेत जिल्लामा रहेको छ।

चार्ट ५.१: जिल्लागत रूपमा सहकारी सम्बन्धी विवरण

स्रोत: भुमि व्यवस्था तथा सहकारी रजिस्ट्रारको कार्यालय, सुर्खेत

वन

५.७ नेपाल जैविक विविधताको दृष्टिले सम्पन्न मुलुक हो। नेपालमा ११८ प्रकारका पारिस्थितिक प्रणाली, ७५ प्रकारका वनस्पति, ११ हजार ९ सय ७१ वनस्पति प्रजाति र ११ हजार ८ सय ६१ प्राणी प्रजाति पहिचान भएका छन्। २० वटा संरक्षित क्षेत्र, १० अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका सिमसार क्षेत्र, ११ वनस्पति उद्यान, २२ हजार ६ सय भन्दा बढी सामुदायिक वन र १० हजार भन्दा बढीको सङ्ख्यामा रहेका अन्य समुदायमा आधारित वन बाहिर ग्रामीण महिला, किसान वा परिवारका निजी खेतबारीमा लाखौंको सङ्ख्यामा रहेका निजी/परिवारिक वन र कृषि वनमा जैविक विविधताको संरक्षण रहेको छ। नेपालमा भित्रिने विदेशी पर्यटकमध्ये ६० प्रतिशतभन्दा बढीले संरक्षित क्षेत्र र सामुदायिक वन भ्रमण गर्ने गरेको पाइएको छ। अनुसन्धान तथा खोजका दृष्टिले पनि नेपालको वन क्षेत्र महत्वपूर्ण रहेको छ।

कर्णाली प्रदेशमा वन

५.८ नेपालको कुल वन क्षेत्रमध्ये कोशी प्रदेशमा सबैभन्दा बढी र मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा कम रहेको छ। प्रदेशगत भू-भागमध्ये बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी र मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा कम वन क्षेत्र रहेको छ।

तालिका ५.४: प्रदेशगत वन क्षेत्रको स्थिति

प्रदेश	प्रदेशको क्षेत्रफल (हेक्टर)	वन क्षेत्र (हेक्टर)	नेपालको कुल भू-भागमा प्रदेशगत वनक्षेत्र (प्रतिशत)	नेपालको कुल वन क्षेत्रको हिस्सा (प्रतिशत)	प्रदेशको कुल भू-भागको तुलनामा वनको क्षेत्रफल (प्रतिशत)
कोशी	२६०५२६०	११५७९०५	७.८३	१८.८	४४.४४
मध्येश्वर	९५८९३०	२३७६३६	१.६२	३.९	२४.७८
बागमती	२०२८४२८	११५४६८५	७.७९	१८.७	५६.९३
गण्डकी	२१९६०६२	७८७८८५	५.३३	१२.८	३५.८८
लुम्बिनी	१९३०४४५	९९६९४१	६.७५	१६.२	५१.६४
कर्णाली	३०६४८२१	८३७०१६	५.६६	१३.५	२७.३१
सुदूरपश्चिम	२००९०६९	९८९२६८	६.७१	१६.१	४९.२४
कुल जम्मा	१४७९३०९५	६९६६७६६	४९.६९	१००	

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

५.९ रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज र शे-फोकशुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज सिमसार क्षेत्रमा सूचीकृत भएको छ। यस प्रदेशका २ लाख १० हजार ४ सय ७६ घरधुरी प्रत्यक्ष रूपमा समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापनमा आवद्ध भइ वनको संरक्षण, सम्वर्द्धन, व्यवस्थापन र सदुपयोगमा सहयोग पुऱ्याएको देखिन्छ।

६. उद्योग र पर्यटन

उद्योग

६.१ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुनसम्म अद्यावधिक भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगमध्ये बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी २९.५ प्रतिशत र कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा कम ६.२ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ६.१: लगत कट्टा गरी अद्यावधिक गरिएको लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको सङ्ख्या

प्रदेश	उद्योग	हिस्सा
कोशी	८१४३९	१३.८
मधेश	८६०८९	१४.६
बागमती	१७३८६२	२९.५
गण्डकी	६६०३३	११.२
लुम्बिनी	९७७९०	१६.६
कर्णाली	३६४१३	६.२
सुदूरपश्चिम	४८२२८	८.२
नेपाल	५८९८५४	१००

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

६.२ गत आर्थिक वर्ष लघु, घरेलु तथा साना उद्योगमा रु. ८२ अर्ब ९० करोड लगानी स्वीकृत भएको छ। यस अवधिको कुल स्वीकृत लगानीमध्ये बागमतीमा २४.७ प्रतिशत र कर्णालीमा ४.५८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ६.२: प्रदेशगत लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको कुल लगानी तथा रोजगार विवरण

प्रदेश	लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको दर्ता सङ्ख्या	कुल लगानी (रु. करोड)	प्रस्तावित रोजगारी (जना)
कोशी	५५३७	१५२१.९१	१५३४१
मधेश	७१५२	२०५१.२७	३२४८४
बागमती	७२६८	१९४९.६२	३४७९४

प्रदेश	लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको दर्ता सङ्ख्या	कुल लगानी (रु. करोड)	प्रस्तावित रोजगारी (जना)
गण्डकी	३६६७	८६०.९९	११४६७
लुम्बिनी	५१४१	११४१.५५	१७८४९
कर्णाली	३६३०	३७९.५८	१६०४०
सुदूरपश्चिम	४४४७	३८५.१३	१५४३३
नेपाल	३७१४२	८२९०.०६	१४३४०८

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

६.३ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा देशभर कुल ६५ हजार ६९ लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरू दर्ता भएकोमा २०७९/८० मा यस्तो सङ्ख्या ४३ प्रतिशतले कमी आई ३७ हजार १ सय ४२ मात्र नयाँ उद्योग दर्ता भएका थिए।

तालिका ६.३: लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको नयाँ दर्ता विवरण

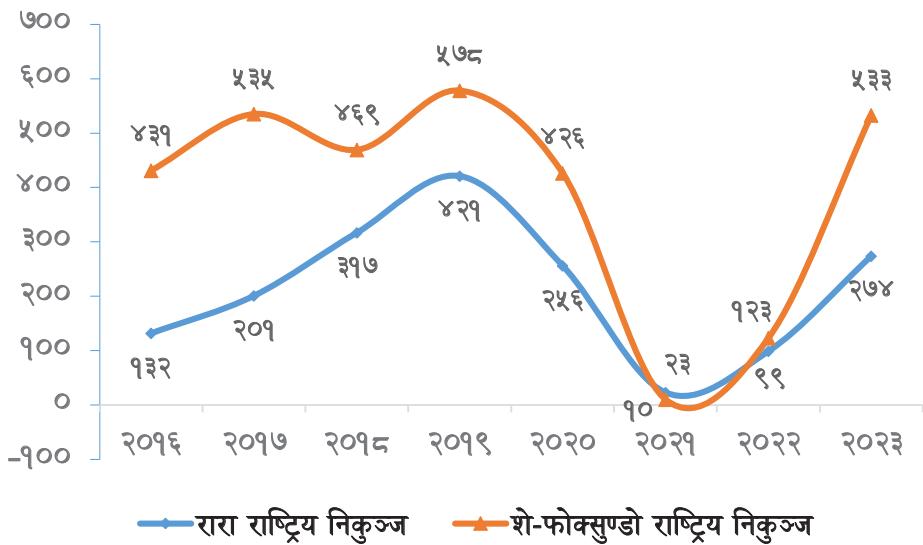
प्रदेश	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
कोशी	५९७४	६५५४	१४५२७	९९०६	५५३७
मध्येश	७४६४	६४४२	१२६२६	१२९९०	७१५२
बागमती	१७१७५	१२९९८	१५२६८	११३९५	७२६८
गण्डकी	५९९६	६३७३	११४४२	८००४	३६६७
लुम्बिनी	८८८६	७७४३	१३६७७	१०६८८	५१४१
कर्णाली	३२२२	३५९५	६३०९	५९२७	३६३०
सुदूरपश्चिम	३९१२	५१४९	९५४५	६१६२	४४४७
नेपाल	५२६२९	४८८५४	८३३८६	६५०६९	३७१४२

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

पर्यटन

६.४ सन् २०२३ मा कर्णाली प्रदेशमा रहेको रारा राष्ट्रिय निकुञ्जमा भ्रमण गर्ने विदेशी पर्यटकको सङ्ख्या २७४ रहेको छ भने शे-फोकशुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्जमा भ्रमण गर्ने विदेशी पर्यटकको सङ्ख्या ५३३ रहेको छ।

चार्ट ६.१: कर्णाली प्रदेशभित्रका राष्ट्रिय निकुञ्जमा भ्रमण गर्ने विदेशी पर्यटक सम्बन्धी विवरण (सन्)

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उङ्डयन मन्त्रालय, २०८०

७. भौतिक पूर्वाधार यातायात र ऊर्जा

७.१ दिगोर उच्च आर्थिक विकास र आन्तरिक अन्तर आवद्धता तथा पूर्वाधार विकासको लागि भौतिक पूर्वाधार अत्यावश्यक हुन्छ। कर्णाली प्रदेश सरकारको "समृद्ध कर्णाली, सुखारी कर्णालीबासी" भन्ने दीर्घकालीन सोचलाई मूर्तरूप दिन प्रदेश सरकारले भौतिक पूर्वाधार निर्माणलाई महत्त्वका साथ अगाडि बढाएको छ। ग्रामीण सडक विस्तारले तीव्रता पाएको छ। प्रदेशका ७ वटा विमानस्थलमध्ये ६ विमानस्थल सञ्चालनमा रहेका छन्।

भौतिक पूर्वाधार

- ७.२ २०८० फागुनसम्म २१ स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक पहुँच पुगेको छैन। सडकको पहुँच पुगेको तर सडक पक्की हुन बाँकी स्थानीय तहको सङ्ख्या २०० रहेको छ। मधेश र लुम्बिनी प्रदेशका सबै स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक पहुँच विस्तार भएको छ।
- ७.३ कर्णाली प्रदेशका ७८ स्थानीय तहमध्ये १० स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक पहुँच पुगन सकेको छैन। यस प्रदेशको ४६ स्थानीय तहको केन्द्रसम्म पक्की सडकको पहुँच पुगेको छ।

तालिका ७.१: स्थानीयतहको केन्द्रसम्म सडक पहुँच अवस्था

प्रदेश	स्थानीय तहको सङ्ख्या	केन्द्रसम्म सडक पहुँच नपुगेको		केन्द्रसम्म सडक पुगेको तर पक्की हुन बाँकी सडक		सडकको जम्मा लम्बाई (कि.मी.)
		स्थानीय तह	सडकको लम्बाई (कि.मी.)	स्थानीय तह	सडकको लम्बाई (कि.मी.)	
कोशी	१३७	२	४०	५४	१०७९	१११९
मधेश	१३६	०	०	२५	१३९	१३९
बागमती	११९	१	१३	३२	५०९	५२२
गण्डकी	८७	२	६१	११	१८७	२४८
लुम्बिनी	१०९	०	०	३०	२५३	२५३
कर्णाली	७८	१०	२४७	२२	२९७	५४४
सुदूरपश्चिम	८७	६	८६	२६	४७२	५५८
नेपाल	७५३	२१	४४७	२००	२९३६	३३८३

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

यातायात

७.४ वि.सं. २०८० फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा २६ हजार ७ सय ४९ सवारी साधन दर्ता भएको छ।

तालिका ७.२: कर्णाली प्रदेशमा दर्ता भएका सवारी साधनसम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१ को फागुनसम्म	जम्मा
बस	०	५८	४३	४७	३०२	५६	५०६
मिनीबस/मिनिट्रक	०	३६	५१	३१	५२		१७०
माइक्रोबस/जीप/ कार/भ्यान		४९	६५	१०८	१३१	१७६	५२९
मोटरसाइकल/स्कुटर	२३९७	३८२६	४५२८	७१७४	२५८७	२३४८	२२८६०
टेक्टर	५१	१०५	१२७	१५३			४३६
टेम्पो	३०२	४९१	६८०	५१९	-		१९९२
क्रेन/डोजर/लोडर	१	१३	२८	६९	२४	९७	२३२
दमकल	०	०	०	०	०		०
अन्य		१३	२८	६९	२४		१४४
जम्मा	२७५१	४५७८	५५२२	८१०१	३१२०	२६७७	२६७४९

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय, सुर्खेत, २०८०

हवाई यातायात

- ७.५ देशभर २ वटा अन्तराष्ट्रिय सहित कुल ५४ वटा विमानस्थल रहेकोमा जम्मा ३५ वटा सञ्चालनमा छन्। कर्णाली प्रदेशमा सुर्खेत, जुम्ला, हुम्ला, मुगु, डोल्पा र रुकुम पश्चिम गरी ६ जिल्लामा ७ वटा विमानस्थल सञ्चालनमा छन्।
- ७.६ सन् २०२३ मा कर्णाली प्रदेशमा अवस्थित विमानस्थलबाट १० हजार ५ सय ७३ उडानबाट १ लाख ४६ हजार २ सय ९५ यात्रुले हवाई यात्रा गरेका छन्। सन् २०२३ मा सबैभन्दा बढी उडान सिमकोट विमानस्थलबाट भएको छ भने सबैभन्दा कम रुकुम सल्लेबाट भएको छ।

तालिका ७.३: कर्णाली प्रदेशमा भएको उडान सङ्ख्या र यात्रु उडानको विवरण

विमानस्थलको नाम	सन् २०२० (एयरक्राफ्ट मुभमेन्ट) सङ्ख्या	सन् २०२१ (एयरक्राफ्ट मुभमेन्ट) सङ्ख्या	सन् २०२३ (एयरक्राफ्ट मुभमेन्ट) सङ्ख्या	यात्रु सङ्ख्या
सुखेत	५५२५	१८४०८	५०२७	२९०९३
सिमकोट	७८२४	१६००९	६२२०	२९१०९
जुम्ला	११३०	११६३८	१७२४	२६६८६
झोल्पा	१४४९	९१४४	१९३८	१७७८८
रारा	१५७१	१४५७६	२०००	२६८२४
रुकुम सल्ले	१८६	२०७७	५२०	७९३५
रुकुम चौरजहारी	३०	२०५	-	-
जम्मा	१७७१५	७२०४९	१७४२९	१३७४३५
				१०५७३
				१४६२९५

स्रोत: संस्कृति, पर्टन तथा नागरिक उड्यन मन्त्रालय

ऊर्जा

- ७.७ कर्णाली प्रदेशमा जलविद्युत् उत्पादन क्षमता करिब १८००० मेगावाट रहेतापनि आर्थिक वर्ष २०७६/७७ सम्म ११ मेगावाट मात्र विद्युत् उत्पादन भएकोमा २०८० फागुनसम्म १६ मेगावाट विद्युत् उत्पादन भएको छ।

तालिका ७.४: प्रदेशगत विद्युत् उत्पादन क्षमता (मेगावाट, वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रबाट उत्पादित विद्युत् बाहेक)

प्रदेश	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१*
कोशी	२३८	२८०	३४५	४८९	५७७
मध्येश	०	१३	२१	२५	२५
बागमती	४५६	४७२	१०४६	११४९	११९६
गण्डकी	५११	५२९	५९५	८३१	९३३
लुम्बिनी	२२	३१	३१	४७	५८
कर्णाली	११	११	११	१६	१६
सुदूरपश्चिम	५२	५२	५८	१२०	१७१
जम्मा	१२९०	१३८८	२१०७	२६७७	२९७६

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय, फागुनसम्म

- ७.८ पेट्रोलियम पदार्थको मौज्दात विद्युत् सरदर १३ दिन बराबरको माग धान्न पर्याप्त रहेको छ।

तालिका ७.५: प्रदेशगत पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता

प्रदेश	प्रादेशिक भण्डारण क्षमता (कि.लि.)				जम्मा	भण्डारण क्षमता (दिन)
	पेट्रोल	डिजेल	मट्रिटेल	एटिएफ		
कोशी	५६०	७११०	७१०	३८५	८७६५	८
मध्येश	३४६०	१९९८०	८३०	१३०	२४४००	१६
बागमती	६०७०	८४००	७६०	७१६०	२२३९०	१३
गण्डकी	१११०	१२२८०	०	१५७	१३५४७	
लुम्बिनी	१५५३	५४४३	२८०	८३८	८११४	८
कर्णाली	०	०	४५	८२	१२७	१
सुदूरपश्चिम	८७९	१६३५	७०	६३	२६४७	९
जम्मा	१३६३२	५४८४८	२६९५	८८१५	७९९९०	१३

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

- ७.९ जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा ९२.१७ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युत् पहुँच पुरोको छ भने कर्णाली प्रदेशमा ४९.६३ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुरोको छ।
- ७.१० जिल्लागत रूपमा हेर्दा सुर्खेतमा सबैभन्दा बढी ६८.५९ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुरोको छ भने सबैभन्दा कम कालीकोटमा २४.२६ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुरोको छ।
- ७.११ नेपालमा खाना पकाउनको लागि हालसम्म पनि परम्परागत ऊर्जाको प्रयोग भइरहेको छ। जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा खाना पकाउन काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ५१.०२ प्रतिशत, एल.पी. र्याँसको प्रयोग गर्ने परिवार ४४.२९ प्रतिशत र अन्य ऊर्जाको प्रयोग गर्ने परिवार ४.६९ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा खाना पकाउन काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ८२.२२ प्रतिशत र एल.पी. र्याँसको प्रयोग गर्ने परिवार १६.८६ प्रतिशत रहेको छ।

खानेपानी तथा सरसफाई

- ७.१२ जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा धारा/पाइप प्रयोग गर्ने ५६.९७ प्रतिशत परिवार रहेका छन् भने कर्णाली प्रदेशमा खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा धारा/पाइप प्रयोग गर्ने ८०.०७ प्रतिशत परिवार रहेका छन्।
- ७.१३ जिल्लागत रूपमा हेर्दा खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा धारा/पाइप प्रयोग गर्ने परिवार रुकुम-पश्चिममा सबैभन्दा बढी ९१.५६ प्रतिशत र सबैभन्दा कम मुगुमा ६२.५८ प्रतिशत रहेको छ।

८. सामाजिक क्षेत्र

कर्णाली प्रदेशको सामाजिक क्षेत्रका प्रमुख सूचकहरूको अवस्था

- ८.१ कर्णाली प्रदेशमा ३४ अस्पताल, १४ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३३१ स्वास्थ्य चौकी, २३ आयुर्वेद औषधालय, ३१४ बर्थिङ सेन्टर, ४ हजार २ सय ६७ महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, १ हजार ४ सय १३ खोप क्लिनिक, ८५२ गाउँघर क्लिनिक, १२४ सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई र २९६ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रहरू रहेका छन्।
- ८.२ कर्णाली प्रदेशमा पूर्ण खोप प्राप्त गर्ने बालबालिका ८५.८ प्रतिशत, परिवार नियोजनको साधन प्रयोग दर ४०.१ प्रतिशत, प्रोटोकल अनुसार चार पटक गर्भ जाँच गराउने ७२.५ प्रतिशत र दक्ष प्रसूतिकर्मीबाट प्रसूति गराउने ७० प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ८.१: कर्णाली प्रदेशको स्वास्थ्य क्षेत्रका केही प्रमुख सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था

क्र. स.	विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	को फागुनसम्म
१	अस्पताल सङ्ख्या (१.१+१.२)	१७	२१	३०	३१	३४	३७	
१.१	सरकारी	१२	१४	२२	२३	२४	२७	
१.२	निजी	५	७	८	८	१०	१०	
२	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रहरूको सङ्ख्या	१४	१४	१४	१४	१३	१३	
३	अस्पताल शैया सङ्ख्या (३.१+३.२)	७९५	९०६	१०१६	१३३२	१४२८	१४२८	
३.१	सरकारी	५२५	५९८	६७१	८७९	९२०	९२०	
३.२	निजी	२७०	३०८	३४५	४५३	५०८	५०८	
४	स्वास्थ्यकर्मीको सङ्ख्या	२४०४	२२०१	२६०८	२७०६	३५८६	३५८६	
५	विशेषज्ञ डाक्टर	६८	७६	८८	९५	९५	९९	
६	डाक्टर	१६१	१८४	२२८	२७५	३०२	३१७	
७	नर्स	१३०५	१४५०	१६११	१६५३	१६९०	१७०२	
८	अन्य	१२५२	१३८२	१७०२	१७२२	१७२२	१७२२	
९	ओपिडी सेवा लिनेको सङ्ख्या (महिला/पुरुष) (९.१+९.२+९.३)	१४५७७६०	१६२९१२०	१७२६४९२	१०९८४०८	१३६९४०२	११४९९९९	
९.१	सरकारी	१४७५४४	१०७५२९९	१११६९८८	१००८०२९	८८०८२८	१०४३६९९	
९.२	निजी	४३७३२८	४५७१३१	५७०७३८	८०२०५	४५००६९	१०५४२८	
९.३	अन्य	७२८८८	९६७७०	१०१६८६	१०१८२	३०५०५		
१०	निशुल्क औषधी वितरणसम्बन्धी विवरण (जना)	१२१८५९४	१३३९११४	१४५३५०३	१४०९३७२	११७९१३४	१०४९७२१	
११	स्वास्थ्यविमाबाट लाभान्वित सङ्ख्या	१५९७९०	२१४०७४	२६७१५५	३०६४०८	३८४६३२	३०६४०८	

क्र. सं.	विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	को फागुनसम्म
१२	प्रसुति सेवासम्बन्धी विवरण	२७९३४	२९५२०	३३१६०	२०९९२	२२४२७	२१२२९	
१३	पूर्ण खोप लगाएका बालवालिका सङ्ख्या	२९२२३	२७२९०	३२७२८	२९८५५	१९३०३	२१७३५	
१४	प्रदेशमा वैदेशिक रोजगारीका लागि श्रम स्वीकृति प्राप्त जनशक्ति (महिला पुरुष अनुपात)	१००००	७८३४९	६८२०७	४५१२३	NA	NA	
१५	औषत आयु	६७	६७	६८	६९	६९	७३	
१६	बाल मृत्युदर	५७	३४	६४	६८	६८		
१७	मातृशिशु कार्यक्रम	८८	१०७	११८	८२	७०	४६	
१८	विद्यालय दिवा खाजावाट लाभान्वित विद्यार्थी सङ्ख्या	-	-	-	-	-	-	
१९	बैंक खाता छोरीको सुरक्षा जीवन भरिको कार्यक्रमबाट लाभान्वित छोरीहरूको सङ्ख्या	-	७२००	१२०००	२००००	NA		

झोल: सामाजिक विकास मन्त्रालय

- द.३ कर्णाली प्रदेशमा २ विश्वविद्यालय, ५६ क्याम्पस, ३ हजार ३८ सामुदायिक विद्यालय, १४९ संस्थागत विद्यालय, ६४२ माध्यमिक विद्यालय, २ हजार ५ सय ४५ आधारभूत विद्यालय, २ हजार ७ सय १९ बालविकास केन्द्र र आधारभूत तहमा १० हजार ५४ शिक्षक सङ्ख्या रहेको छ।
- द.४ यस प्रदेशमा ५ वर्ष माथिको साक्षरता दर ७६.१ प्रतिशत रहेको छ, जसमध्ये पुरुष साक्षरता दर ८३.३ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत हेरेको छ। आधारभूत तहमा खूद भर्नादिर ९६.६ प्रतिशत र माध्यमिक तहमा खूद भर्ना दर ७२.२ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका द.२: कर्णाली प्रदेशको शिक्षा क्षेत्रका केही प्रमुख सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था

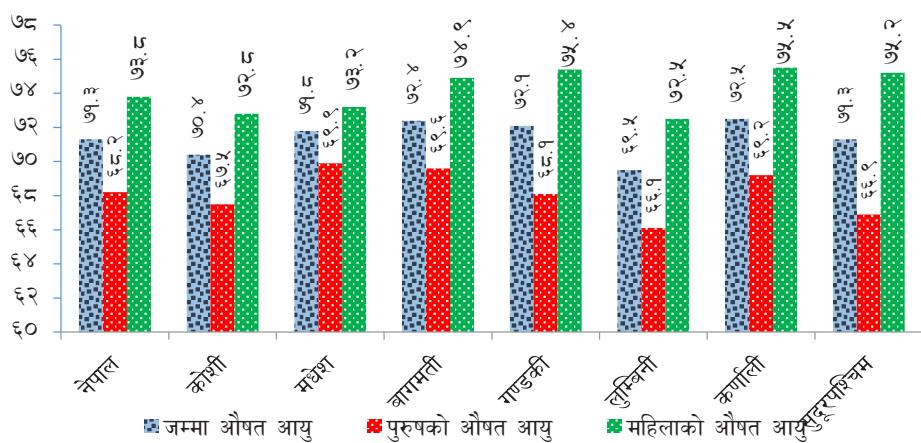
क्र. सं.	विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	को फागुनसम्म
१	विश्वविद्यालयको सङ्ख्या	१	१	१	१	१	१	१
२	प्राविधिक/व्यावसायिक शैक्षिक संस्थाको सङ्ख्या	४	४	५	५	५	५	५
३	विद्यालय/क्याम्पस सङ्ख्या (३.१+३.२+३.३)	३११७	३११६	३१०१	३२२७	३२९८	३२३३	
३.१	सरकारी/सामुदायिक	२९७४	२९३१	२९२४	३०५२	३०८१	२९८३	
३.२	निजी/संस्थागत	१४३	१८५	१७७	१७५	२१७	२५०	
३.३	अन्य	०	०	०	०	०	०	
४	विद्यार्थी सङ्ख्या (छात्रा/छात्र) (४.१+४.२+४.३)	५६१२१९	५७४२८१	५५२९७७	६०४८७०	६१८३८१	५९३५७४	

क्र. सं.	विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	को फागुनसम्म
४.१	सरकारी/सामुदायिक	५१७५९५	५२०४०२	५०३०६७	५५२०६५	५६४३९६	५२२३३७	
४.२	निजी/संस्थागत	४३६२४	५३८७९	४९९९०	५२८०५	५३९८५	७१२३७	
४.३	अन्य	०	०	०	०	०	०	
५	शिक्षक विवरण (५.१+५.२+५.३)	१७४५५	१६१३९	१८४६८	१८९२९	१७७४०	१७७४०	
५.१	सरकारी/सामुदायिक	१५८७२	१४५२६	१६६२७	१६९९४	१५७४९	१५७४९	
५.२	निजी/संस्थागत	१५८३	१६१३	१८४९	१९३५	२४६७	२४६७	
५.३	अन्य	०	०	०	०	०	०	
६	कुल भर्ना दर/कुल प्रवेश दर			११६.७		११९.३३	१३.२	
७	तैदिगिक समता सूचक	०.५९	०.६८	०.६६	०.६६		०.६६	
८	प्रादेशिक साकरता दर (१५+)	६६	७१	७६	७६	७६.०८	७६	
९	आधारभूत खानेपानीको पहुँच पुरोको विद्यालय सङ्ख्या	१७४४	१६०६	१९७०	२०९६	२१३८	२८४८	
१०	शौचालय सुविधा पुरोको विद्यालय सङ्ख्या	२१७३	१९८४	२३८४	२३८४	२४२४	३०८२	

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय

- ८.५ जनगणना २०६८ अनुसार नेपालीको औषत आयु ६६.६ वर्ष रहेको थियो भने जनगणना २०७८ अनुसार नेपालीको औषत आयु ७१.३ वर्ष रहेको छ।
- ८.६ जनगणना २०७८ अनुसार पुरुष र महिलाको औषत आयु क्रमशः ६८.२ र ७३.८ वर्ष रहेको छ।
- ८.७ जनगणना २०७८ अनुसार सबैभन्दा बढी औषत आयु भएको प्रदेश कर्णाली (७२.५ वर्ष) रहेको छ भने सबैभन्दा कम औषत आयु भएको प्रदेश लुम्बिनी (६९.५ वर्ष) रहेको छ।

चार्ट ८.१: प्रदेशगत औषत आयुसम्बन्धी विवरण (वर्ष)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

८.८ नेपालको मातृ मृत्युदर (प्रतिलाख) १५१ रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको मातृ मृत्युदर १७२ रहेको छ।

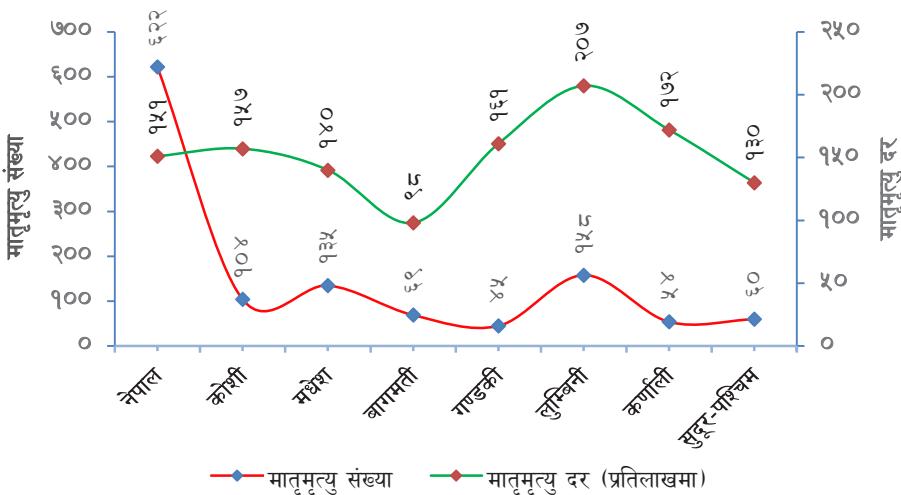
तालिका ८.३: मातृ मृत्युदर सम्बन्धी विवरण

क्षेत्र	मृत्युसम्बन्धी विवरण				मातृ मृत्युदर (प्रति लाखमा)
	गर्भविस्थाको अवधिमा भएको महिलाको मृत्यु सङ्ख्या	मातृ मृत्यु सङ्ख्या	जीवित जनमेको बच्चाको सङ्ख्या	मातृ मृत्युदर (प्रति लाखमा)	
नेपाल	६५३	६२२	४९२९३५	१५१	
कोशी	१०४	१०१	६४९९०	१५७	
मध्येश	१४६	१३५	९६५५७	१४०	
बागमती	७२	६९	७०३८०	९८	
गण्डकी	४६	४५	२७९४०	१६१	
लुम्बिनी	१६२	१५८	७६२४३	२०७	
कर्णाली	५९	५४	३१३२३	१७२	
सुदूरपश्चिम	६४	६०	४६३०२	१३०	

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

८.९ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार सबैभन्दा बढी मातृ मृत्युदर (प्रतिलाख) लुम्बिनी प्रदेशमा रहेको छ भने सबैभन्दा कम मातृ मृत्युदर बागमती प्रदेश रहेको छ।

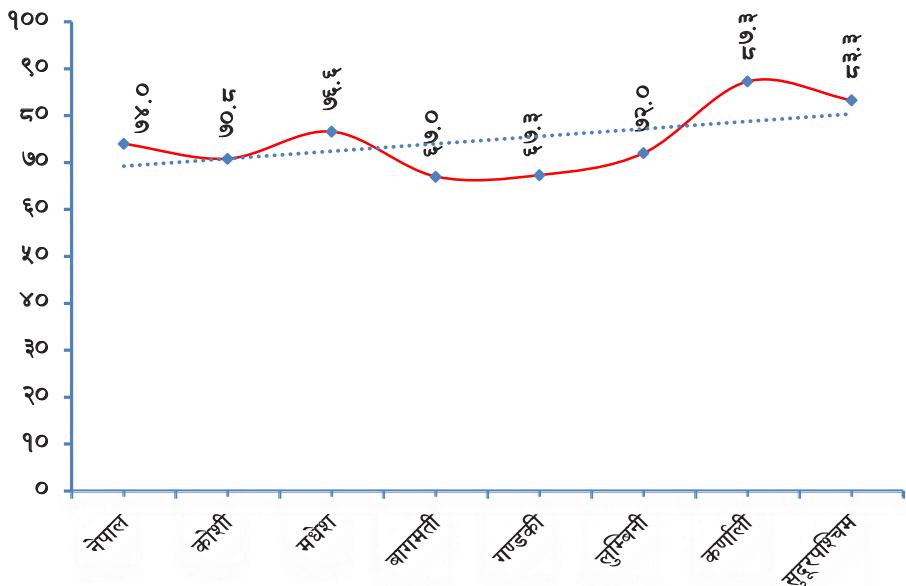
चार्ट ८.२: प्रदेशगत मातृ मृत्युदरको अवस्था

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

द.१० राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार पाँच वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्मदर्ता बढी भएको प्रदेश कर्णाली (८७.३ प्रतिशत) रहेको छ भने सबैभन्दा कम जन्मदर्ता हुने प्रदेश लुम्बिनी (६७.० प्रतिशत) रहेको छ।

चार्ट द.३: प्रदेशगत पाँच वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्मदर्ताको अवस्था (प्रतिशतमा)

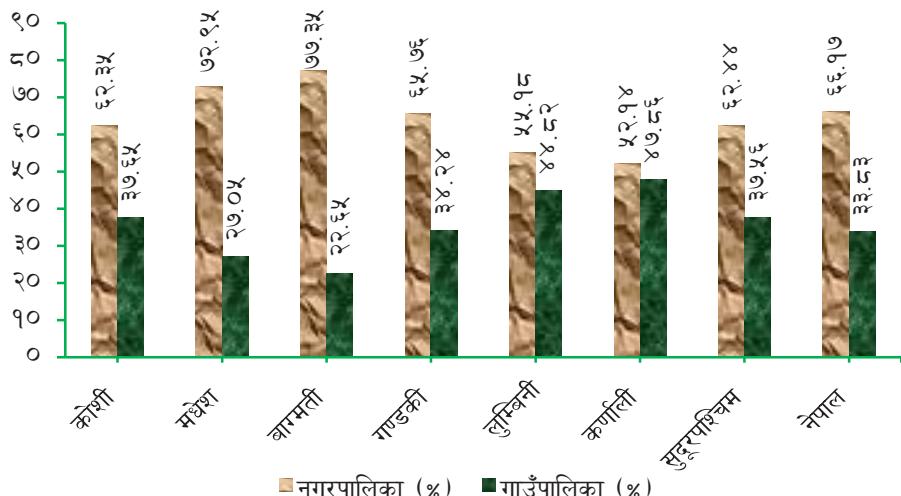
स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

जनसाङ्घिक्यक विवरण

- द.११ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालको जनसङ्ख्या २ करोड ९१ लाख ६४ हजार ५ सय ७८ रहेको छ भने दश वर्षको अवधिमा नेपालको जनसङ्ख्या १०.०८ प्रतिशतले बढेको छ। नेपालको जनसङ्ख्याको वार्षिक औषत वृद्धिदर ०.९२ प्रतिशत रहेको छ।
- द.१२ नेपालको कुल जनसङ्ख्यामा १ करोड ४२ लाख ५३ हजार ५ सय ५१ अर्थात ४८.८७ प्रतिशत पुरुष र १ करोड ४९ लाख ११ हजार २७ अर्थात ५१.१३ प्रतिशत महिला रहेको छ भने लैटिगक अनुपात ९५.५९ रहेको छ।
- द.१३ कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या १६ लाख ८८ हजार ४ सय १२ रहेको छ भने दश वर्षको अवधिमा कर्णाली प्रदेशको जनसङ्ख्या ७.५१ प्रतिशतले बढेको छ। यस प्रदेशको वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर ०.७० प्रतिशत रहेको छ।

- द.१४ कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्यामा ८ लाख २३ हजार ७ सय ६१ अर्थात ४८.७९ प्रतिशत पुरुष र ८ लाख ६४ हजार ६ सय ५१ अर्थात ५१.२१ प्रतिशत महिला रहेको छ भने लैडिंगक अनुपात ९५.२७ रहेको छ ।
- द.१५ कर्णाली प्रदेशका जिल्लाहरूमध्ये सबैभन्दा बढी लैडिंगक अनुपात हुम्ला जिल्लामा १०१.३७ र सबैभन्दा कम दैलेख जिल्लामा ९१.८२ रहेको छ ।
- द.१६ कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लाहरूमध्ये सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या सुर्खेतमा र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या डोल्पामा रहेको छ । विगत १० वर्षमा सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या वृद्धि सुर्खेत जिल्लामा भएको छ भने दैलेख र सल्यानमा जनसङ्ख्या घटेको छ ।
- द.१७ कर्णाली प्रदेशमा परिवारको सङ्ख्या ३ लाख ६६ हजार २ सय ५५ रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार कर्णाली प्रदेशमा परिवारको सङ्ख्या २ लाख ९८ हजार ३ सय ५९ रहेको थिए ।
- द.१८ नेपालको कुल जनसङ्ख्यामध्ये ६६.१७ प्रतिशत नगरपालिका क्षेत्रमा रहेको छ भने ३३.८३ प्रतिशत गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेको छ । कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्यामध्ये ५२.१ प्रतिशत नगरपालिका क्षेत्रमा र ४७.९ प्रतिशत गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेको छ ।

चार्ट द.४: प्रदेशगत गाउँपालिका र नगरपालिकाको जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- द.१९ नेपाललाई ग्रामीण तथा सहरी क्षेत्रको श्रेणीगत वर्गीकरण विधि अनुसार ग्रामीण, सहरोन्मुख तथा सहरी क्षेत्रको रूपमा वर्गीकरण गरिएको छ ।

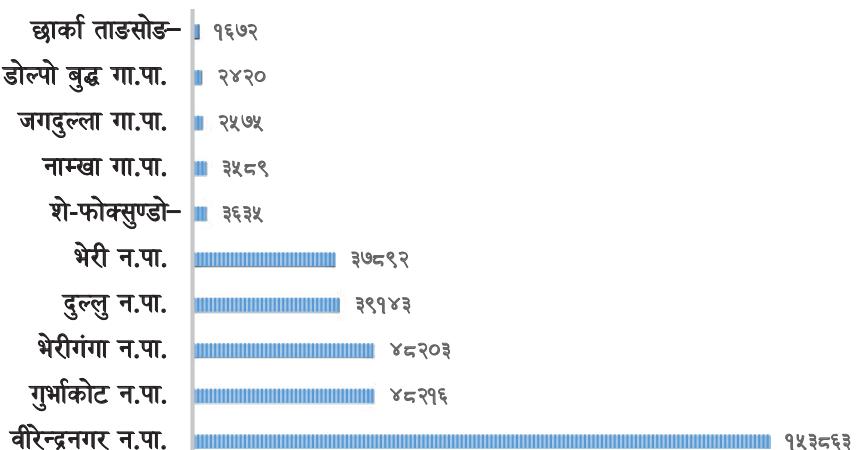
तालिका द.४: प्रदेशगत ग्रामीण तथा सहरी श्रेणीको वर्गीकरण

प्रदेशगत वर्गीकरण/कुल जनसङ्ख्या	ग्रामीण		सहरोन्मुख		सहरी		सहरी तथा सहरोन्मुख	
	वडा सङ्ख्या	प्रतिशत	वडा सङ्ख्या	प्रतिशत	वडा सङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
कोशी	७२७	६.२	२९८	७	१३२	३.९	१०.९	
मध्येश	८३	१.२	९७१	१५.५	२१७	४.४	१९.९	
बागमती	६७२	६.२	१५७	३	२९२	११.७	१४.६	
गण्डकी	५६१	४.३	११८	१.९	८०	२.२	४.१	
लुम्बिनी	४५६	५.५	४११	९.२	११६	२.९	१२.१	
कर्णाली	६३७	४.६	६	०.३	७५	०.९	१.२	
सुदूरपश्चिम	५४९	५.२	१३५	२.९	५०	१.२	४.१	
नेपाल	३६८५	३३.२	२०९६	३९.८	९६२	२७.२	६६.९	

स्रोत: नेपालमा ग्रामीण तथा सहरी क्षेत्रको श्रेणीगत वर्गीकरण, राष्ट्रिय तथ्याङ्कक कार्यालय

- द.२० कर्णाली प्रदेशका २५ वटा नगरपालिकामध्ये सबैभन्दा बढी वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा १ लाख ५३ हजार ८ सय ६३ र सबैभन्दा कम ठुलीभेरी नगरपालिकामा ९ हजार ८ सय ६१ जनसङ्ख्या रहेको छ।
- द.२१ कर्णाली प्रदेशका ७९ वटा स्थानीय तहहरूमध्ये सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या छार्का ताड्सोड गाउँपालिकाको रहेको छ।

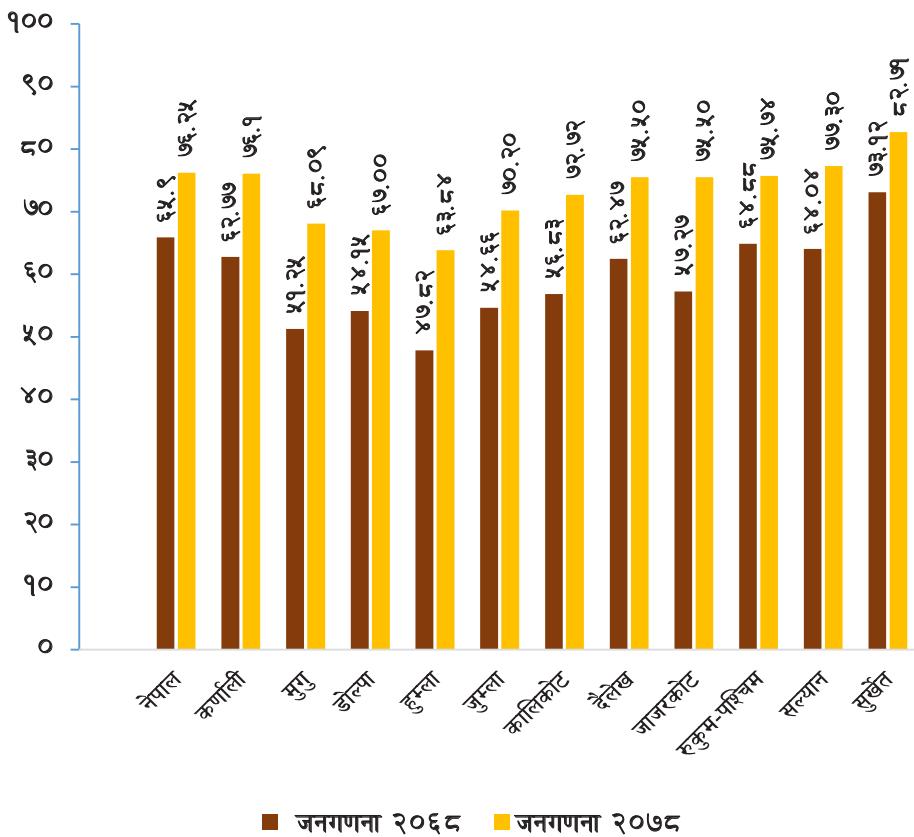
चार्ट द.५: सबैभन्दा बढी र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या भएका स्थानीय तहसम्बन्धी विवरण

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- द.२२ नेपालमा महिला परिवारमूली भएका परिवार ३१.५५ प्रतिशत रहेका छन् भने कर्णाली प्रदेशमा महिला परिवारमूली भएका परिवार ३२.०७ प्रतिशत रहेको छ।
- द.२३ नेपालमा घरको छाना खर/पराल/छवाली भएको परिवार ३.९ प्रतिशत रहेका छन् भने कर्णाली प्रदेशमा घरको छाना खर/पराल/छवाली भएको परिवार ६.५ प्रतिशत रहेका छन्।
- द.२४ नेपालमा खाना पकाउन इन्धनको रूपमा अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ५१.० प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा खाना पकाउन इन्धनको रूपमा अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार द२.२ प्रतिशत रहेको छ।
- द.२५ नेपालमा बत्ती बाल्न अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ९२.२ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा बत्ती बाल्न अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ४९.६ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा बत्ती बाल्न अक्सर सोलार/सौर्य ऊर्जा प्रयोग गर्ने परिवार ४७.९ प्रतिशत रहेको छ।
- द.२६ नेपालमा मोबाइल फोन (साधारण) प्रयोग गर्ने परिवार ७३.२ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा मोबाइल फोन (साधारण) प्रयोग गर्ने परिवार द२.२ प्रतिशत रहेको छ।
- द.२७ नेपालमा अन्य लिङ्गी (यौनिक तथा लैंडिंगक अल्पसङ्ख्यक) को सङ्ख्या २९.२८ रहेको छ जुन कुल जनसङ्ख्याको ०.०१ प्रतिशत हुन आउँछ। कर्णाली प्रदेशमा अन्य लिङ्गीको सङ्ख्या द१ (२.८ प्रतिशत) रहेको छ।
- द.२८ नेपालको (५ वर्ष वा सो भन्दा माथि) कुल साक्षरता दर ७६.२ प्रतिशत रहेको छ। जसमा पुरुष साक्षरता दर द३.६ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको (५ वर्ष वा सो भन्दा माथि) कुल साक्षरता दर ७६.१ प्रतिशत रहेको छ। जसमा पुरुष साक्षरता दर द३.३ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेको छ।
- द.२९ कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लामध्ये सबैभन्दा बढी साक्षरता दर भएको जिल्ला सुर्खेत (द२.७ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम साक्षरता दर भएको जिल्ला हुम्ला (६३.८४ प्रतिशत) रहेको छ।

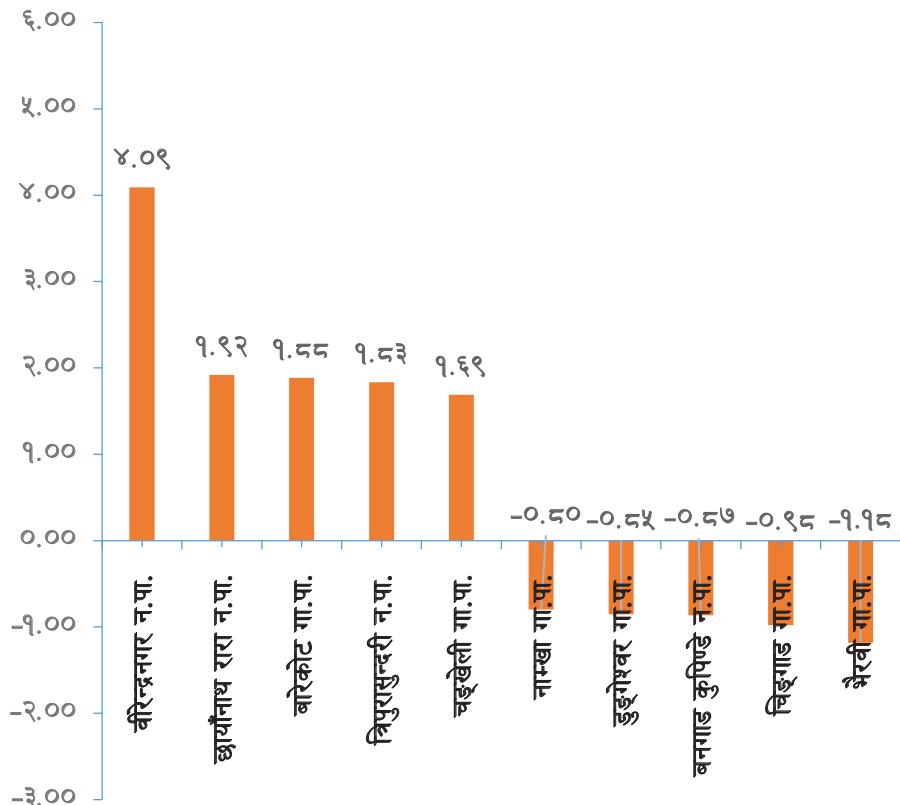
चार्ट द.६: जिल्लागत साक्षरताको अवस्था (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- द.३० कर्णाली प्रदेशका ७९ वटा स्थानीय तहहरूमध्ये सबैभन्दा बढी साक्षरता दर भएको स्थानीय तह वीरेन्द्रनगर नगरपालिका (८७.१६ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम साक्षरता दर भएको स्थानीय तह शे-फोकशुण्डो गाउँपालिका (४५.०३ प्रतिशत) रहेको छ।
- द.३१ विगत १० वर्षमा कर्णाली प्रदेशका ७९ स्थानीय तहमध्ये ५५ स्थानीय तहको जनसङ्ख्या बढेको छ भने २४ स्थानीय तहको जनसङ्ख्या घटेको छ।
- द.३२ कर्णाली प्रदेशका ७९ स्थानीय तहमध्ये सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या वृद्धिदर भएको स्थानीय तह वीरेन्द्रनगर नगरपालिका (वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर ४.०९ प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या घटेको स्थानीय तह भैरवी गाउँपालिका (वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर -१.१८ प्रतिशत) रहेको छ।

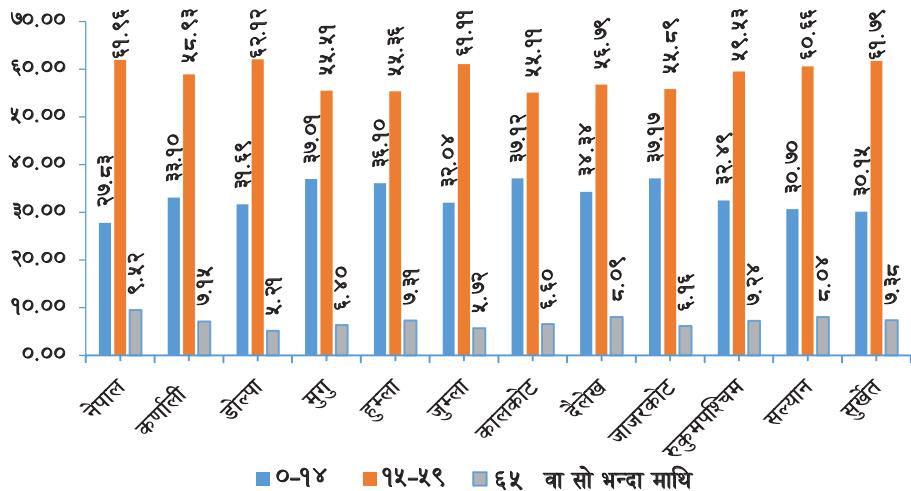
चार्ट द.७: सबैभन्दा बढी र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या वृद्धिर भएका स्थानीय तहको विवरण (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- द.३३ नेपालमा ५ वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको सङ्ख्या ३० लाख ७ हजार ६ सय ४८ रहेकोमा ७४.० प्रतिशतले जन्म दर्ता गरेका छन्। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा ५ वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको सङ्ख्या २ लाख ४ हजार ६ सय ३८ रहेकोमा ८७.३ प्रतिशतले जन्म दर्ता गरेका छन्।
- द.३४ कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लामध्ये सबैभन्दा बढी जन्मदर्ता भएको जिल्ला कालीकोट (९४.४ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम जन्मदर्ता भएको जिल्ला सुर्खेत (७६.८ प्रतिशत) रहेको छ।
- द.३५ कर्णाली प्रदेशमा ०-१४ वर्ष उमेर समूहको जनसङ्ख्या ३३.१० प्रतिशत रहेको छ भने १५-५९ उमेर समूहको जनसङ्ख्या ५८.९३ प्रतिशत रहेको छ।

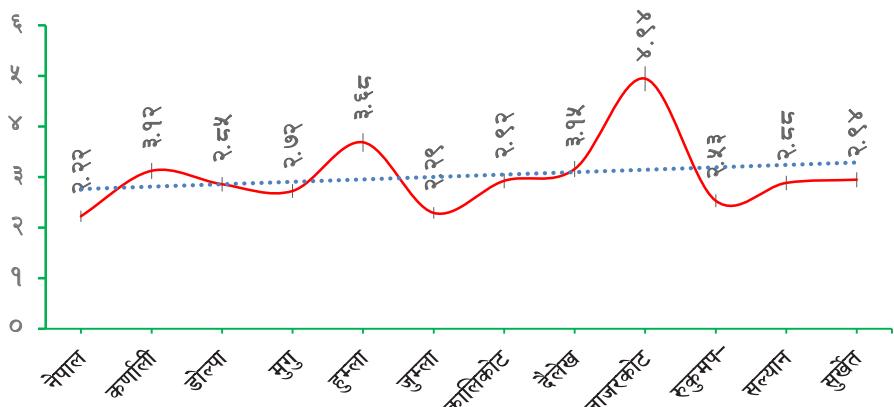
चार्ट द.८: जिल्लागत रूपमा ०-१४, १५-५९ र ६५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेर समूहको जनसङ्ख्या सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- द.३६ नेपालको कुल जनसङ्ख्यामध्ये २.२२ प्रतिशतमा कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्यामध्ये ३.१२ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता रहेको छ।
- द.३७ कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लामध्ये सबैभन्दा बढी अपाङ्गता भएको जिल्ला आजरकोट (४.९४ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम अपाङ्गता भएको जिल्ला जुम्ला (२.२९ प्रतिशत) रहेको छ।

चार्ट द.९: जिल्लागत रूपमा अपाङ्गता सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- द.३८ मिति २०८० कार्तिक १७ गते जाजरकोट जिल्लाको रामीडाँडा केन्द्रविन्दु भएर गएको भुकम्पमा परी मृत्यु हुनेको सङ्ख्या १५३ रहेको छ, जसमध्ये महिलाको सङ्ख्या ८३ र पुरुषको सङ्ख्या ७० रहेको छ।
- द.३९ त्यस्तै सो भुकम्पमा परी घाइते हुनेको सङ्ख्या ३७२ रहेको छ, जसमध्ये महिलाको सङ्ख्या २२३ र पुरुषको सङ्ख्या १४९ रहेको छ।
- द.४० सो भुकम्पले १७ हजार ८ सय ६५ घरको पूर्ण रूपमा क्षति भएको छ भने ५३ हजार ९ सय ९४ घर आंशिक क्षति भएको छ।

तालिका द.५: भुकम्पबाट पूर्ण र आंशिक क्षति भएका घरको विवरण

क्र.सं.	जिल्ला	पूर्ण क्षति	आंशिक क्षति	जम्मा
१	जाजरकोट	९७९४	३४७०७	४४५०९
२	रुकुम पश्चिम	६४११	१०४९८	१६९०९
३	सल्यान	१६२७	५९४७	७५७४
४	दैलेख	२३	२५२३	२५४६
५	कालीकोट	०	१४३	१४३
६	जुम्ला	५	१३१	१३६
७	सुखेत	५	४५	५०
जम्मा		१७८६५	५३९९४	७१८५९

स्रोत: आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय

- द.४१ आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा विपद् जोखिम विरुद्ध सामुहिक दुर्घटना बिमा कार्यक्रम अन्तर्गत ५९ जनालाई बिमा दावी भुक्तानी गरिएको थियो। त्यस्तै आ.व. २०७८/७९ मा ५८ जना, आ.व. २०७९/८० मा ६४ जना र आ.व. २०८०/८१ को वैशाखसम्म १७९ जना गरी हालसम्म ३६० जनालाई बिमा दावी भुक्तानी गरिएको छ।

९. सार्वजनिक सेवा र सुशासन

- ९.१ सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सरल, सहज तथा छारितो बनाउन सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गरिएको छ। सार्वजनिक प्रशासनलाई नितिजामुखी बनाइ राष्ट्र निर्माण र विकासप्रति प्रतिबद्ध एवम् सक्षम बनाउने प्रयास गरिएको छ। यस प्रदेश र स्थानीय तहका सङ्गठन एवम् व्यवस्थापन अध्ययन गरी सोको आधारमा जनशक्ति र सङ्गठन संरचनालाई चुस्त र दुरुस्त बनाइएको छ।
- ९.२ समग्र प्रशासकीय निर्णयहरू तथा कार्यान्वयन प्रक्रियालाई पारदर्शी बनाउन नियमित सूचना प्रवाह, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक लेखापरीक्षण जस्ता नागरिक उत्तरदायी संयन्त्रहरू मार्फत सुशासन प्रत्याभूत गर्ने कर्णाली प्रदेश सरकारको नीति रहेको छ।
- ९.३ प्रदेश सरकार स्थापना भए पश्चात समग्र कर्णाली प्रदेशको सुशासन प्रवर्द्धनको लागि कर्णाली प्रदेश सुशासन ऐन, २०७६, प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४ लगायतका ऐन र नियमावलीहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा रहेका छन्।
- ९.४ प्रदेशको सन्तुलित र समष्टिगत विकासका लागि आवश्यक नीति तथा रणनीतिक योजना बनाउन र नीति निर्माणमा प्रदेश सरकारलाई सहयोग गर्न कर्णाली प्रदेश योजना आयोग गठन भएको छ। कर्णाली प्रदेशको प्रथम पञ्चवर्षीय योजना (२०७६/७७-२०८०/८१) कार्यान्वयनको अन्तिम चरणमा रहेको छ।
- ९.५ कर्णाली प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठानले प्रदेश र स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूका लागि क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ। उक्त प्रतिष्ठानबाट प्रदेश र स्थानीय तहमा सुशासन प्रवर्द्धनका लागि आवश्यकता अनुसार अध्ययन, अनुसन्धान र परामर्शसम्बन्धी कार्य समेत हुँदै आएको छ। प्रदेश तथा स्थानीय तहको आवधिक योजना, रणनीतिक योजना, क्षमता विकास योजना, राजस्व सुधार योजना निर्माणमा सहजीकरण गर्ने उद्देश्य राख्दै प्रदेशको सुशासन सबलीकरण गर्ने कार्यमा प्रतिष्ठान क्रियाशील छ।

सामान्य प्रशासन

- ९.६ यस प्रदेशको प्रशासन सञ्चालनको लागि मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयसहित द वटा मन्त्रालय, मुख्य न्यायाधिकारको कार्यालय, प्रदेश सभा सचिवालय, प्रदेश लोक सेवा आयोग, प्रदेश योजना आयोग, प्रदेश लेखा नियन्त्रकको कार्यालय लगायतका संस्थागत प्रबन्ध गरिएको छ।

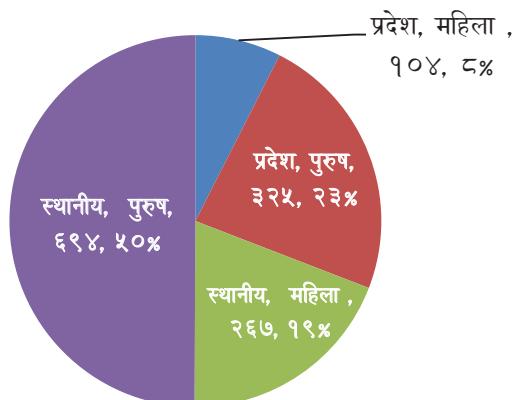
- ९.७ कर्णाली प्रदेश वित्तीय जोखिम मूल्याङ्कन कार्यविधि, २०७८ तर्जुमा गरी सार्वजनिक वित्त र सेवा प्रवाहको आवधिक रूपमा मूल्याङ्कन गर्ने प्रणालीको विकास गरिएको छ।
- ९.८ कर्णाली प्रदेशमा वित्तीय सुशासन कायम गर्न बेरुजुको अभिलेख अद्यावधिक, फछ्यौट र सम्परीक्षण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउने प्रयासको थालनी गरिएको छ। बेरुजु व्यवस्थापन सूचना प्रणाली सञ्चालनमा रहेको छ।
- ९.९ कर्णाली प्रदेशमा आ.व. २०७८/०७९ देखि २०८०/०८१ को फागुनसम्म जम्मा १९७१ पद सङ्ख्या माग गरिएकोमा १३९० पदपूर्ति भएको छ।

तालिका ९.१: विभिन्न पदमा पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण

तह	माग गरिएको पद सङ्ख्या (आ.व. २०७८/०७९ देखि २०८० को फागुनसम्म)	दरखास्त दिने उम्मेदवारको सङ्ख्या	परिसामा सम्मिलित उम्मेदवारको सङ्ख्या			सिफारिस सङ्ख्या			
			महिला	पुरुष	जम्मा	प्रदेश	महिला	पुरुष	जम्मा
तहविहिन	५२	१२२१५	४८४	२५२५	३००९	९	४३		५२
४	६६२	१०५५१३	१९५९५	२०२२२	३९८१७	१९	५१	१६५	३९८
५	७३१	७८६४७	१६५०५	२०२१६	३६७२१	७६	२३१	१०२	२९६
६	विज्ञापन प्रकाशन नभएको								
७	४२६	१२८७८	सम्मानित अदालतबाट अन्तरिम आदेश जरी भइ लिखित परीक्षा सञ्चालन नभएको						
८	६०	९६४							
९	विज्ञापन प्रकाशन नभएको								
जम्मा	१९१७	२१०२१७	३६५८४	४२९६३	७९५४७	१०४	३२५	२६७	६९४
स्रोत: प्रदेश लोक सेवा आयोग, सुर्खेत									

- ९.१० कर्णाली प्रदेश लोकसेवा आयोगबाट गरिएको जम्मा पदपूर्तिमध्ये प्रदेश तहमा ३१ प्रतिशत र स्थानीय तहमा ६९ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट ९.१: प्रदेश लोकसेवा आयोगबाट भएको पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण

स्रोत: प्रदेश लोक सेवा आयोग, सुर्खेत

अनुसूची-१

अौद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कण्ठी प्रदेशको वार्षिक कुल मूल्य अधिकृति (GVA) (प्रचलित मूल्यमा)

उद्योगहरूको वर्गीकरण	काण्ठी प्रदेशको वार्षिक मूल्य अधिकृति (GVA)				कुल राष्ट्रिय वार्षिक मूल्य अधिकृति(GVA)			
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
कृषि, वन र मर्स्या	४३९५०	४५८७३	५०७९४	५५८१९	५५८३२	६३७४७	८३२८८७	८३२८९८
खानी र उत्थान	७९१	३०६	३०६	३४९	३६०	३५७	२१९९९	२०४४३
उद्योग	१५७४	१५२६	१७९७	२०२१	२०२१	२१४४	१९२२३०	१९४०९४
विजुली, रथस, वाष्प तथा वातानुकूलित अपूर्ति सेवा	३१९	४५७	७८०	९०५	९३७८	९३८५९	८०३८५९	८०७४४४
पानी अपूर्ति, ढल निकास, फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	११११	११३४	११६८	११८१	१२१९	१२५६	१९७२४	२०११२
निर्माण	१२८६६	१२२१०	१२७२८	१४७०२	१५७३७	१५६६७	२३४२६७	२१३५३०
योके र खुना व्यापार, गाई तथा मोटरसाइकल सम्बन्धी सेवा	१४१४	८८०४	९९१०	११४५९	११४९३	११८६६	५४३०४५	५७९७७
यातायात तथा भाण्डारण	३४१६	२८५५	३१०९	४०७०	५०४६	५८२१	२१९७७७	१८०३२३
आवास तथा भोजन सेवा	४२४५	२८३०	३१९८	३८२१	५२०१	६८६४	५८६५०	५०४३३
सूचना तथा सञ्चार	२१०८	२१८९	२३५२	२५०३	२६३८	२७८१२२	७६९५६	८२७९३
वित्तीय तथा विमा सेवा	१११३	२५८९	२११३	३२६६	३८४०	३८७२	२०७१३४	२४१९४४
धरणरगा करोवारको सेवा	२४८७	२७१६	२८०५	३१७८	३८१०	३८१०७	२९५७९१५	३२२९५६४
पेसागत, वैज्ञानिक र प्राविधिक क्रियाकलापहरू	४७६	५१५	५४०	५१३	६६०	७२७	३२७२३	३७०९८
फ्रांसासिनक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	२५६	२७९	२९३	३०५	३३२	३६२	२५४७१	२९१२१

उत्तराहस्को वर्गीकरण	कणाली प्रदेशको वार्षिक मूल्य अनुबंधि (GVA)						कुल राष्ट्रिय वार्षिक मूल्य अनुबंधि (GVA)					
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	प्रतिश्वासित	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८३/८४
सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा, अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा शिक्षा	१४२८८८	३१९६५	३१९६५	४१४८८५	५१९४८२	५३१७७	२१८५७१	२७६६६०	२८७६५६	३७३३२७	४७२४९६	४८६३२७
स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य र अन्य सेवा क्रियाकलाप	११९६७९	२२५४९	२३१८१	२६३९८१	३०८८२	३०८८२	२४१५८८	२८८८४५९	२९६६६४	३२७८८८	३९५२३०	४२१४३९
कला तथा मनोरुचन, अन्य सेवा क्रियाकलापहरू र रोजगारादाता घररिचारका क्रियाकलापहरू र अपनी उपयोगको लागि घररिचारको बस्तु तथा सेवा उत्पादनका क्रियाकलापहरू	६०६९	४०६९	४४०३	५००३	६१३८	६३६५	४१७७६	६०३२८	६५२७९	७४१६४	९०९९२	९४२८९
आधिकारिक मूल्यमा कुल गार्हिण्य उत्पादन (GDP)	६०७	७२३	७७६	८४८	९२४	९८७	१७९३३	२१३६३	२२९३३	२५०६६	२७७७३	२९०३०
उत्पादित वस्तुमा छुट कर कुल गार्हिण्य उत्पादन (GDP)	१३२९७९	१४२२३५८	१५३१९९	१७७७११	२०३०५४	२१६०४४	३३४२४५९	३४२८४२५	३६१४९३४	४२५५९५५	४७२४९४६	५०५००९६
उत्पादित वस्तुमा छुट कर कुल गार्हिण्य उत्पादन (GDP)	१५१९१३	१९१६९	२६४०२	३०१२३	२६०९०	२७७४९	५१६४५०	४६०१७९	६३७६१६	७२०५७३	८०९५८७	६५७७२

स्रोत: राष्ट्रिय तथाइक कार्यालय, २०८०

अनुसूची-२

औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कणीली प्रदेशको वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना

उद्योगहस्तको वर्गीकरण	कणीली प्रदेशको वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा, प्रतिशतमा)			प्रारम्भिक संशोधन	२०७०/८० २०५०/६१
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८		
कृषि, वन र मत्स्य	५.३	५.३	५.३	५.३	५.३ ५.२
खानी र उत्खनन	३.६	१.५	१.५	१.५	१.५ १.५
उद्योग	०.८	०.९	०.९	०.८	०.९ ०.९
विजुली, गाँस, वाणि सेवा	१.२	१.१	१.१	१.४	१.५ १.७
पानी अपूर्ति, ठल निकास, फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	५.६	५.६	५.६	५.६	५.६ ५.६
निर्माण	५.५	५.७	५.७	५.७	५.७ ५.७
थोक र खुदा व्यापार, गाई तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	१.७	१.७	१.७	१.७	१.७ १.७
यातायात तथा भागडारण	१.६	१.६	१.६	१.६	१.६ १.६
आवास तथा भोजन सेवा	५.६	५.६	५.६	५.६	५.६ ५.६
सूचना तथा सञ्चार	२.८	२.८	२.८	२.८	२.८ २.८
वित्तीय तथा विमा सेवा	०.९	१.१	१.२	१.१	१.२ १.१
घरजग्गा कारोबारको सेवा	०.८	०.८	०.८	०.९	१.० १.०
पेशागत, वैज्ञानिक र प्राविधिक क्रियाकलापहरू	१.५	१.५	१.५	१.५	१.५ १.५
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	१.०	१.०	१.०	१.०	१.० १.०
सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा, अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा	१.१	१.१	१.१	१.१	१.१ १.१
शिक्षा	७.८	७.८	७.८	७.८	७.८ ७.८
स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य र अन्य सेवाका क्रियाकलाप	६.७	६.७	६.७	६.७	६.७ ६.८
कला तथा मनोरञ्जन, अन्य सेवा क्रियाकलापहरू र रोजगारदाता घरपरिवारका क्रियाकलापहरू र आपनो उपयोगको लागि घरपरिवारको वस्तु तथा सेवा उत्पादनका क्रियाकलापहरू	३.८	३.८	३.८	३.८	३.८ ३.८

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

अनुसूची-३

औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कणाली प्रेदेशको वार्षिक कुल गाहिरङ्ग उत्पादनको संरचना (प्रतिशतमा, प्रचलित मूल्यमा)

उद्योगहरूको वर्गीकरण	कणाली प्रेदेशको वार्षिक कुल गाहिरङ्ग उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा, प्रतिशतमा)										कुल राष्ट्रिय वार्षिक गाहिरङ्ग उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा, प्रतिशतमा)			
	२१/१८६०८					२२/१८६०८					२३/१८६०८		२४/१८६०८	
	३१/१८६०८	२१/१८६०८	३३.२	३२.२	३३.२	२९.३२	२९.५७	२८.७	२५.८५	२५.८५	२५.८५	२३.९	२४.७	
कृषि, चन र मर्टय	३३.१	३२.२	३३.२	३२.२	३३.२	२९.३२	२९.५७	२८.७	२५.८५	२५.८५	२५.८५	२३.९	२४.७	
खानी र उत्खनन	०.६	०.२	०.२	०.२	०.२	०.२	०.२	०.२	०.६	०.६	०.६	०.५	०.५	
उद्योग	१.२	१.१	१.२	१.१	१.१	१.१	१.१	१.१	१.६	१.६	१.७	१.२	१.२	
विजुली, ग्रामीण, वाणि तथा चालानुकूलित आपूर्ति सेवा	०.३	०.३	०.४	०.४	०.४	०.७	०.७	१.०	१.२	१.१	१.५	१.८	१.८	
पानी आपूर्ति, ढल निकास, फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	०.८	०.८	०.८	०.८	०.८	०.७	०.६	०.६	०.६	०.६	०.५	०.५	०.४	
निर्माण	१.७	१.६	१.३	१.३	१.३	१.५	१.५	१.३	१.०	१.०	१.०	१.१	१.१	
बोकेर र खुल्ला व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	७.१	६.२	६.४	६.४	६.४	५.६	५.६	६.२	१५.०	१५.०	१५.८	१४.९	१३.८	
यातायात तथा भागडारण	२.५	२.०	२.०	२.०	२.०	२.३	२.३	२.७	६.५	६.५	६.३	६.७	६.३	
आवास तथा घोजन सेवा	३.२	२.०	२.०	२.०	२.०	२.६	२.६	२.३	२.३	१.५	१.६	२.०	२.४	
सूचना तथा सञ्चार	१.६	१.५	१.५	१.८	१.८	१.३	१.३	१.३	३.३	३.३	३.३	३.१	३.१	
वित्तीय तथा विमा सेवा	१.४	१.८	१.८	१.९	१.९	१.९	१.९	१.६	६.२	६.१	६.८	६.८	६.८	
घरेलग्ना करोबरको सेवा	१.९	१.९	१.८	१.८	१.८	१.८	१.८	१.८	१.४	१.४	१.०	८.३	८.३	
फेशनाट, कैपानिक र प्रावितिक क्रियाकलापहरू	०.४	०.४	०.४	०.३	०.३	०.३	०.३	०.३	३.३	३.३	३.३	३.०	१.१	
फ्रासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	०.२	०.२	०.२	०.२	०.२	०.२	०.२	०.२	०.८	०.८	०.८	०.७	०.७	
सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा, अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा	१८.३	२१.६	२०.९	२३.३२	२५.६	२५.६	२५.६	२५.६	८.१	८.१	८.१	१०.०	१०.०	
शिक्षा	१८.८	१५.८	१५.९	१५.८	१५.८	१५.८	१५.८	१५.८	८.४	८.४	८.०	८.३	८.३	
स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य र अन्य सेवाका क्रियाकलाप	२.५	२.९	२.९	२.८	२.९	३	३	३	१.८	१.८	१.८	१.९	१.९	
कला तथा मर्गारेजन, अन्य सेवा क्रियाकलापहरू र रोजगारदाता	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५	०.६	०.६	०.६	०.६	०.६	
घरपरिवारका बस्तु तथा सेवा उत्पादनका क्रियाकलापहरू	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	
जम्मा														

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश

५

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क नायालिय २०८०

अनुसूची-४

कणाली प्रदेश सरकारको अनुदानको प्रकार अनुसार बजेट सम्बन्धी विवरण

(रकम रु. हजारमा)

क्र. सं.	अनुदानको प्रकार	आ.व.						
१	अनुदानको प्रकार विनियोजित रकम	२०७४/७५ मा विनियोजित रकम	२०७५/७६ मा विनियोजित रकम	२०७६/७७ मा विनियोजित रकम	२०७७/७८ मा विनियोजित रकम	२०७८/७९ मा विनियोजित रकम	२०७९/८० मा विनियोजित रकम	२०८०/८१ मा विनियोजित रकम
२	सझीय सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानिकरण अनुदान	१०२०५००	११३१४००	१२५४८३००	१३३२९००	१०१४२१००	१०७२६४००	१०१६४१००
३	सझीय सरकारबाट प्राप्त सर्सर्त अनुदान	६६३४९५०	६६३४९५०	५२७२७००	५२७५६००	३९८९१९००	५६९६७००	५७५०३००
४	सझीय सरकारबाट प्राप्त सम्पर्क अनुदान	५००००००	१८९१२२००	२५२५००	२१३५००	१२१३५००	१२१५०००	७६१६००
५	सझीय सरकारबाट प्राप्त विशेष अनुदान	६५००००	६५००००	८४००००	८४००००	६६८०००	६६८०००	५९७९००
६	वैदेशिक सहायता वापत प्राप्त अनुदान				१७६१५	२०९५५	२०५०४	१८६१९०
७	चालु आ. व. को खर्च नभइ बँकी रकम (नगद मौजदाता)	५००६६३	८९४७४८४	१११९०९८५	१२११९६८१	४४५४५८५	४४५४५८५	७४१०६०५
८	आन्तरिक राजस्व वापत प्राप्त रकम	५०००००	२५१०४१	३००६५३	६०००००	७१२९७४	७१२९७४	८३६२९२
९	आन्तरिक ऋण वापत प्राप्त हुने रकम	१००००००	७५००००					
१०	प्राकृतिक स्रोतको रोपल्टी बैंडफैट प्राप्त हुने रकम		२७४००					
	जम्मा बजेट रकम (रु.हजारमा)	१०२०५००	२८२८८८८	३४३५३४२५	३३७४१३५३	३६५६६६३२६	३२६१६६३२६	३३३७९७०७

स्रोत: आर्थिक मासिला तथा योजना मन्त्रालय, सुर्खेत

अनुसूची-६

कणाली प्रदेश सरकारको चालु र पैमानात खर्चको विवरण (रुपय रु. हजारमा)

क्र. सं.	बजेट	२०७४/७५	२०७५/७५	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७७/७९	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८०/८१	२०८०/८१
१	चालु	४३८४०३	१२२५५५	५६३८५४५	५६३८५४५	११६३८५४५	११६३८५४५	११६३८५४५	११६३८५४५	११६३८५४५	११६३८५४५	११६३८५४५	११६३८५४५	११६३८५४५
२	पैमानात	५८२०१७	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०
३	वित्तीय हस्तान्तरण	८०००००	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०	१११५६४०
जम्मा (रु. हजारमा)	१०२०५००	२३४३२४	२१८८२८	१०१०६३४२	२३४३२४	१६६८०२०५	२३४३२४	१६६८०२०५	२३४३२४	१६६८०२०५	२३४३२४	१६६८०२०५	२३४३२४	१०३०३५७

ज्ञात: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय सुचृत

अनुसूची-७

कणाली प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्वको लक्ष्य र प्राप्ति (रु. हजारमा)

आर्थिक वर्ष	लक्ष्य र प्राप्ति	रकम	आर्थिक वर्ष	लक्ष्य र प्राप्ति	रकम	आर्थिक वर्ष	लक्ष्य र प्राप्ति	रकम	आर्थिक वर्ष	लक्ष्य र प्राप्ति	रकम	आर्थिक वर्ष	लक्ष्य र प्राप्ति	रकम	
२०७५/७६		५००००००	२०७६/७७		७०३९९९	१४.०८	२०७६/७८		२५१०४१	१३.४०	२०७७/७९		२५०४००	१३.४०	
२०७६/७७			२०७६/७९		२५०४००		२०७७/७९		३००६५३		२०७७/८०		३१९९१२		
२०७७/७८			२०७७/८०		६०००००		२०७८/८१		६२९४९२		२०७९/८१		२१२.७०		
२०७८/८१			२०७९/८०		५७५०००		२०८०/८१		८१२९७४		२०८०/८१		११०.४		
२०८०/८१			२०८०/८१		८१२९७४		२०८१/८१		८१२९७४		२०८१/८१		११०.४		
हालसम्मको लक्ष्य			हालसम्मको लक्ष्य		८१२९७४		हालसम्मको लक्ष्य		८१२९७४		हालसम्मको लक्ष्य		८१२९७४		
प्राप्ति (प्रतिशत)			प्राप्ति (प्रतिशत)				प्राप्ति (प्रतिशत)				प्राप्ति (प्रतिशत)			प्राप्ति (प्रतिशत)	

ज्ञात: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय सुचृत

अनुसूची-८

कणाली प्रदेश सरकारको सात आर्थिक वर्षको कुल विनियोजन र खर्चको अवस्था (रु. हजारमा)

आर्थिक वर्ष/एकम	विनियोजन			खर्च		खर्च प्रतिशत				
	चालू	पैंचीगत	जनमा	चालू	पैंचीगत		जनमा	चालू	पैंचीगत	जनमा
२०७४/७५	३३९३०३	५८११९१७	१०२०५००	१२२६७५	१११६४९	२३४३२४	२७७९२	१९८२१	२३४३२४	२२९६५६
२०७५/७६	४२१६६१७	२२०६६२११	२८२०८२८	४६०९९००	५४७५२४२	१००९६३४२	७७०७०९	२४०५४	४२१६६१७	४२१६६१७
२०७६/७७	१३०५९६५३	२१११३७७२	३४३५३४२५	७३४१११३१	९५३५२७३	१६८८०२०४	५६२४४	४४०७५	१६८८०२०४	४२१६६१७
२०७७/७८	१४६६७२२३२	१९०६९१११	३३१७४१३४३	८४१७५१०८	११४२७५२७२	२२७५१९८८०	५७१७७	७७०५६	२२७५१९८८०	४२१६६१७
२०७८/७९	१४८९२७२३	२१६५३११३	३६५४८६६३३६	९०९३६६६६६	१५१८८८०४	२४२८११८७०	६१००६	७०११	२४२८११८७०	४२१६६१७
२०७९/८०	१३१२०१३९	१९४११०२४	३२६११११६३	९४११४१३१०	१२१७५५४८	२२१७०८५८	७२३६	६५५३	२२१७०८५८	४२१६६१७
२०८०/८१ (वैशाखसमा)	१३८००८१२	१९५७८८९९५	३३३१७९७०७	५७६२५८८	४४४११००२	१०३०३४८६	४४०७५	२३२	१०३०३४८६	४२१६६१७
जनमा (सम्प्र खर्च)	५६२०१४७८	१२३१३११३३	१९९११४०६१२	४३१११४०६१२	५९५४५०३०	१०२१११५९५१	५८८१११५९५१	५८८१११५९५१	१०२१११५९५१	४२१६६१७

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सुर्खेत

अनुसूची-९

कर्णाली प्रदेश सरकारबाट आ. व. नं. २०७५/७६ देखि २०८०/८१ को फागुनसम्म स्थानीय तहमा सुर विनियोजनको तुलनामा हस्तान्तरण गरिएको

अनुदान सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

क्र. सं.	आर्थिक वर्ष	आर्थिक बजेट	हस्तान्तरण	बारिक बजेट	विशेष	सरस्वी*	समानीकरण	जम्मा
१	२०७५ / ७६	४२५३२४				४०००००	४०००००	२०५३२४
२	२०७६ / ७७	१००००००	३९४०२७	३०००००	१८९९१०	५०००००	५२७८४५	१९०३७८२
३	२०७७ / ७८	१०५८०००	५८२२८९	३५२५००	३३९२५३	७८६०००	८८६५८०	८६०८१२
४	२०७८ / ७९	१००००००	३८६१९९	३०००००	२४५५१	१२९९९००	१५५८१०८	७९१९९९
५	२०७९ / ८०	५१२०००	२४३६००	३०५०००	२३६८२८	२३९८७९	३०४६११	३३९१९९०
६	२०८० / ८१	८४२५००	९७४३८	२७५५००	३२७७६	२८८२४४०	८४०२०२	८०४१५७२
	फागुनसम्म	४४१२५००	२१२८८७	१५३३०००	१०३६३८६	७८६७०६	८८५८९४६	१८०४५७९१
	जम्मा	४४१२५००	२१२८८७	१५३३०००	१०३६३८६	७८६७०६	८८५८९४६	१८०४५७९१

*सुर विनियोजन

अनुसूची-१०

कणाली प्रदेशको जनसङ्ख्या/लैहिगक अनुपात/परिवारको औषत आकार/जनधनत्व

विवरण	परिवार सङ्ख्या	जम्मा	पुरुष	महिला	अनुपात	लैहिगक	परिवारको	वार्षिक
	जनसङ्ख्या					औषत	जनधनत्व	जनसङ्ख्या
						आकार		वृद्धिदर
सुखेत	९७८९३	४१५१२६	१९९७४०	२१५३८६	१२.७४	४.२४	१६९	१६२
दैलेख	५४६१०	२५२३१३	१२०७७४	१३१५३९	११.८२	४.६२	१६८	-०.३५
जाजरकोट	३७४६६	१८९३६०	९४०६३	९५२९९७	१८.७१	५.०५	८५	०.९६
सल्यान	५४७०१	२३५१५	११४८८२	१२३५३३	१३.०८	४.३६	१६३	-०.१६
रुकुम-पश्चिम	३७३०३	१६६७४०	८१०९१	८५६४९	१४.६८	४.४७	१३७	०.६८
जुम्ला	२४४३८	११८३४९	५९२२८	५९१२९	१००.१८	४.८४	१४७	०.८०
हुम्ला	११२२८	५५३९४	२७८८६	२७५०८	१०१.३७	४.९३	१०	०.८२
डोल्पा	९३९८	४२७७४	२१३७१	२१४०३	९९.८५	४.५५	५	१.४७
मुगु	१२४३९	६४५४९	३२३८१	३२१६८	१००.७२	५.१९	१८	१.४९
कालीकोट	२६७७९	१४५२९१२	७२२४४५	७३०४७	१८.९०	५.४३	८३	०.५७
कणाली प्रदेश	३६६२५५	१६८८४१२	८२३७६१	८६४६५१	१५.२७	४.६१	६०	०.७०
नेपाल	६६६६९३७	२९१६४५७८	१४२५३५५१	१४९०११२७	१५.५९	४.३७	११	०.९१

अनुसूची-११

काण्ठाली प्रदेशमा घर तथा जग्गामा महिलाको स्थानिकत्वको अवस्था

क्र. सं.	क्षेत्र परिवार सङ्गठना	जग्गा			घरको स्थानिकत्व			महिलाको स्थानिकत्वमा		
		परिवार आपैने भाडामा संस्थागत अन्य	घर मात्र भएका भएका	जग्गा मात्र भएका हुँदै भएका	घर जग्गा हुँदै भएका भएका	घर तथा जग्गा वा घर जग्गा हुँदै भएका प्रतिशतमा)				
१ नेपाल	६६६०८४९	५७२५८६	८५०५६२	३६८०९	४४८८४	१५५३७६	६४३६७५	७८८९७	१५८८९६८	२३.८६
२ काठिली	३६६०३७	३४४०७९	१९३९३	१२९४	१२७१	३३८८३	२०००५	२२५४४	४५९३८१	१२.५५
३ लोला	९३८०	८७६६	५०३	७४	३७	८३	१९८	२७९	५६०	५.९७
४ मुजु	१२४३०	११५९१	७२७	६३	४९	७५	२१६	३०७	५९८	४.८१
५ हुम्ला	११२०४	१०६६९	४४२	६७	२६	७७	१७८	२४८	५०३	४.४९
६ चुम्ला	२४४२२	२२९११	१३००	१०९	१०२	१९५	१०४८	११५१	२३९४	९.८०
७ कालीकोट	२६७७०	२५८६७	७५७	७४	७२	१३३	४९४	१४२८	११३२	४.२३
८ दैलेख	५४५९४	५२२६६३	१६२४	११४	१९३	३८४	१७६१	२३९८	४५४३	८.३२
९ जाजरकोट	३७४५३	३५९६८	१३१०	१०६	६९	१८३	८६८	१४२४	२४७५	६.६१
१० रुकुम-पश्चिम	३७२९०	३५१४८	१९६७	९७	७७	४०८	२४०७	२७७२	५५८७	१४.९८
११ सल्यान	५४६७२	५२६७८	१७३६	१२२	१३९	५१४	४५१८	३६११	८६४३	१५.८१
१२ सुखेत	९७८२२	८७८२०	१०२७	४६८	५०७	१३३	८३७	९८४९	१९४९७	१९.९३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७०

अनुसूची-१२

कण्ठाली प्रदेशमा अनुपस्थित अपाइयता भएको र पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसङ्ख्या सम्बन्धी विवरण

क्षेत्र	जनसङ्ख्या	जन वार्षिक बढिदर	अनुपस्थित (विवेशमा अवस्था बसेबास गर्ने)				अपाइयता भएको जनसङ्ख्या				पुरुष महिला जन्मा प्रतिशत	पुरुष महिला जन्मा प्रतिशत
			परिवार सङ्ख्या*	पुरुष महिला	जन्मा	प्रतिशत	पुरुष महिला	जन्मा	प्रतिशत	पुरुष महिला	जन्मा प्रतिशत	
नेपाल	२९१५४५७८	१९८	०.९२	१५५५९६९	१७९,६७५	३९०९७७	२११०५९२	७.५१	३५१३०१	२९६४४३	६४७७४४	२.२२
कर्णाली प्रदेश	१६८८४१२	६०	०.७०	६२७७८	७७२७८	१७०४२	२४३२०	५.५९	२२२८०	२३३६४	५२६०४	३.१२
द्वेरा	४२७७४	५	१.४७	३२४	३२७	१०३	४३०	१.०१	६७८	५४३	१२२९	२.८५
मुग्ग	६४५४९	१८	१.४९	७३०	८४६	८७०	१११६	१.७३	१००७	७५५	१७५६	२.७२
हुम्ला	५५३९४	१०	०.८२	५२५	५१४	२८२	७९६	१.४४	१२१५	८२६	२०४१	३.६८
चुम्ला	११८३४९	१७	०.८०	१८९२	१९८७	१९१२	२७०३	२.२८	१५९१	१११६	२७०७	२.२९
कालीकोट	१४५२९२	८३	०.५७	२७४६	३९२३	१६६३	५५८६	३.८	१४३०	१८१५	४२४५	२.९२
देलेख	२५२३१३	१६८	-०.३५	१२२४९	१६२३५	३१०८	१९३४३	७.६७	४३६२	३५९८	७११२	७.१२
जाराकोट	१८९,३६०	८५	०.९६	३७१	४७२४	१४१२	६१३६	३.२४	५३१३	४०५०	९३६३	४.९४
स्तुम्भ-पश्चिम	१६६१७४०	१३७	०.६८	७२३१	८५१८	९६७५	१०१९३	६.११	२३३८	१८७७	४१६६	२.५३
सल्यान	२३८५१५	१६३	-०.१६	१२८००	१४७४५	२२७९	१७०२४	७.१४	३७०३	३१६९	६८७७२	२.८८
सुखेत	४१५२८६	१६९	१.६२	२०७४०	२५४३५	५५५८	३०१९३	७.४७	६६०८	५६९५	१२२२३	२.९४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

*कमितमा एक जना विवेशमा बसेबास गर्ने परिवार

५ वर्ष वा सो भन्दा बढी
उमेरका सास्कर जनसङ्ख्या
प्रतिशतमा

अनुसूची-१३

कर्णाली प्रदेशमा खानेपानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

स्रोत	जम्मा	परिवार			सड्ढा			खानेपानीको मुख्य स्रोत		
		परिवार	सड्ढा	साथी	परिवार	सड्ढा	साथी	परिवार	सड्ढा	साथी
नेपाल	५६६००५४१	२३०४०१	१४१००५४६	३७९४८६१	१९९२९६०	१०२२३४५	१४१८५७	२६२०४४	२३८२७	३०८३८८
काठली	३६६०३७	१३०४६५	१६२२६१	१६२२१९	२९३०८४	८०.०७	१६३५	७५७३	९२१०	४८६९९
डोला	९३८०	३१७१	४२५२	७४२३	७७.१४	०	१८	१५२	१४१३	३६३
सुगु	१२४३०	२१०४	५६७५	७७७७	६२.५८	०	३	४३	२४१३	३५०
हुम्ला	११२०४	२२२३	७७५७	१३५०	८३.७२	२	३	२०	१५५५	८५
जुम्ला	२४४२२	९८८६	१०३२९	२०२१५	८२.७७	०	१५	४४	३८७४	२१४
कालीकोट	२६७७०	६२९३	१३५९५	१९८८८	७४.२९	१	४२	२३७	६३६०	२२५
दैलेख	५४४९४	१८६७९	२४८०३	४३४८८	७९.६५	०	५३१	१२५४	८९३१	३००
जात्ररकट	३७४५३	१३१७४	१८३१२	३१४६६	८४.०१	०	५४	३८२	५०४४	३५३
रुकुम-पश्चिम	३७२९०	१५१५७	१८९८६	३४१४३	९१.५६	०	१९	२९९	२६०८	१९५
सल्लान	५४६७२	२००२८	२६०५०	४६०७८	८४.२८	०	६९८	१६९७	५३८८	७२३
सुर्खेत	९७८२२	३९७७०	३३४६०	७३२३०	७४.८८	१६३२	६१८०	५०८८	९२८३	१४८८

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१४

कर्णाली प्रदेशमा अवसर खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्थन सम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	जन्मस्थान	परिवार		काठ/ दाउरा गर्ने		एल.पी.ग्राहस प्रयोग गर्ने (प्रतिशतमा)		बिजुली गोरहा		गुइठा/ बायोराईस		महिला	
		क्षेत्र	काठ/ दाउरा गर्ने	दाउरा प्रयोग	एल.पी.ग्राहस	बिजुली	गोरहा	गुइठा/ बायोराईस	महिला	अन्य	महिला	अन्य	
१	नेपाल	६६६०८४७	३३९८३१६	५१.०२	२९८९९९५	४४.२९	३२५७४	१९९५३१	७८४०६	३२९७	६७२२		
२	कार्णाली	३६६०३७	३००९६२	८२.२२	६१७२७	१६.८६	३५३	५१०	१६२३	४४८	२१४		
३	लोला	९३८०	८०७८	८६.१२	५५७	५.९४	१	४२९	२३४	१२	६९		
४	मुग्ग	१२४३०	१११३२	८९.५६	११३२	१.११	१४	०	८३	५५	४		
५	हुम्ला	११२०४	११०३५	९८.४९	१३३	१.१९	८	०	१४	८	६		
६	जुम्ला	२४४२२	२२०२४	१०.१८	२३०८	१.४५	१३	०	२३	४४	१०		
७	कालीकोट	२६७७०	२४४८७	११.४७	२०५०	७.६६	१०	१	१२०	११	११		
८	देलख	५४५९४	४८८९१	८९.५५	५२१५	१.५५	८९	२०	१८५	१७५	१९		
९	जारकोट	३७४५३	३३९९७०	१०.७०	३२३१	८.६३	६५	१८	८३	८३	२५		
१०	रुकुम-पश्चिम	३७२९०	३३०३१	८८.५८	४०७७	१०.९३	२७	३	१२०	२६	६		
११	सल्यान	५४६७२	४९०४५	८९.७१	५४२४	१.१२	१७	२	१०४	६३	१७		
१२	सुर्खेत	९७८२२	५९२६९	६०.५९	३७६००	३८.४४	१०१	२७	६८९	८१	१७		

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१५

कणाली प्रेषणमा अवसर बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	क्षेत्र	जम्मा		अवसर (मुख्य रूपमा) बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने इन्धन			
		परिवार	बिजुली	बिजुली (प्रतिशतमा)	सोलार/ सौरऊर्कोर्जा (प्रतिशतमा)	महिला	बायोयैस
१	नेपाल	६६६०८४१	६१३९९४१	९२.९७	४३९२८२	६.५९	३८९०७
२	कणाली	३६६०३७	१८१६७६	४९.६३	१७५३०६	४७.८९	१७७५
३	दोल्पा	९३८०	५५०२	५८.६६	३७८९	४०.३९	४५
४	मुग्गु	११४३०	४२९३	३४.५४	७८१७	६२.८९	१०१
५	हुम्ला	११२०४	५३४२	५६.६०	४३६८	३८.९९	३८
६	जुम्ला	२४४२२	१६६९३	६८.३५	७५२५	३०.८१	३१
७	कालीकोट	२६७७०	६४९४	२४.२६	१९६९४	७३.५७	५३
८	दैलेख	५४४९४	१६४२७	३०.०८	३६३९८	६६.६७	५३७
९	जारकोट	३७४४५३	९४७७	२५.२९	२६०७०	६९.६१	२९३
१०	रुकुम - पाष्ठोनम	३७२९०	२४५८३	६५.९२	१२०३४	३२.२७	१३०
११	सल्यान	५४६७२	२४७७५	४५.३२	२८७०६	५२.५१	३५२
१२	सुखेत	९७८२२	६७०९६	६८.५९	२८९०५	२९०	१६००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१६

कणाली प्रदेशमा शौचालयको प्रयोग सम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	क्षेत्र	जम्मा			कृनै एक प्रकारको			कृनै एक प्रकारको		
		परिवार	परस्स भएको (सार्वजनिक सड्क्या हुला)	फलस भएको (सेप्टिक ट्याइकी)	साधारण (खाल्टे)	सार्वजनिक	सौचालय प्रयोग गर्ने	परिवारको सड्क्या (प्रतिशतमा)	चर्पी	नभएको
१	नेपाल	६६६०८४१	६५३३७१०	३६६७७८०	२००५४८०	३२२८८१	६३५९३५७	९५.४७	३०९४९०	
२	कणाली	३६६०३७	८४९	२२०२२६	१२६७७९	१२८७	३५६४७	९७.३८	९५९६	
३	लोल्या	९३८३०	१८५	४२३४	४१३२	७८	८६२९	९९.९९	७५१	
४	मुगु	११२०४	५८	३११७	८५११	९२	११७४५	९४.४९	६८५	
५	हुत्ता	११२४२२	३३२	१२६०३	१०७४४	५४	१०६०३	९४.६४	६०१	
६	जुम्ला	२४४२२	१५९	२१६३२	३९५९	९२	२५८४२	९६.५३	९२८	
७	कालीकोट	२६७७७०	१८५९	२०६२६	१४२३७	१०४	५३४७४	९७.९५	११२०	
८	देलेख	५४५९४	१८९४	२४०५६	२७३२३	२०१	५३४७४	९७.९५	११२०	
९	जाजरकोट	३७४५३	१३२०	२०६२६	१४२३७	१०४	३६३८७	९७.९५	१०६६	
१०	रक्कम-पश्चिम	३७२९०	१०३६	२१४९२	१४०७९	१४३	३६७५०	९८.५५	५४०	
११	सल्यान	५४६७२	१४३६	३८८३८	१३२३८	८३	५३५८९	९८.०२	१०८३	
१२	सुर्खेत	१७६२२	१७०४	७२०४२	२१५५७	३४६	९५६४९	९७.७८	२१७३	

अनुसूची-१८

कणाली प्रदेशमा उमेरगत जनसङ्ख्याको विवरण (प्रतिशतमा)

क्षेत्र	लिंग	जम्मा जनसङ्ख्या	०-१४	०-१९	१५-३९	१५-५९	२०-५९	०-५९	६५ वा सो भन्दा बढी
नेपाल									
जम्मा		२९१६४५७८	२७.८३	३८.००	४२.५१	६१.९६	५१.७९	८९.७९	५.९३
पुरुष		१४२५३५५१	२९.६६	४०.९६	४०.९३	६०.१९	४९.७१	८९.८७	५.८६
महिला		१४९१०२७	२६.०६	३५.९३	४४.०२	६३.६६	५३.७१	८९.७२	७.००
कणाली									
जम्मा		१६८८४१२	३३.१०	४४.७५	४२.२०	५२.९३	४७.२८	९२.०४	५.१२
पुरुष		८२३७६१	३४.९१	४६.५१	४०.७३	५७.२२	४५.६२	९२.९३	५.०२
महिला		८४४५१	३१.३८	४३.०८	४३.५९	६०.५६	४८.८६	९१.९४	५.२२
डोल्पा									
जम्मा		४२७७४	३१.६९	४२.८९	४५.०५	६२.१२	५०.९२	९३.८०	३.५४
पुरुष		२१३३७	३१.६४	४२.५५	४५.३०	६२.५२	५१.६१	९४.९६	३.३७
महिला		२१४०३	३१.७३	४३.२३	४४.८०	६१.७२	५०.२२	९३.४५	३.७१
मुगु									
जम्मा		६४५४९	३७.०१	४७.५२	३९.९९	५५.५१	४५.००	९२.५२	४.७३
पुरुष		३२३८१	३७.८५	४७.८५	३८.९१	५४.९१	४४.९२	९२.७६	४.५८
महिला		३२१६८	३६.९७	४७.२०	४७.०७	५६.९०	४५.०८	९२.२७	४.८७

क्षेत्र	लिङ्ग	जम्मा जनसङ्ख्या	०-१४	०-१९	१५-३९	१५-५९	२०-५९	०-५९	६५ वासी भन्दा माथि
हुम्ला									
जम्मा	पुरुष	५५३९४	३६.१०	४५.६४	३८.२७	५५.३६	४५.८२	६९.४६	५.३७
महिला	पुरुष	२७८८६	३६.४४	४५.४४	३७.७४	५५.२६	४६.२६	६९.७०	५.१४
जम्मा	महिला	२७५०८	३५.७७	४५.८४	३८.८१	५५.४५	४५.३८	६९.२२	५.६१
चुम्ला									
जम्मा	पुरुष	११८३४९	३२.०४	४३.८७	४४.०६	५१.११	४९.२७	६३.९५	४.१०
महिला	पुरुष	५९२२८	३२.९३	४४.४४	४३.९७	५०.२३	४८.७२	६३.९६	४.०८
महिला	महिला	५९१२१	३१.१५	४३.३१	४४.१६	५१.११	४९.८३	६३.९३	४.१२
कालीकोट									
जम्मा	पुरुष	१४२२९२	३७.१२	४९.३३	४०.१५	५५.११	४२.११	६२.२४	४.७३
महिला	पुरुष	७२२४५	३८.४३	५०.२२	३६.११	५१.१५	४२.१३	६२.३५	४.६७
महिला	महिला	७३०४७	३५.८२	४८.४६	४१.१८	५६.२७	४३.४४	६२.१०	४.७८
दैलेख									
जम्मा	पुरुष	२५२३१३	३४.३४	४६.०४	४०.१०	५६.७७	४५.५४	६९.१३	५.८६
महिला	पुरुष	१२०७७४	३६.५०	४८.१७	३८.३७	५४.५४	४२.८७	६९.०४	५.८३
महिला	महिला	१३१५३९	३२.३६	४४.०८	४१.६८	५८.८४	४७.१४	६९.२२	५.८८

क्षेत्र	लिङ्ग	जम्मा जनसङ्ख्या	०-९४	०-१९	१५-३९	१५-५९	२०-५९	०-५९	६५ वा सो भन्दा आधि
जाजरकोट									
जम्मा		१८९३५०	३७.७७	४६.४०	४०.५३	५५.८९	४३.३६	९३.०५	४.३८
पुरुष		९४०६३	३७.८०	४९.८४	३९.८२	५५.२७	४३.२४	९३.०७	४.२९
महिला		९५२९७	३६.५४	४८.९६	४१.२४	५३.४९	४४.०७	९३.०३	४.१७
रुकुम - पश्चिम									
जम्मा		१६६७४०	३२.४१	४४.४०	४२.९७	५२.५३	४०.६२	६२.०२	५.१६
पुरुष		८१०९१	३४.५७	४६.३५	४१.४८	५७.५२	४५.७५	६२.०९	५.१३
महिला		८५६४९	३०.५२	४२.५६	४४.३९	५१.४३	४९.३९	६१.१४	५.१८
सल्यान									
जम्मा		२३८५१५	३०.७०	४२.५३	४२.८५	५०.६६	४८.८३	६१.३६	५.६१
पुरुष		११४९८२	३२.८०	४४.७९	४१.३२	५८.६०	४६.६१	६१.४१	५.५६
महिला		१२३८२३	२८.७५	४०.४२	४४.२७	५२.५६	५०.८७	६१.३१	५.६५
सुखेत									
जम्मा		४९५९२६	३०.९५	४१.५७	४४.३१	५१.७९	५०.३८	६१.९५	५.३५
पुरुष		१२२७४०	३२.९१	४४.६२	४२.०५	५१.२१	४७.५०	६२.१२	५.१६
महिला		२१५३८६	२७.६०	३८.७४	४३.४०	५४.१६	५३.०४	६१.७८	५.५१

स्रोत: राष्ट्रीय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१९

कणाली प्रदेशको नियमन क्षेत्राधिकारभित्र रहेका सहकारी संस्थाको क्षेत्रगत सङ्ख्या

क्र.सं.	क्षेत्र/जिल्ला	डोल्पा	मुगु	हुङ्ला	जुम्ला	कालीकोट	दैलेख	जाजरकोट	रुकुम पश्चिम	सल्यान	सुखेत	कुल जम्मा
१	बचत तथा ऋण	३	५	४	७	१६	१०	७	३	८	५	१७
२	कृषि	२	३	४	५	७	२	१०	१०	११	२१	६८
३	बहुउद्देश्यीय	१	३	१३	२	११	६	१	१	२५	२५	६५
४	उपभोक्ता			२		१	१	२	१	१	१	१
५	जटिलता	१		२	१	१	१	१	१	१	१	८
६	तरकारी विउ उत्पादन				१	१	१	१	१	१	१	८
७	सामाजिक उद्यमी						३	०	३	०	०	५
८	विद्युत				१	१			०	०	०	५
९	ऊर्जा/सोलार				१	१			०	०	१	१
१०	मौरीपालन				१	१			०	०	१	१
११	सञ्चार				१	१	१	१	१	१	१	१
१२	साना किसान							३	३	१	१	१
१३	स्वास्थ्य							१	१	१	१	१
१४	पर्यटन							१	१	१	१	१
१५	वातावरण संरक्षण											१

क्र.सं.	क्षेत्र/जिल्ला	डोल्पा	मुगु	हुम्ला	जुम्ला	कालीकोट	दैलेख	जाजरकोट	रुकुम पश्चिम	सल्यान	सुखेत	कुल जम्मा
१६	निर्माण माजुरु										१	१
१७	यातायात माजुरु									१	१	१
१८	दुर्घ									५	५	५
१९	घेरेलु					१			१	२	२	२
२०	शैक्षिक						१			१	१	१
२१	जिल्ला सहकारी सङ्गठ		१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
२२	बचत तथा ऋण सङ्गठ		१	१	१	१	१	१	१	१	१	५
२३	बहुउद्देश्यीय सङ्गठ									१	१	१
२४	उपभोक्ता सङ्गठ				१							१
२५	दुर्घ सङ्गठ									१	१	१
२६	कृषि सङ्गठ				१			१	१	१	१	५
	जम्मा	५	११	१५	३४	३२	३७	२७	२३	२५	१०२	३११

स्रोत: भूमि व्यवस्था तथा सहकारी राजिन्द्रारको कार्यालय

अनुसूची-२०

कणिती प्रदेश सरकार अन्तर्गत रहेका मन्त्रालय/कार्यालयसम्बन्धी विवरण

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, कर्नाटक प्रदेश

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	(प्रत्येक)										
		प्राप्ति विभाग										
१५	भौतिक प्रबंधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	३०	१८	०	०	०	०	०	०	०	०	१५
१६	पुर्वधार विकास कार्यालय, कालीकोट	१०	८	१	०	०	०	०	०	०	०	८
२०	पुर्वधार विकास कार्यालय, जाजरकोट	१०	३	१	२	२	२	२	२	२	२	७
२१	पुर्वधार विकास कार्यालय, झुङ्ला	११	२	२	०	०	०	०	०	०	०	७
२२	पुर्वधार विकास कार्यालय, डोल्पा	१०	२	१	०	०	०	०	०	०	०	७
२३	पुर्वधार विकास कार्यालय, देल्तेख	११	४	०	१	३	३	३	३	३	३	८
२४	पुर्वधार विकास कार्यालय, मुगु	१०	३	०	२	१	१	१	१	१	१	५
२५	पुर्वधार विकास कार्यालय, रुकुम पश्चिम	१०	४	०	२	२	२	२	२	२	२	४
२६	पुर्वधार विकास कार्यालय, सल्यान	११	१	०	१	३	३	३	३	३	३	८
२७	पुर्वधार विकास कार्यालय, हुङ्ला	१०	४	०	१	१	१	१	१	१	१	५
२८	पुर्वधार विकास निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	३७	१०	२	१	५	५	५	५	५	५	२४
२९	सडक कार्यालय, झुङ्ला	१६	३	०	०	०	१	१	१	१	१	१३
३०	सडक कार्यालय, रुकुम पश्चिम	१५	३	०	०	०	०	०	०	०	०	१३
३१	यातायात व्यवस्था कार्यालय, सुर्खेत	१५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	८
३२	यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय, जुम्ला	७	४	१	१	१	१	१	१	१	१	८
३३	यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय, रुकुम पश्चिम	७	४	०	०	०	०	०	०	०	०	८
३४	जलस्रोत तथा ऊर्जा विकास मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	३०	५	३	०	५	१	१	१	१	१	१८
३५	खानेपानी, सिंचाइ तथा ऊर्जा विकास निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	३८	१५	०	२	२	१	१	१	१	१	१८
३६	खानेपानी, सिंचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, कालीकोट	१४	५	०	०	०	१	१	१	१	१	१८
३७	खानेपानी, सिंचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, जाजरकोट	१४	५	०	१	१	१	१	१	१	१	१८

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	प्रदेशमा कार्यालय उन्नयन विकास मुक्ति							
३५	खानेपानी, सिंचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, जुम्ला	११	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
३६	खानेपानी, सिंचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, डोल्पा	१४	७	०	०	८	७	७	०
४०	खानेपानी, सिंचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, देल्ख	२१	५	०	१	१०	५	११	१५
४१	खानेपानी, सिंचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, मुगु	१४	५	१	०	६	६	६	५
४२	खानेपानी, सिंचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, रुकुम पश्चिम	२१	७	१	०	८	८	१२	१३
४३	खानेपानी, सिंचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, सल्लान	२१	८	२	३	७	८	१४	१०
४४	खानेपानी, सिंचाइ तथा ऊर्जा विकास कार्यालय, हुँस्ता	१४	६	०	१	२	५	६	७
४५	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कणाली प्रदेश, सुर्खेत	५०	२३	३	१	७	१६	२६	२३
४६	कृषि विकास निर्देशनालय, कणाली प्रदेश, सुर्खेत	१७	१०	०	३	५	१	१२	५
४७	कृषि तथा पशुपक्षी व्यवसाय प्रबढ्दन प्रशिक्षण केन्द्र, कणाली प्रदेश, सुर्खेत	१५	११	०	०	२	२	११	१३
४८	कृषि विकास कार्यालय, कालीकोट	१५	७	२	०	१	२	१	५
४९	कृषि विकास कार्यालय, जारजरकोट	१५	५	०	१	४	५	६	४
५०	कृषि विकास कार्यालय, जुम्ला	१५	१०	०	०	०	५	१०	५
५१	कृषि विकास कार्यालय, डोल्पा	१३	४	२	१	०	५	६	७
५२	कृषि विकास कार्यालय, देल्ख	१६	५	०	०	४	६	५	५
५३	कृषि विकास कार्यालय, मुगु	१३	५	१	२	१	४	३	२
५४	कृषि विकास कार्यालय, सल्लान	१५	७	१	१	२	४	८	११
५५	कृषि विकास कार्यालय, हुँस्ता	१६	७	०	१	३	५	७	५
५६	कृषि विकास कार्यालय, रुकुम पश्चिम	१३	७	०	१	०	५	८	५
५७	बागवानी विकास केन्द्र, झुकाल, डोल्पा	५	४	०	०	०	२	४	२

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	प्रभावी विकास केन्द्र, दार्मा, हुम्ला	पश्चु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, कालीकोट	पश्चु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, जारकोट	पश्चु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, जुल्ला	पश्चु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, डोल्पा	पश्चु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, दैलेख	पश्चु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, मुग्ला	पश्चु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, रुकुम पश्चिम	पश्चु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, सल्यान	पश्चु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय, हुम्ला	पशुपक्षी विकास निदेशनालय, कर्णली प्रदेश	एकिकृत कृषि प्रयोगशाला, कर्णली प्रदेश, सुर्खेत	भूमि व्यवस्था तथा सहकारी रजिस्टरको कार्यालय, कर्णली प्रदेश, सुर्खेत	डिभिजन वन कार्यालय (कीर्णनगर), बावियाचौर, सुर्खेत	डिभिजन वन कार्यालय (कीर्णनगर), बरिन्द्रनगर, सुर्खेत	डिभिजन वन कार्यालय, कालीकोट	डिभिजन वन कार्यालय, जारकोट	डिभिजन वन कार्यालय, जुल्ला	डिभिजन वन कार्यालय, डोल्पा	डिभिजन वन कार्यालय, दैलेख
५५																					
५६																					
६०																					
६१																					
६२																					
६३																					
६४																					
६५																					
६६																					
६७																					
६८																					
६९																					
७०																					
७१																					
७२																					
७३																					
७४																					
७५																					
७६																					
७७																					

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	(प्रभावी कार्यालय)							
७५	डिभिजन वन कार्यालय, मुम्बई	३४	१२	१२	०	४	५	४	१०
७६	डिभिजन वन कार्यालय, रुकुम पश्चिम	३४	२४	५	०	४	१	२८	३३
८०	डिभिजन वन कार्यालय, सत्यान	५५	३२	३	०	३	१७	३५	२०
८१	डिभिजन वन कार्यालय, हम्सा	३४	२५	०	०	०	६	२५	८
८२	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, कालीकोट	७	१	१	०	२	३	१	२
८३	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, जारकोट	७	२	०	०	२	३	१	२
८४	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, जुम्ला	७	४	०	०	२	१	४	३
८५	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, दोल्पा	७	३	१	१	०	४	१	२
८६	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, देलख	७	५	१	०	१	०	५	१
८७	उद्योगात्था उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, मुगु	७	३	०	०	२	२	३	४
८८	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, रुकुम पश्चिम	७	४	०	०	२	१	५	३
८९	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, सल्यान	७	१	१	०	२	३	१	२
९०	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, हुम्ला	७	३	०	०	२	२	३	४
९१	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	१४	४	०	०	३	१	१	१०
९२	उद्योगपर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	४५	१७	५	१	१	१५	२२	२२
९३	भु-संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, त्रुम्ता	१७	६	०	१	१	८	६	१०
९४	भु-संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, सुर्खेत	१७	६	०	१	१	७	६	१०
९५	वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	१०	५	१	०	०	०	१०	०
९६	वन तथा वातावरण निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	२८	१४	०	०	५	८	२०	१४
९७	सामाजिक विकास मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	५२	१७	६	०	१५	१४	२३	२९

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	(प्रति वर्षीय)										
		सेवा कार्यालय	कार्यालय	सेवा कार्यालय	कार्यालय	सेवा कार्यालय	कार्यालय	सेवा कार्यालय	कार्यालय	सेवा कार्यालय	कार्यालय	
१५	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, कार्यालये	४४	१८	३	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
१६	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, जाजरकोट	६१	२१	३	७	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५
१००	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, होल्या	४४	१	१	१०	१	१०	१	१०	१०	१०	१०
१०१	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, दैलेख	६१	२२	२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२
१०२	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, मुण्डु	४४	१६	२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२
१०३	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, रुकुम पश्चिम	४४	२१	२	४	४	४	४	४	४	४	४
१०४	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सल्यान	६१	१४	२	१२	११	११	११	११	११	११	११
१०५	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, हुँद्रा	४४	८	३	११	११	११	११	११	११	११	११
१०६	स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश, सुखेत	२८	१७	२	०	२	२	२	२	२	२	२
१०७	सामाजिक विकास कार्यालय, कालीकोट	६	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
१०८	सामाजिक विकास कार्यालय, जाजरकोट	७	१	१	०	१	१	१	१	१	१	१
१०९	सामाजिक विकास कार्यालय, झुम्ला	६	४	०	०	०	१	१	१	१	१	१
११०	सामाजिक विकास कार्यालय, डोल्पा	७	३	०	१	०	१	१	१	१	१	१
१११	सामाजिक विकास कार्यालय, दैलेख	७	३	०	१	१	१	१	१	१	१	१
११२	सामाजिक विकास कार्यालय, मुगु	६	४	०	१	१	१	१	१	१	१	१
११३	सामाजिक विकास कार्यालय, रुकुम पश्चिम	६	२	१	०	०	१	१	१	१	१	१
११४	सामाजिक विकास कार्यालय, सल्यान	७	१	०	०	१	१	१	१	१	१	१
११५	सामाजिक विकास कार्यालय, हुँस्ता	६	१	०	०	१	१	१	१	१	१	१
११६	शिक्षा विकास निर्देशनालय सुखेत, कर्णाली प्रदेश, सुखेत	२८	१५	०	१	१	१	१	१	१	१	१
११७	मेहेलकुना अस्पताल, सुखेत	५३	१५	५	१	१	१	१	१	१	१	१

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	(प्रभावी कार्यक्रम)												
११८	मानव सशाधन विकास केन्द्र, सुर्खेत	३२	१४	३	०	७	५	५	६	७	६	७	२४	१५
११९	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, सुर्खेत, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	१७	५	२	०	५	५	५	२	२	२	२	१२	१०
१२०	प्रदेश संग्रहालय तथा अभियानालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	१३	५	१	२	२	२	२	२	२	२	२	१०	५
१२१	प्रदेश अस्पताल, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	३२५	५	१	६४	१०१	८५	८५	८५	८५	८५	८५	२४०	१५६
१२२	प्रदेश आयुर्वेद औषधालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	२६	७	०	०	५	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१२	१९
१२३	प्रदेशजन स्वास्थ्य प्रयोगाशाला, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	११	७	०	०	१	३	३	३	३	३	३	८	४
१२४	जनस्वास्थ्य सेवा कार्यालय, जुम्ला	१३	१०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१०	३
१२५	जनस्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सुर्खेत	१५	१३	०	१	०	१	१	१	१	१	१	१४	१
१२६	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, कालीकोट	७	२	०	०	३	२	२	२	२	२	२	५	५
१२७	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, जारकोट	७	२	०	१	३	१	१	१	१	१	१	१	१
१२८	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, जुम्ला	८	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
१२९	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, डोल्पा	७	१	१	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१
१३०	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, दैलेख	७	१	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१
१३१	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, मुगु	७	१	१	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१
१३२	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, रुकुम पश्चिम	७	१	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१
१३३	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, सल्यान	७	१	०	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१
१३४	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, हुँदा	७	१	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
	जम्मा	२९२९	११३१	२०९	२०५	५४१	८४६	१३२३	२०८६	१३२३	२०८६	१३२३	१३२५	१३२५

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश

५४

स्रोत: मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सुर्खेत

कर्णाली प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय

वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

www.moeap.karnali.gov.np